
ÅRSRAPPORT

2012

OVERSIKT OVER VÅRE KONTORER



FELLES SENTRALBORD
02002 for privatkunder
02008 for bedriftskunder

HOVEDKONTOR/ADMINISTRASJON:
Bjergsted Terrasse 1
P.b. 250, 4066 Stavanger
E-post privatkunder: kundesenter@sr-bank.no
E-post bedriftskunder: bedrift@sr-bank.no
Fax nr 51 57 12 60

For åpningstider og fullstendige adresser
til våre kontorer se www.sr-bank.no

HOVEDTALL

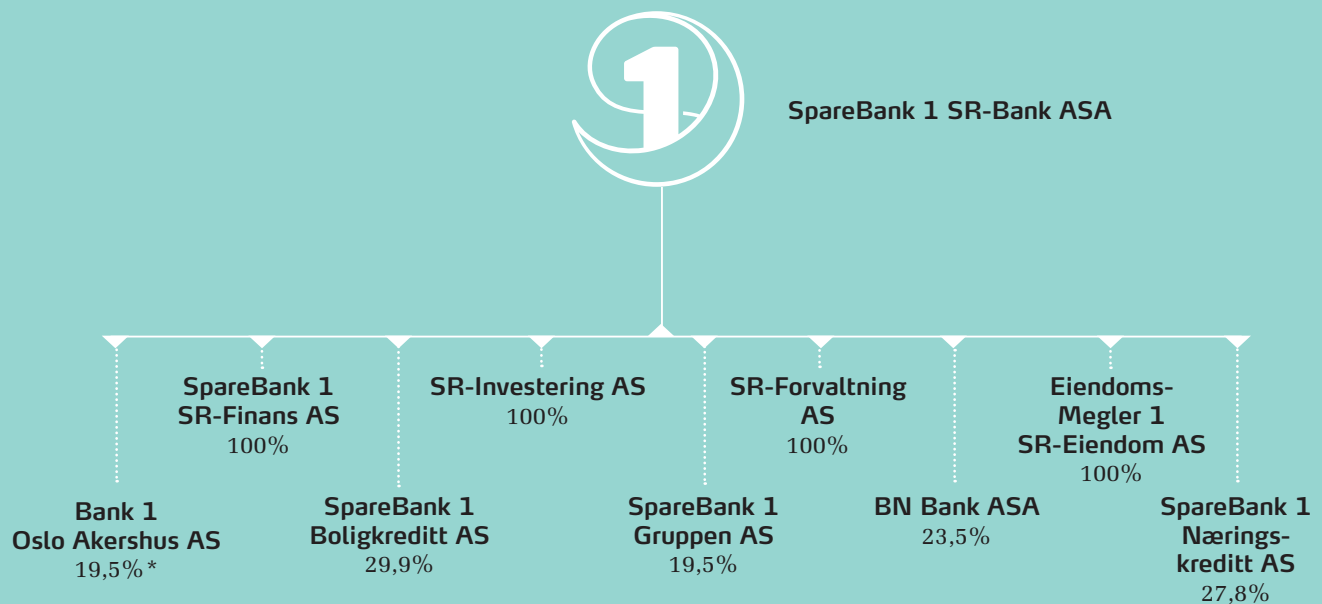
(tall i mill kroner)	2012	2011
Netto renteinntekter	1 742	1 756
Netto andre driftsinntekter	2 044	1 511
Sum driftskostnader før tap på utlån	1 888	1 633
Driftsresultat før tap på utlån	1 898	1 634
Tap på utlån og garantier	137	139
Driftsresultat før skatt	1 761	1 495

NØKKELTALL

	2012	2011
Forvaltningskapital 31.12. (mill kroner)	141 543	131 142
Netto utlån (mill kroner)	108 758	100 588
Netto utlån inkludert SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	157 446	145 917
Innskudd fra kunder (mill kroner)	67 594	64 042
Utlånsvekst inkludert SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	7,8 %	11,2 %
Innskuddsvekst	5,5 %	5,4 %
Kapitaldekning %	13,1	11,4
Kjernekapitaldekning %	12,1	10,6
Ren kjernekapitaldekning %	10,0	8,3
Netto ansvarlig kapital (mill kroner)	14 568	11 681
Egenkapitalavkastning (%)	12,4	11,2
Kostnadsprosent	49,9	50,0
Antall årsverk	1 207	1 213
Antall kontorer	53	53
Børskurs ved årsslutt	37,20	40,70
Resultat pr aksje	5,32	5,42
Utbytte pr aksje	1,50	1,50
Effektiv avkastning på aksjen	-4,91	-23,77

Det vises for øvrig til en fullstendig nøkkeltallsversikt og definisjoner på sidene 124 og 128.

FINANSKONSERNET SPAREBANK 1 SR-BANK



* Pr. 17.1.2013 eier SpareBank 1 SR-Bank 4,8% av Bank 1 Oslo Akershus AS.

ORGANISASJONSKART



STYRETS BERETNING

SpareBank 1 SR-Bank oppnådde i 2012 et konsernresultat før skatt på 1 761 mill kroner. Resultatet etter skatt ble 1 361 mill kroner, mot 1 081 mill kroner i 2011. Egenkapitalavkastningen etter skatt var 12,4 prosent, sammenlignet med 11,2 prosent i 2011. Resultatforbedringen kan tilskrives styrket underliggende drift, lave tap og bedre finansmarkeder enn i 2011.

Styret er godt fornøyd med resultatet for 2012. Solid innsats fra medarbeidere, god kredittkvalitet i utlånsporteføljen og nære kunderelasjoner er viktige drivere for en positiv resultatutvikling, til tross for fortsatt krevende finansmarkeder og uavklarte regulatoriske forhold. Markedsposisjonen som Sør-Vestlandets ledende finanskonsern ble ytterligere styrket gjennom en økning på 10 500 nye privatkunder og 1 000 nye bedriftskunder.

Utlånsveksten ble 8,0 prosent i 2012. Hensyn tatt lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS ble utlånsveksten 7,8 prosent, mens innskuddsveksten ble 5,5 prosent. Innskuddsdekningen, målt ved innskudd som andel av brutto balanseførte utlån, ble redusert fra 63,2 prosent til 61,7 prosent i løpet av 2012.

Netto renteinntekter ble 1 742 mill kroner i 2012, mot 1 756 mill kroner i 2011. Netto renteinntekter som andel av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde 1,27 prosent i 2012, en reduksjon fra 1,31 prosent i 2011. Fra et relativt lavt nivå i 1. og 2. kvartal steg imidlertid netto renteinntekter betydelig i 3. og 4. kvartal, hovedsakelig som følge av økt rentemargin.

Netto provisjons- og andre inntekter var 1 466 mill kroner i 2012, og økte fra 1 192 mill kroner i 2011. Forbedringen kan i hovedsak henføres til økte provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt. Inntekter fra eiendomsmegling og salg av forsikringsprodukter var stabile på et høyt nivå, mens inntekter fra kapitalmarkedsdivisjonen økte moderat. Netto avkastning på finansielle investeringer utgjorde 578 mill kroner i 2012 mot 319 mill kroner i 2011. Dette inkluderer resultatandeler fra SpareBank 1 Gruppen AS, BN Bank ASA, Bank 1 Oslo Akershus AS, SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Konsernets driftskostnader ble 1 888 mill kroner for året mot 1 633 mill kroner i 2011. Både fjorårets og årets driftskostnader var påvirket av engangseffekter fra pensjonsføringer. I 2011 medførte tilpasninger i konsernets egne pensjonsordninger

en kostnadsreduksjon på 224 mill kroner, mens den tilsvarende effekten var 45 mill kroner i 2012. Kostnadsprosenten, målt som driftskostnader relativt til inntektene, var tilnærmet uendret fra 2011 på 49,9 prosent.

God kvalitet i kredittstyringen, og en fortsatt god makro-økonomisk situasjon i Norge og regionen, bidro til at netto nedskrivninger av utlån var stabile på 137 mill kroner mot 139 mill kroner i 2011. Konsernets solide utlånsportefølje underbygges av det relativt lave nedskrivningsnivået. Disponering av årets overskudd tar utgangspunkt i disponibelt morbankresultat på 1 211 mill kroner i 2012. Styret foreslår at 384 mill kroner blir utbetalt til utbytte, tilsvarende 1,50 kroner pr aksje, mens 827 mill kroner avsettes til annen egenkapital og styrking av konsernets soliditet.

Ren kjernekapitaldekning økte betydelig i 2012, fra 8,3 prosent ved starten av året til 10,0 prosent ved utgangen av 2012. Kjernekapitaldekningen (inklusive fondsobligasjoner) økte i samme periode til 12,1 prosent fra 10,6 prosent. I tillegg til tilbakeholdt overskudd ble egenkapitalen i første halvår 2012 styrket gjennom emisjoner på totalt 1,52 mrd kroner. Ved utgangen av 2012 er SpareBank 1 SR-Bank i en solid finansiell stilling, og godt rustet til å møte økte regulatoriske soliditetskrav - og samtidig videreutvikle sin ledende posisjon i landets sterkeste vekstregion. Soliditeten er betydelig over styrets fastsatte minimumsmål for 2012 om en ren kjernekapitaldekning på 9 prosent.

SpareBank 1 SR-Bank har fra innføring av IFRS regelverket i 2005 regnskapsført pensjonsforpliktelsene i henhold til IAS 19 med løpende virkelig verdi vurdering og føring av estimatavvik direkte mot egenkapitalen (utvidet resultat). Basert på fremveksten av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) og utviklingen av markedsforholdene for statsobligasjonsrenten er det nå tillatt å anvende OMF-renten som diskonteringsrente. Anvendt diskonteringsrente pr 31.12.2012 var 3,9 prosent (2,4 prosent) og medførte sammen med endring i øvrige pensjonsforutsetninger en styrking av

egenkapitalen med 325 mill kroner og ren kjernekapitaldekning med 0,3 prosent.

Årsregnskapet for SpareBank 1 SR-Bank konsernet og morbanken er utarbeidet i samsvar med IFRS regelverket som fastsatt av EU.

VIRKSOMHETENS ART

Konsernet SpareBank 1 SR-Bank bestod ved utgangen av 2012 av morbanken samt datterselskapene EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS, SpareBank 1 SR-Finans AS, SR-Forvaltning AS og SR-Investering AS.

SpareBank 1 SR-Bank har hovedkontor i Stavanger, og har til sammen 53 avdelingskontorer i Rogaland, Hordaland, Vest-Agder og Aust-Agder. Konsernets hovedvirksomhet er salg og formidling av et bredt spekter av finansielle produkter og tjenester, investeringstjenester, samt leasing og eiendoms-megling.

KONSERNETS UTVIKLING

SpareBank 1 SR-Bank har i 2012 hatt en god utvikling i alle konsernets forretningsområder. Posisjonen som markedsleder i Rogaland ble styrket både innenfor person- og bedrifts-markedet. Kapitalmarkedsdivisjonen viste god framgang og har etablert seg som regionens ledende kompetansemiljø på sitt område. Posisjonen innen eiendoms-megling har bidratt til at EiendomsMegler 1 har blitt den største eiendoms-meglerkjeden i Norge. EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS er markedsleder i Rogaland, og har i 2012 også styrket sin posisjon i Hordaland og på Agder.

Konsernets datterselskaper og strategiske eierskap til produkt-selskaper i SpareBank 1 bidrar i betydelig grad til SpareBank 1 SR-Bank sin inntjening. Blant datterselskapene var det særlig høy aktivitet i eiendoms-meglingsforetaket og finansierings-selskapet SpareBank 1 SR-Finans. Samarbeidet mellom konsernets ulike forretningsområder har blitt ytterligere forsterket og tydeliggjort i 2012 gjennom operasjonalisering og videreutvikling av det strategiske konseptet "Ei dør inn". Dette bidrar til at konsernet leverer et konkurransedyktig og komplett produkt- og tjenestetilbud til stadig flere kunder.

Bankmarkedet var også i 2012 preget av sterk konkurranse om innskudd og boliglån. Et lavt rentenivå, økte finansierings-kostnader, og sterk konkurranse medførte at presset på rente-marginen varte ved i første halvår. Rentemarginen steg imidlertid betydelig i andre halvår som følge av fallende pengemarkedsrente og risikopåslag og avtagende konkurranse-intensivitet som følge av stadig tydeligere signaler fra myndig-hetene om økte krav til næringens framtidige soliditetsnivå. I sum ble inntjeningen styrket i 2012 sammenlignet med året før.

Netto provisjons- og andre inntekter økte fra 2011 til 2012. Økningen skyldes i hovedsak økte provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt. Inntekter fra salg av forsikrings-produkter og provisjonsinntekter fra eiendoms-meglingen var stabile på et godt nivå.

Aksje- og rentemarkedene var volatile også i 2012, men bedret seg vesentlig i andre halvdel av året. For året sett under ett steg konsernets beholdning av verdipapirer i verdi.

Nedskrivning på utlån var i 2012 stabile på samme lave nivå som i 2011. Nedskrivninger som andel av brutto utlån var 0,13 prosent. Styret er tilfreds med kvaliteten i utlånsporteføljen og risikostyringen vurderes som god.

UTVIKLING I KONSERNETS MARKEDSOMRÅDER

Bruttonasjonalprodukt (BNP) for Fastlands-Norge er forventet å vokse med om lag 3 prosent i 2013 i henhold til SSB, om lag som i 2012. Prognosene tyder særlig på vekst i privat tjeneste-yting og industriproduksjon som retter seg mot petroleums-virksomheten. Svakere internasjonal konjunkturutvikling har medført noe dempet aktivitet også i norsk økonomi.

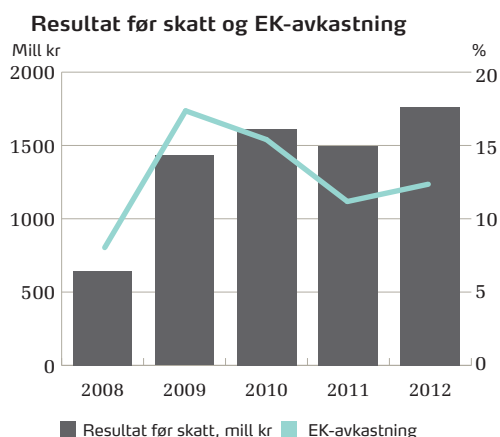
Demografiske utviklingstrekk har stor betydning for konsernets rammevilkår. Konsernets primærområde har over lang tid hatt høy tilflytting og befolkningsvekst. Uføreandelen er også betydelig lavere enn landsgjennomsnittet. Befolkningen er relativt ung i og rundt de regionale sentrene og langs kysten av Sør- og Vestlandet. Trenden med befolkningsvekst har fortsatt de siste årene hvor særlig Rogaland og Hordaland har hatt en økning over landsgjennomsnittet mens Agder-fylkene har vokst omtrent likt som landsgjennomsnittet. Statistisk Sentralbyrås (SSB) framskrivninger av befolkningsutviklingen understøtter at veksten i særlig Rogaland og Hordaland forventes å ligge over landsgjennomsnittet.

I følge NAV var arbeidsledigheten i Norge 2,7 prosent ved utgangen av januar 2013. I Rogaland var arbeidsledigheten 1,8 prosent, i Hordaland 2,1 prosent og i Vest- og Aust-Agder henholdsvis 3,1 prosent og 3,6 prosent.

Det utgis egne konjunkturbarometre som omhandler den økonomiske aktiviteten i konsernets markedsområder. I følge rapportene forventer bedriftene i Rogaland, Hordaland og Agder samlet sett en positiv utvikling i 2013. Spesielt i Rogaland viser konjunkturbarometeret at veksten forventes å forbli høy. Svarene fra et representativt utvalg av bedrifter fra ulike næringer viser at til tross for usikkerhet og lav vekst i våre viktigste eksportmarkeder, forventes sysselsettingsveksten å fortsette i 2013. utfordringen for mange virksomheter kan fortsatt bli å finne nok kvalifisert arbeidskraft. Deler av

næringslivet rapporterer en viss bekymring for at økte regulatoriske krav til bankene kan medføre utfordringer i form av redusert tilgang på bankfinansiering til nye investeringer.

Boligprisene har fortsatt å stige i 2012 og var i henhold til SSB 5 – 10 prosent høyere enn ett år tidligere i konsernets markedsområde.

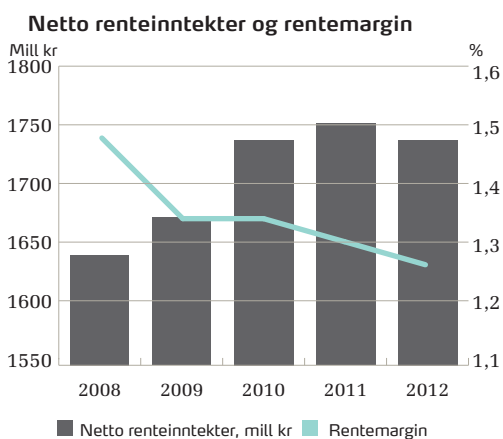


RESULTATUTVIKLING

NETTO RENTEINNETEKTER

I 2012 ble konsernets netto renteinntekter redusert med 14 mill kroner til fra 1 756 mill kroner til 1 742 mill kroner. Rente-marginen utgjorde 1,27 prosent av gjennomsnittlig forvaltningsskapital, en reduksjon fra 1,31 prosent i 2011.

Utviklingen i netto renteinntekter må sees i sammenheng med salg av utlånsporteføljer til kreditforetakene. Inntektene fra disse utlånene føres etter salg som netto provisjonsinntekter. Ved utgangen av 2012 hadde banken solgt 48,7 mrd kroner



i boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, mot 45,3 mrd kroner ved utgangen av 2011. Provisjonsinntektene har økt betydelig gjennom året, og utgjorde 339 mill kroner ved årets utgang, sammenlignet med 87 mill kroner i 2011.

ANDRE INNETEKTER

Netto provisjons- og andre inntekter utgjorde 1 466 mill kroner i 2012 mot 1 192 mill kroner i 2011.

Netto provisjonsinntekter var 1 029 mill kroner i 2012 og økte fra 763 mill kroner året før. Eksklusiv provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS var økningen på 13 mill kroner sammenlignet med 2011. Økte inntekter fra tilrettelegging av prosjekter, særlig som følge av god samhandling mellom SR-Markets og Bedriftsmarkedsdivisjonen, forklarer i hovedsak denne inntektsveksten.

Andre driftsinntekter ble 437 mill kroner og økte fra 429 mill kroner i 2011. Dette er i all hovedsak inntekter fra eiendoms-meglingsvirksomheten.

Netto inntekter fra finansielle investeringer utgjorde 578 mill kroner, en økning fra 319 mill kroner i 2011. Av dette utgjorde kursgevinst på verdipapir 130 mill kroner (kurstap på 48 mill kroner) og kursgevinster fra rente- og valutahandel 158 mill kroner (137 mill kroner). Videre utgjorde inntekter av eierinteresser 265 mill kroner (209 mill kroner) og utbytte 25 mill kroner (21 mill kroner).

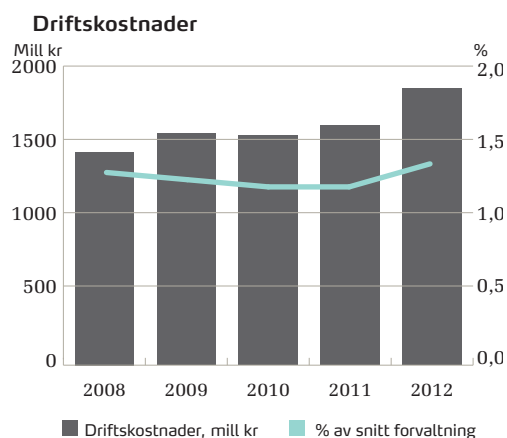
Kursgevinst på verdipapir på 130 mill kroner i 2012 var fordelt med en kursgevinst på 61 mill kroner fra porteføljen av aksjer og egenkapitalbevis og en kursgevinst på 69 mill kroner fra renteporteføljen. Konsernet er ikke direkte eksponert mot utenlandsk statsgjeld, utenom Norden, pr 31. desember 2012.

Inntekter fra eierinteresser på 265 mill kroner i 2012 omfattet resultatandeler fra SpareBank 1 Gruppen, SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt, Bank 1 Oslo Akershus og BN Bank. Resultatandelen fra SpareBank 1 Gruppen var 97 mill kroner (96 mill kroner) i 2012, hvorav 9 mill kroner gjaldt endret estimat av resultatet for 2011. Resultatandelen i SpareBank 1 Boligkreditt utgjorde 84 mill kroner (24 mill kroner), SpareBank 1 Næringskreditt 7 mill kroner (7 mill kroner), Bank 1 Oslo Akershus 24 mill kroner (15 mill kroner), hvorav 4 mill kroner gjaldt endret estimat av resultatet for 2011. Resultatandelen i BN Bank var 44 mill kroner (36 mill kroner), mens 8 mill kroner (28 mill kroner) ble inntektsført som følge av amortisering av mindreverdier i forbindelse med oppkjøpet i 2008.

DRIFTSKOSTNADER

Konsernets driftskostnader utgjorde 1 888 mill kroner i 2012. Dette er en økning på 255 mill kroner (15,6 prosent) fra 2011.

Både årets og fjorårets kostnader er påvirket av engangseffekter relatert til endringer i pensjonsordninger. I 2011 medførte endret pensjonsordning en kostnadsreduksjon på 224 mill kroner. I 2012 ble kostnadsreduksjonen 45 mill kroner, hovedsakelig knyttet til endret pensjonsordning i EiendomsMegler 1 SR-Eiendom. Korrigert for disse engangseffektene var den underliggende kostnadsveksten i 2012 på 76 mill kroner, tilsvarende 4,1 prosent.



Kostnadsprosent for konsernet, målt som kostnader i prosent av inntekter, var 49,9 (50,0) i 2012.

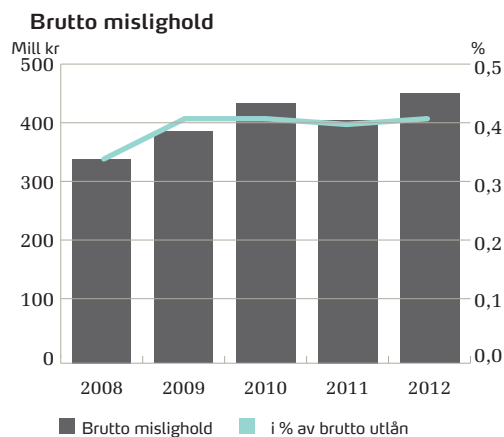
Ved utgangen av 2012 hadde konsernet 1263 årsverk, hvorav 1 207 fast ansatte. Det har i 2012 vært en økning på 17,5 årsverk mot en økning på 67 arbeidende årsverk i 2011.

TAP OG MISLIGHOLD

Konsernet resultatførte netto nedskrivninger på utlån med 137 mill kroner i 2012 (139 mill kroner). Dette tilsvarte nedskrivning i prosent av brutto utlån på 0,13 (0,13). Individuelle nedskrivninger ble økt med 167 mill kroner, mens gruppevis nedskrivninger ble redusert med 30 mill kroner.

Brutto misligholdte engasjement utgjorde 460 mill kroner (415 mill kroner) ved utgangen av 2012. Dette tilsvarte 0,42 prosent (0,41 prosent) av brutto utlån. Tapsutsatte (ikke misligholdte) engasjement utgjorde 787 mill kroner (696 mill kroner). Dette tilsvarte 0,72 prosent av brutto utlån (0,69 prosent). Summen av misligholdte lån og tapsutsatte engasjement utgjorde 1 247 mill kroner ved utgangen av 2012 mot 1 111 mill kroner i 2011. Målt som andel av brutto utlån utgjorde dette en marginal økning fra 1,10 prosent ved utgangen av 2011 til 1,14 prosent ved utgangen av 2012.

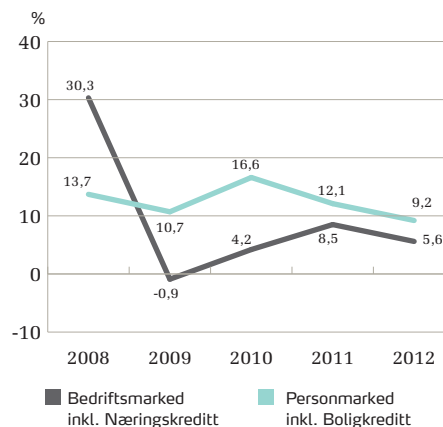
Avsetningsgraden, målt som individuelle nedskrivninger i prosent av henholdsvis misligholdte og andre tapsutsatte engasjement, var henholdsvis 33 prosent (33 prosent) og 35 prosent (41 prosent) ved utgangen av 2012.

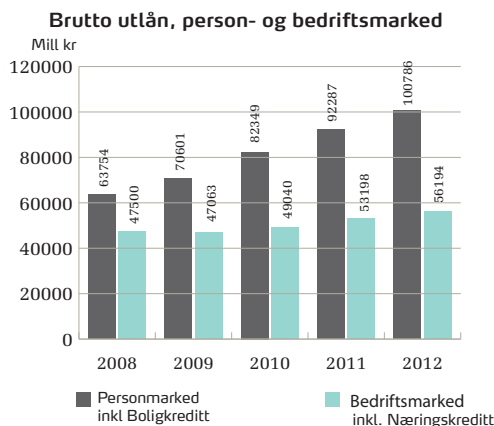


BALANSE

Konsernets balanseførte forvaltningskapital ble økt fra 131,1 mrd kroner til 141,5 mrd kroner i 2012. Økningen skyldes utlansvekst og mindre salg av utlansporteføljer til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS enn foregående år. SpareBank 1 SR-Bank hadde ved utgangen av året solgt en portefølje av boliglån på 48,2 mrd kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS, mot 44,7 mrd kroner ved utgangen av 2011. Hensyn tatt utlansporteføljene i disse deleide kredittforetakene var utlansveksten 7,8 prosent og samlede utlån 158,2 mrd kroner ved utgangen av 2012. Utlån til personmarkedet økte med 8,8 prosent mens utlån til bedriftsmarkedet og offentlig sektor økte med 4,0 prosent. Fordelingen mellom utlån til personmarkedet (inkludert SpareBank 1 Boligkreditt AS) og bedriftsmarkedet/offentlig sektor (inkludert SpareBank 1 Næringskreditt AS) var henholdsvis 64,3 prosent og 35,7 prosent ved utgangen av 2012, mot 63,5 prosent og 36,5 prosent året før.

Brutto utlån, % vekst, person- og bedriftsmarked



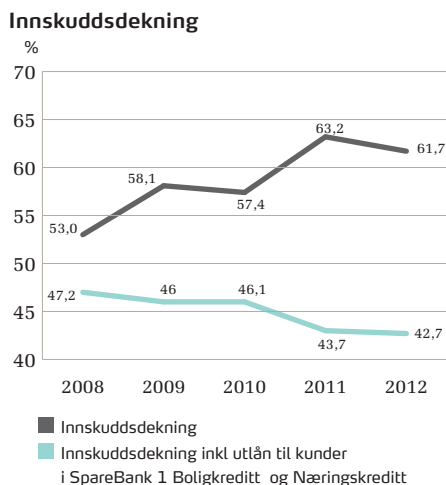


Samlede innskudd utgjorde 67,6 mrd kroner ved utgangen av 2012, en økning på 5,5 prosent gjennom året. Veksten i person- og bedriftsmarkedet/offentlig sektor var henholdsvis 5,9 prosent og 2,2 prosent.

Innskudd målt i prosent av brutto utlån utgjorde 61,7 prosent ved utgangen av 2012 mot 63,2 prosent ved utgangen av 2011. Konsernet har i et marked med høy konkurranse opprettholdt en god innskuddsdekning. I tillegg til ordinære kundeinnskudd hadde konsernet 12,0 mrd kroner (11,2 mrd kroner) kunde-midler til forvaltning hovedsakelig gjennom SR-Forvaltning og ODIN-fond ved utgangen av 2012.

PERSONMARKEDSDIVISJONEN ¹⁾

Divisjonens bidrag før nedskrivninger på utlån var 1 047 mill kroner i 2012. Resultatforbedringen på 288 mill kroner fra i fjor



var drevet av bedre rentemargin, vekst i innskudd og utlån, samt god kostnadsstyring. Inntekter knyttet til betalingsformidling, investeringstjenester og forsikringssalg var stabile. Nedskrivninger på utlån var svært lave og andelen misligholdte lån var 0,29 prosent av totale utlån.

I 2012 økte divisjonen sine utlån med 8,8 prosent og innskudd med 5,9 prosent. Økningen skyldes den generelle markedsveksten og en sterk markedsposisjon. I personmarkedet forventes utlånsveksten å avta noe fremover som følge av strammere kredittretningslinjer og økt regulatorisk kapitalbinding.

I 2012 fikk divisjonen 10 500 nye kunder hvorav veksten i antall var størst i Hordaland og Agder-fylkene. Generelt preges markedsområdet av høy tilflytning og god aktivitet knyttet til petroleumssektoren.

Både SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1-alliansen opplever meget sterk vekst i antall mobile bankkunder, og har ved utgangen av 2012 Norges mest brukte mobilbank. Antall mobilbankkunder ble i 2012 nesten tredoblet.

BEDRIFTSMARKEDSDIVISJONEN ¹⁾

Divisjonens bidrag før nedskrivninger på utlån ble 896 mill kroner i 2012. Dette er en økning på 145 mill kroner fra 2011, og forklares med økte marginer, vekst i innskudds- og utlånsvolum, samt god kostnadsstyring. Gjennom året økte utlån med 4,0 prosent og innskudd med 2,2 prosent. Kostnadene var 25 mill kroner høyere enn året før og skyldes hovedsakelig økning i antall årsverk.

Det arbeides aktivt med breddesalg av konsernets produkter, og både antall produkter og antall kunder hadde god vekst i 2012. Provisjoner og andre inntekter viste en god økning med 18,8 prosent i løpet av året.

Det ble regnskapsført netto individuelle nedskrivninger på 157 mill kroner i 2012 sammenlignet med 83 mill kroner i 2011, mens gruppe-nedskrivningene i samme perioden ble redusert med 36 mill kroner. Det samlede nivået på nedskrivninger av utlån var lavere enn hva en forventer gjennom en konjunktursyklus. Aktiviteten i regionens næringsliv er høy, og den underliggende kvaliteten på porteføljen bidro til at andelen misligholdte og tapsutsatte lån var lav.

Langsiktig lønnsomhet, gode kunderelasjoner, og et godt utviklet produktspekter er prioriterte områder for divisjonen. Det ventes fortsatt sterk konkurranse om innskudd og press på innskuddsmarginene, mens utlånsmarginene er forventet å øke noe fremover for å kompensere for økte regulatoriske krav.

¹⁾ Mellomregningsrenter for Privatmarkedsdivisjonen og Bedriftsmarkedsdivisjonen fastsettes med basis i en forventet observerbar markedsrente (NIBOR) med tillegg for forventede merkostnader knyttet til konsernets langsiktige finansiering (kredittpremie). Avvik mellom konsernets faktiske finansieringskostnader og de anvendte mellom-regningsrentene elimineres på konsernnivå. Gjennom året 2012 har konsernets reelle finansieringskostnad vært høyere enn mellomregningsrentene, hovedsakelig på grunn av fallende NIBOR.

KAPITALMARKEDSDIVISJONEN

Divisjonens kompetanseområder er komplementær til tradisjonell bankdrift og har samlet konsernets ressurser innenfor verdipapirvirksomhet og forvaltning. Verdipapirvirksomheten er organisert under merkenavnet SR-Markets og omfatter kundehandel og egenhandel med renter, valuta og aksjer, corporate finance-tjenester, samt oppgjørsfunksjon og verdipapiradministrative tjenester. Forvaltningen er organisert i eget datterselskap, SR-Forvaltning AS.

SR-Markets hadde i 2012 inntekter på 268 mill kroner (214 mill kroner). Resultat før skatt var 196 mill kroner (147 mill kroner). SR-Markets har også i 2012 gjennomført transaksjoner med leveranser og inntekter fra flere forretningsområder i divisjonen og i samarbeid med bedriftsmarkedsdivisjonen. Størstedelen av inntektene kommer fortsatt fra kundehandler med rente- og valutainstrumenter. Egenhandel med renter og obligasjoner har også bidratt godt. Reduserte risikopremier i obligasjonsmarkedet har bidratt til god avkastning til tross for fallende rentenivå. Corporate Finance avdelingen har hatt høy aktivitet og har ferdigstilt flere større prosjekt herunder refinansieringer, egenkapitalemisjoner og salg av selskaper. Avdeling for aksjehandel hadde en økning i inntekter fra omsetning av aksjer og obligasjoner i forhold til 2011.

DATTERSELKAPENE

Datterselskapene bidrar gjennom sine produkter og tjenester både til at konsernet kan gi et bredere tilbud til kundene, og til et bedre inntjeningsgrunnlag for banken. Gjennom god intern samhandling og felles markedsføring er konsernet en totalleverandør av finansielle tjenester og -produkter.

EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS er godt representert i hele konsernets markedsområde og har 33 avdelinger fra Grimstad til Bergen. Selskapet er den ledende eiendomsmegleren i Rogaland og Vest-Agder og øker også sin markedsandel i Hordaland og Aust-Agder. Selskapet oppnådde et resultat før skatt på 86,4 mill kroner (91,0 mill kroner).

I 2012 ble det formidlet 7 449 eiendommer, mot 7 493 året før. Samlet sett har selskapet formidlet eiendommer til en verdi av 21,5 mrd kroner. Tilgangen på nye oppdrag var god, med ca 9 400 oppdrag i 2012. Selv om formidlingstillene er omtrent uendret fra året får, styrket selskapet sin markedsposisjon i løpet av året. Spesielt i Rogaland er utviklingen god, med en total markedsandel på over 40 prosent.

Det ble i slutten av 2012 etablert ny avdeling for næringsmegling, og selskapet er nå representert med næringsmeglingsavdelinger i Kristiansand, Stavanger og Bergen. Omsetning av næringsbygg har vært noe lavere enn forventet, blant annet som følge av økte egenkapitalkrav og noe mindre tilgjengelig fremmedkapital. På utleiesiden er det derimot høy aktivitet, spesielt i Stavangerområdet.

SpareBank 1 SR-Finans AS tilbyr leasingfinansiering for næringslivet og billån med salgspant. Selskapet oppnådde i 2012 et resultat før skatt på 115,2 mill kroner (99,9 mill kroner). Forbedringen i resultatet skyldes primært en økning av netto renteinntekter og reduserte tap. Resultat før nedskrivninger og tap utgjorde 124,2 mill kroner (117,1 mill kroner). Netto utlån økte gjennom året og var ved utgangen av 2012 på 6,0 mrd kroner (5,3 mrd kroner).

Nysalg for 2012 økte både innenfor leasing og billån. Samlet nysalg var på 2 454 mill kroner (2 067 mill kroner), tilsvarende en økning på 19 prosent sammenlignet med fjoråret.

SR-Forvaltning AS er et verdipapirforetak med konsesjon for aktiv forvaltning. Resultat før skatt i 2012 ble 18,5 mill kroner (27,4 mill kroner). Selskapet forvaltet ca 6,1 mrd kroner ved utgangen av 2012. Dette var en økning på ca 200 mill kroner fra nivået ved inngangen til året.

SR-Investering AS har som formål å bidra til langsiktig verdiskaping gjennom investeringer i næringslivet i konsernets markedsområde. Selskapet investerer hovedsakelig i private equity fond og i bedrifter i SMB-segmentet som trenger kapital til utvikling og vekst. Resultat før skatt i 2012 var 21,5 mill kroner, opp fra 11,2 mill kroner i 2011. Resultatforbedringen skyldes verdistigning på selskapets investeringsportefølje. Selskapet hadde ved utgangen av året investeringer på 172,1 mill kroner (143 mill kroner) og restkommitteringer knyttet til disse på 96,4 mill kroner (112 mill kroner).

SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS OG SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS har konsesjoner som kredittforetak og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i henholdsvis boliglåns- og næringseiendomsporteføljer kjøpt av eierbankene. Selskapene eies av banker i SpareBank 1-alliansen og bidrar til å sikre eierbankene tilgang til stabil og langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Boligkreditt AS hadde ved utgangen av 2012 et samlet utlånsvolum på 160,2 mrd kroner, hvorav 48,2 mrd kroner var boliglån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank. Bankens eierandel i selskapet er 29,9 prosent og justeres ved hvert årsskifte i samsvar med andel solgt volum.

SpareBank 1 Næringskreditt AS hadde ved utgangen av 2012 et samlet utlånsvolum på 11,0 mrd kroner, hvorav 0,5 mrd kroner var lån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank. Bankens eierandel i selskapet er 27,8 prosent.

SPAREBANK 1-ALLIANSEN

SpareBank 1-alliansens hensikt er å anskaffe og levere konkurransedyktige, finansielle tjenester og produkter, samt å ta ut stordriftsfordeler i form av lavere kostnader og/eller høyere kvalitet. Alliansen bidrar på denne måten til at privat-

personer og bedrifter opplever lokal forankring, dyktighet og en enklere hverdag. Videre skal alliansen bidra til å sikre de deltagende sparebankene verdiskaping til glede for egen region og bankens eiere.

SpareBank 1-bankene driver alliansesamarbeidet gjennom sitt eierskap og deltagelse i Alliansesamarbeidet SpareBank 1 DA mens utvikling og drift av produktselskaper er organisert gjennom bankenes eierskap i holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen AS.

SpareBank 1 Gruppen AS eies av SpareBank 1 SR-Bank (19,5 prosent), SpareBank 1 Nord-Norge (19,5 prosent), SpareBank 1 SMN (19,5 prosent), Sparebanken Hedmark (12 prosent), Samarbeidende Sparebanker AS (19,5 prosent – eid av 11 sparebanker i Sør-Norge), samt Landsorganisasjonen (LO)/ tilknyttede fagforbund (10 prosent).

SpareBank 1 Gruppen AS eier 100 prosent av SpareBank 1 Livsforsikring AS²⁾, SpareBank 1 Skadeforsikring AS²⁾, ODIN Forvaltning AS, SpareBank 1 Medlemskort AS, SpareBank 1 Gruppen Finans Holding AS samt 97,2 prosent av aksjene i SpareBank 1 Markets AS. SpareBank 1 Gruppen Finans Holding AS eier 100 prosent av aksjene i Actor Fordringsforvaltning AS, SpareBank 1 Factoring AS og Actor Portefølje AS.

Innstramming av fritaksmetoden for livselskaper medførte at SpareBank 1 Livsforsikring AS regnskapsførte en økt skattekostnad på 193 mill kroner i fjerde kvartal 2012. Sammen med oppbyggingen av virksomheten i SpareBank 1 Markets AS bidro det til at resultat etter skatt for SpareBank 1 Gruppen AS ble redusert fra 479 mill kroner i 2011 til 451 mill kroner i 2012. SpareBank 1 SR-Banks andel av resultatet i 2012 var 88,0 mill kroner mot 94,0 mill kroner i 2011.

SpareBank 1 Gruppen AS har administrativt ansvar for samarbeidsprosessene i SpareBank 1-alliansen, der teknologi, merkevare, kompetanse, felles prosesser/utnyttelse av beste praksis og innkjøp står sentralt. Alliansen driver også utviklingsarbeid gjennom tre kompetansesentra innenfor læring (Tromsø), betaling (Trondheim) og kreditt (Stavanger). Alliansen har i 2012 blant annet fokusert på videreutvikling av selvbetjente mobile løsninger.

BN BANK ASA OG BANK I OSLO AKERSHUS AS

SpareBank 1 SR-Bank og de andre sparebankene i SpareBank 1 -alliansen kjøpte Glitnir Bank ASA i 4. kvartal 2008. Navnet ble siden endret til BN Bank ASA. SpareBank 1 SR-Banks eierandel var 23,5 prosent ved utgangen av 2012. Resultatandelen i BN

Bank økte fra 36,1 mill kroner i 2011 til 43,7 mill kroner i 2012. I tillegg er det inntektsført 8,3 mill kroner som følge av differanse mellom beregnet og bokført egenkapital i BN Bank, slik at det samlede bidrag til konsernets resultat var 52,0 mill kroner. I 2011 var den samlede inntektsføringen som følge av amortisering og resultatandel 64,3 mill kroner.

Resultatandelen i Bank 1 Oslo Akershus var 24 mill kroner (16 mill kroner i 2011).

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Eierandelen i Bank 1 Oslo Akershus AS ble redusert fra 19,5 prosent til 4,8 prosent 17. januar 2013 gjennom salg av 475 594 aksjer til kurs kroner 494,- til Sparebanken Hedmark. Salgskursen tilsvarte bokført verdi av Bank 1 Oslo Akershus AS pr 30.09.2012. Ny eierandel medfører at ren kjernekapitaldekning i SpareBank 1 SR-Bank vil styrkes med ca. 0,1 prosent i 1. kvartal 2013 samtidig som fremtidig resultatandel ikke vil bli regnskapsført i SpareBank 1 SR-Bank. Effekten på resultatregnskapet forventes å være uvesentlig for 1. kvartal 2013.

Sparebanken Hedmark og Samarbeidende Sparebanker AS har på nærmere gitte vilkår opsjon på kjøp av hhv. 2/3 og 1/3 av de resterende aksjene fram til 31.12.2015. Sparebanken Hedmark sitt samlede aksjeervert er betinget av godkjenning fra Finanstilsynet.

REGNSKAPSPRINSIPPER

SpareBank 1 SR-Bank utarbeider morbank- og konsernregnskapet i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS) som fastsatt av EU.

En nærmere redegjørelse for viktige forhold relatert til den regnskapsmessige behandlingen i henhold til IFRS regelverket, samt konsernets anvendte regnskapsprinsipper, er gitt i note 2 til årsregnskapet.

EIERSTYRING OG SELSKAPsledelse (CORPORATE GOVERNANCE)

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 SR-Bank ASA omfatter de mål og overordnede prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter for å sikre aksjonærenes, kundenes og andre gruppers interesser i konsernet. Konsernets virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir nådd og realisert.

Prinsippene for eierstyring og selskapsledelse bygger på tre hovedpilarer; åpenhet, forutsigbarhet og gjennomsliktighet.

²⁾ SpareBank 1 Gruppen AS har besluttet å fusjonere livselskapet og skadeselskapet til ett selskap under navnet SpareBank 1 Forsikring AS. Sammenslåingen krever godkjenning fra myndighetene, noe som vil kunne foreligge i 1. kvartal 2013.

Konsernet har definert følgende hovedprinsipper for eierstyring og selskapsledelse:

- Verdiskaping for aksjonærene og øvrige interessegrupper
- En struktur som sikrer målrettet og uavhengig styring og kontroll
- Systemer som sikrer god måling og ansvarliggjøring
- En effektiv risikostyring
- Oversiktlig, lett forståelig og rettidig informasjon
- Likebehandling av aksjonærer og et balansert forhold til øvrige interessegrupper
- Overholdelse av lover, regler og etiske standarder

SpareBank 1 SR-Bank har ikke vedtektsbestemmelser som begrenser retten til å omsette selskapets aksjer. Styret er ikke kjent med noen avtaler mellom aksjeeiere som begrenser mulighetene til å omsette eller utøve stemmerett for aksjer. Sparebankstiftelsen SR-Bank skal i følge konsesjonsvilkårene minst eie 25 prosent av utestående aksjer. Styret godkjenner årlig retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte. De veiledende retningslinjene for det kommende regnskapsåret fremlegges generalforsamlingen for rådgivende avstemning, mens de bindende retningslinjene for tildeling av aksjer mv som ledd i konsernets godtgjørelsesordning for det kommende regnskapsåret fremlegges generalforsamlingen for godkjenning.

Konsernets prinsipper for eierstyring og selskapsledelse bygger på «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse». En nærmere redegjørelse for prinsippene samt praksis for foretaksstyring i samsvar regnskapslovens § 3-3b er offentliggjort på www.sr-bank.no.

RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten til SpareBank 1 SR-Bank er å oppnå verdiskaping gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Konsernet bruker derfor betydelige ressurser på å vedlikeholde og videreutvikle risikostyringssystemer og -prosesser i tråd med ledende internasjonal praksis.

Risiko- og kapitalstyringen skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, samt sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen
- Å tilstrebe en optimal kapitalallokering innenfor den vedtatte forretningsstrategien
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter

Konsernets risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og risikjustert kapital for å kunne dekke uventede tap. Forventet tap beskriver det beløpet man statistisk må forvente å tape i løpet av en 12 måneders periode, mens risikjustert kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener det trenger for å dekke den faktiske risikoen (forventet og uventet) konsernet har eksponert seg mot.

De vesentligste risikoene konsernet er eksponert mot er kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko, operasjonell risiko og eierrisiko.

KREDITTRISIKO

Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyling. Den overordnede kredittstrategien fastsetter at konsernet skal ha en moderat risikoprofil. Mislighold og utlånstap viste en stabil utvikling i 2012 og markedsområdet preges av vedvarende høyt aktivitetsnivå og lav arbeidsledighet. Sammen med et kontinuerlig fokus på risikohåndtering har dette bidratt til at den gode kredittkvaliteten i porteføljen er opprettholdt.

Kvaliteten i bedriftsmarkedsporteføljen er god og tilnærmet uendret. Kvaliteten i personmarkedsporteføljen er meget god og utviklingen i 2012 preges av noe lavere belåningsgrader som ytterligere forbedrer den allerede lave risikoprofilen i porteføljen. Det meste av porteføljen er sikret med pant i fast eiendom, og belåningen er gjennomgående moderat sett opp mot sikkerhetsverdiene. Dette tilsier begrenset tapspotensial så lenge disse verdiene ikke forringes vesentlig.

MARKEDSRISIKO

Styringen av markedsrisiko tar utgangspunkt i konservative rammer for posisjoner i rente- og valutamarkedet, samt investeringer i aksjer og obligasjoner. Rammene gjennomgås og vedtas av styret minst årlig.

Deler av konsernets markedsrisiko knyttes til investeringer i obligasjoner og sertifikater. Ved utgangen av 2012 var konsernets beholdning av likvide eiendeler i form av obligasjoner 18,7 mrd kroner, hvorav 7,7 mrd kroner av disse var obligasjoner med fortrinnsrett benyttet i myndighetenes bytteordning i 2008/2009. I kvantifisering av risiko knyttet til verdifall på likviditetsporteføljen skiller SpareBank 1 SR-Bank mellom systematisk risiko (markedsrisiko) og usystematisk risiko (misligholdsrisiko). Misligholdsrisiko forbundet med nevnte portefølje kvantifiseres som kredittrisiko.

Risikoaktivitetene knyttet til handel i valuta, renter og verdipapirer skjer innenfor de til enhver tid vedtatte rammer, fullmakter og kredittlinjer på motparter. SpareBank 1 SR-Bank tar i begrenset omfang rente- og valutakursrisiko i forbindelse

med egenhandelsaktiviteter. Virksomhetens inntekter skapes i størst mulig grad i form av kundemarginer. Dette bidrar til stabil og god inntjening. Konsernets eksponering overfor marked-
risiko vurderes som moderat.

LIKVIDITETSRISIKO

Bankens rammeverk for styring av likviditetsrisiko skal gjenspeile bankens konservative risikoprofil. Likviditetsrisikoen skal være lav. Konsernets utlån finansieres hovedsakelig med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld, herunder salg av boliglånsporteføljer til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Likviditetsrisikoen begrenses ved at verdipapirgjelden utstedes i ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider.

Konsernet har hatt god tilgang på likviditet i 2012. Innskudd fra kunder er konsernets viktigste finansieringskilde. For konsernet som helhet økte innskuddene med 3,6 mrd kroner fra utgangen av 2011 til utgangen av 2012. Innskuddsdekningen ble redusert fra 63,2 prosent ved utgangen av 2011 til 61,7 prosent ved utgangen av 2012.

I markedene for langsiktig finansiering var det høy aktivitet i årets første kvartal, og god tilgang for banker med god kredittrating. Usikkerheten rundt europeisk statsgjeld økte i andre kvartal, og færre transaksjoner ble gjennomført i denne perioden. I andre halvår ble det igjen økt interesse for langsiktig finansiering blant investorene, samtidig som antall utstedelser var begrenset. Innlånskostnadene for nye lån ble dermed redusert for både obligasjoner med fortrinnsrett og senior obligasjonslån. SpareBank 1 SR-Bank erfarte god interesse blant investorene for senior obligasjonslån i euromarkedet og denne interessen har vedvart også inn i 2013.

OPERASJONELL RISIKO

Prosessen for styring av operasjonell risiko skal i størst mulig grad sikre at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. Risikostyringen er fundert på innsikt og forståelse for hva som skaper og driver den operasjonelle risikoen i konsernet, og skal i størst mulig grad forene effektive prosesser med ønsket nivå på eksponeringen.

Konsernet benytter en systematisk prosess for å identifisere og kvantifisere operasjonelle risikoer som konsernet til enhver tid er eksponert for, og det er etablert egne systemer for rapportering av uønskede hendelser og oppfølging av forbedringstiltak. Dette bidrar til at SpareBank 1 SR-Bank forblir en slagkraftig organisasjon over tid, gjennom riktig prioritering og kontinuerlig forbedring.

SpareBank 1 SR-Bank har som et ledd i kontinuerlig kompetanseutvikling etablert et samarbeid med Universitetet i Stavanger (UiS) og SpareBank 1-alliansen om et forsknings- og utviklingsprosjekt som skal levere ny kunnskap og konkrete verktøy for bedre styring av operasjonell risiko i finansnæringen. Prosjektet har som målsetning å etablere norsk finansnæring som et faglig tyngdepunkt i Europa innen utdanning, nytenking og anvendelser knyttet til metoder og prosesser for styring av operasjonell risiko, og å posisjonere alliansen og UiS som et ledende miljø innen styring av operasjonell risiko. Prosjektet ble startet høsten 2007 og planlegges ferdigstilt i løpet av 2015.

EIERRISIKO

Eierrisiko er risikoen for at SpareBank 1 SR-Bank blir påført negative resultater fra eierposter i strategisk eide selskap og/eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene. Eierselskap defineres som selskaper hvor SpareBank 1 SR-Bank har en vesentlig eierandel og innflytelse. SpareBank 1 SR-Bank har i hovedsak eierrisiko gjennom eierandelen i SpareBank 1 Gruppen AS (19,5 prosent), SpareBank 1 Boligkreditt AS (29,9 prosent), SpareBank 1 Næringskreditt AS (27,8 prosent) og BN Bank ASA (23,5 prosent).

COMPLIANCE (ETTERLEVELSE)

SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av å ha gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar konsernets compliance policy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering.

EUs målbevisste arbeid med å fullharmonisere regelverket innenfor EU/EØS-området medfører nye reguleringer som konsernet må tilpasse seg. Det arbeides fortløpende med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelsen og effektiviteten i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker konsernets drift, skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer.

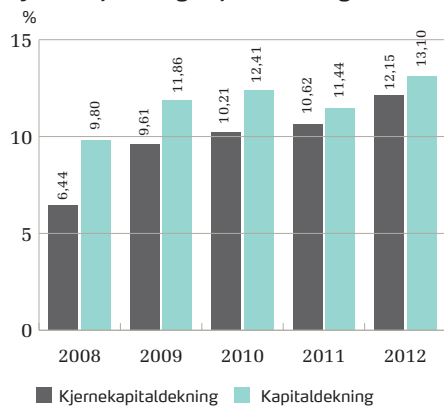
SpareBank 1 SR-Bank sin compliance funksjon ivaretas av avdeling for risikostyring og compliance som er organisert uavhengig av forretningsenhetene. Avdelingen har det overordnede ansvaret for rammeverk, oppfølging og rapportering innenfor området.

KAPITALSTYRING

Kapitalstyringen sikrer at SpareBank 1 SR-Bank balanserer forholdet mellom:

- En effektiv kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse i forhold til konsernets strategiske mål og vedtatte forretningsstrategi
- Konkurransedyktig egenkapitalavkastning

Kjernekapital- og kapitaldekning



- En tilfredsstillende kapitaldekning ut fra valgt risikoprofil og de til enhver tid gjeldende krav fra myndigheter og markedsaktører
- Konkurransedyktige vilkår og en langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene
- Utnyttelse av vekstmuligheter i konsernets definerte markedsområde, og;
- At ingen enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad

Det utarbeides årlig en kapitalplan for å sikre en langsiktig og effektiv kapitalstyring. Disse framskrivningene tar hensyn til både forventet utvikling i de neste årene, samt en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. Det gjennomføres ulike stresstester av enkeltfaktorer og scenarioanalyser hvor konsernet utsettes for en rekke negative makroøkonomiske hendelser gjennom flere år. SpareBank 1 SR-Bank har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner for i størst mulig grad kunne håndtere slike kriser hvis de likevel skulle oppstå.

Finansdepartementet ga 21. juni 2011 tillatelse til omdanning av SpareBank 1 SR-Bank fra sparebank til allmennaksjeselskap ("aksjesparebank") samt opprette sparebankstiftelse på nærmere angitte vilkår. Omdanningen og etablering av Sparebankstiftelsen SR-Bank ble gjennomført med virkning fra 1. januar 2012. Et viktig formål med omdanningen er å styrke konsernets langsiktige tilgang på egenkapital og markedsfinansiering.

SpareBank 1 SR-Bank har fra innføring av IFRS regelverket i 2005 regnskapsført pensjonsforpliktelsen i henhold til IAS 19 med løpende virkelig verdi vurdering og føring av estimatavvik direkte mot egenkapitalen (utvidet resultat). Basert på fremveksten av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) og utviklingen av markedsforholdene for statsobligasjons-

renten er det nå tillatt å anvende OMF-renten som diskonteringsrente. Anvendt diskonteringsrente pr 31.12.2012 var 3,9 prosent (2,4 prosent) og medførte sammen med endring i øvrige pensjonsforutsetninger en styrking av ren kjernekapital med 0,3 prosentpoeng.

SpareBank 1 SR-Bank har ved utgangen av 2012 en solid finansiell stilling og en ledende posisjon i landets sterkeste vekstregion. I tillegg til tilbakeholdt overskudd og endrede pensjonsforutsetninger ble egenkapitalen styrket gjennom emisjoner på 1,52 mrd kroner i juni 2012. Videre ble tilleggs-kapitalen styrket i 2012 gjennom utstedelse av nytt ansvarlig lån på 825 mill kroner. Ved utgangen av 2012 var kapitaldekningen for konsernet 13,1 prosent, kjernekapitaldekningen 12,1 prosent mens ren kjernekapitaldekning var 10,0 prosent (alle tall hensyn tatt "Basel I-gulvet" på 80 prosent). Det er fortsatt regulatorisk usikkerhet knyttet til nivået og implementeringsplan for økte kapitalkrav fram mot endelig avklaring og implementering av Basel III/CRD IV, men SpareBank 1 SR-Bank vil fortsette å bygge opp kapital for å styrke soliditeten videre. Konsernet er godt posisjonert for å møte forventede regulatoriske krav.

REVISJON

EKSTERN REVISJON

Konsernets eksternrevisor er PricewaterhouseCoopers AS.

INTERN REVISJON

Internrevisjonen utføres av Ernst & Young AS. Internrevisjonen rapporterer direkte til styret.

MEDARBEIDERE OG ARBEIDSMILJØ

Medarbeiderne i SpareBank 1 SR-Bank er den viktigste ressursen for å skape verdier til beste for kundene, regionen og banken. Ved utgangen av 2012 hadde konsernet 1 263 årsverk, hvorav 1 207 fast ansatte. Det har vært en reduksjon på 3 fast ansatte årsverk gjennom året. Konsernet er en viktig kompetansearbeidsplass i regionen og fremstår som en attraktiv arbeidsplass med gode utviklingsmuligheter.

Konsernets organisasjons- og arbeidsmiljøundersøkelser for 2012 viser at medarbeiderne trives. Undersøkelsen blir gjennomgått og fulgt opp i alle enheter for å forebygge negativ utvikling og styrke et helsefremmende arbeidsmiljø preget av langsiktighet, åpenhet, ærlighet og trygghet i tråd med konsernets verdigrunnlag.

KOMPETANSEUTVIKLING

Konsernet har over mange år satset målrettet på kompetanseutvikling for å imøtekomme økende krav fra både kunder

og regulatoriske myndigheter. Målet er at kundene skal oppleve at selskapet tilbyr bedre rådgivning og service enn konkurrentene. I gjennomsnitt brukes det mellom 5 og 10 prosent av arbeidstiden til oppdatering og utvikling av kompetanse. I 2012 ble investert rundt 10 000 kroner pr ansatt til kompetansehevende tiltak.

86 prosent av bankens finansrådgivere og investeringsrådgivere var ved utgangen av 2012 autoriserte. EiendomsMegler1 SR-Eiendom AS har også gjennomført tilsvarende utdanningsløp for sine eiendomsmeglere i henhold til nye regulatoriske krav.

SpareBank 1 SR-Bank er tilsluttet forsikringsbransjen sin godkjenningssystem for rådgivere som tilbyr skadeforsikringsløsninger i Norge. Ved utgangen av året var 81 prosent av rådgiverne autorisert, noe som er i henhold til de planer som ble lagt ved inngangen av året.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Arbeidet med helse, miljø og sikkerhet (HMS) har høy prioritet i konsernet. Det er etablert en god struktur på arbeidet og samarbeidet med de tillitsvalgte vurderes som meget godt. I 2012 ble det innført obligatorisk HMS-opplæring for alle ledere og verneombud og det arbeides kontinuerlig med å forbedre sikkerhetsrutinene gjennom ulike opplæringstiltak. I 2012 ble banken utsatt for 2 ran og det ble innrapportert totalt 13 trusler dette året. Ingen kom fysisk til skade som følge av disse hendelsene. Det arbeides med en forbedring hva gjelder systemer for innrapportering av uønskede hendelser, skader og ulykker.

Konsernet tilstreber å være seg bevisst en bærekraftig miljøforvaltning og søker å bidra både gjennom egen drift og ved å påvirke kunder og leverandører til å gjøre miljø- og klimavennlige valg. Konsernets direkte miljøpåvirkning er i hovedsak knyttet til klimagassutslipp og produksjon av avfall gjennom kontorvirksomheten, mens indirekte miljøpåvirkning skjer gjennom innkjøp av varer og tjenester og krav som stilles til kunder og leverandører.

SYKEFRAVÆR OG INKLUDERENDE ARBEIDSLIV

Konsernet har satt et langsiktig mål om 97 prosent friskhetsgrad. Ved utgangen av 2012 var friskhetsgraden i tråd med målsettingen.

Det har over tid vært jobbet helhetlig og systematisk med å fremme og forbedre de ansattes helse, ivareta denne over tid og hjelpe de som blir syke tilbake til arbeid. Gjennom deltakelse i Inkluderende Arbeidsliv (IA) og god oppfølging fra lederne arbeides det kontinuerlig for å øke friskhetsgraden.

SpareBank 1 SR-Bank har utarbeidet et eget livsfase-dokument, Livsfasedokument har som formål å tilby

medarbeidere ulike tiltak tilpasset den enkeltes livsfase som i sum skal gi konsernets medarbeidere en bedre hverdag og sikre økt avgangsalder. Gjennomsnittlig avgangsalder er 63 år og målsettingen er å øke denne til 64,5 år.

LIKESTILLING

SpareBank 1 SR-Bank skal gi kvinner og menn de samme muligheter for faglig og personlig utvikling, lønn og karriere. Fordelingen mellom kvinner og menn i 2012 var 56 prosent kvinner og 44 prosent menn. Det var ingen vesentlig endring i kjønnsfordelingen fra 2011. Gjennomsnittsalderen er 43,4 år og gjennomsnittlig ansiennitet 12 år. Konsernledelsen består av ni personer herav en kvinne. Kvinneandelen blant ledere i konsernet i 2012 var 40,5 prosent.

BANKENS AKSJER

Omdanning av SpareBank 1 SR-Bank fra egenkapitalbevisbank til allmennaksjeselskap (ASA) ble gjennomført med virkning fra 1. januar 2012 og Sparebankstiftelsen SR-Bank ble etablert som ledd i omdanningen og er i dag største eier. Fra og med 2. januar 2012 ble ticker på Oslo Børs endret til SRBANK.

Kursen falt i 2012 fra 40,70 kroner til 37,20 kroner. Hensyn tatt utbetalt utbytte på 1,50 kroner tilsvarte dette en negativ effektiv avkastning på 4,9 prosent. Hovedindeksen på Oslo Børs steg 14,7 prosent i samme periode.

Det var 11 959 (11 887) eiere av SRBANK ved utgangen av 2012. Andelen eid av selskap og personer i utlandet var 6,0 prosent, mens 61,2 prosent var hjemmehørende i Rogaland, Agderfylkene og Hordaland. De 20 største eierne eide til sammen 60,7 prosent. Bankens egenbeholdning utgjorde 346 134 aksjer. Ansatte i konsernet eide 2,2 prosent av aksjene ved utgangen av 2012.

Konsernresultat pr aksje for 2012 ble 5,32 kroner. Styret foreslår at det utbetales et utbytte på 1,50 kroner pr aksje for 2012 tilsvarende ca. 28 prosent av konsernresultat pr aksje. For regnskapsåret 2011 var utbyttet 1,50 kroner.

FORTSATT DRIFT

Soliditeten ble vesentlig styrket i 2012. Resultatutsiktene og makroøkonomiske rammebetingelser synes også forholdsvis gode. Sammen med iverksatte og planlagte tiltak, bidrar dette til gode forutsetninger for fortsatt framgang for konsernet i 2013. Årsoppgjøret er derfor avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

DISPONERING AV ÅRSRESULTAT/UTBYTTE

SpareBank 1 SR-Bank har som økonomisk mål for sin virksomhet å oppnå resultater som gir god og stabil avkastning på bankens egenkapital og der i gjennom skape verdier for

eierne ved konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på aksjene. Ved fastsettelse av størrelsen på årlig utbytte tas det hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at om lag halvparten av årets resultat etter skatt utdeles som utbytte.

Det er disponibelt morbankresultat som ligger til grunn for utdeling av utbytte. Disponibelt morbankresultat for 2012 ble 1 211 mill kroner. Styret har i sin vurdering av forslag til utbytte for 2012 lagt vekt på de nye regulatoriske kravene til soliditet og samtidig vektlagt å føre en konsistent utbyttepolitikk over tid. Styret foreslår derfor et utbytte på 1,50 kroner pr aksje for 2012, som tilsvarer ca 28 prosent av resultatet pr aksje.

Samlet sett foreslår styret følgende disponeringer for regnskapsåret 2012:

	Mill kr
Morbankresultat etter skatt	1 241
Overført fra fond for vurderingsforskjeller	30
Til disposisjon	1 211
Utbytte (1,50 kroner pr aksje)	384
Tilbakeholdt overskudd	827
Sum	1 211

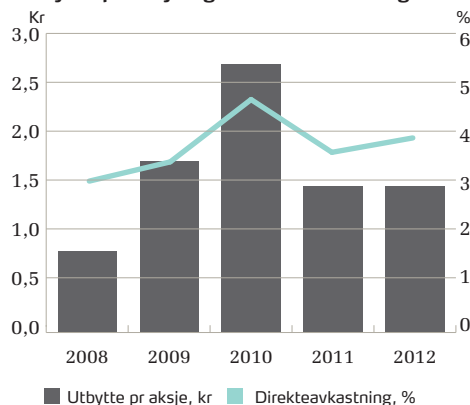
Etter styrets vurdering har SpareBank 1 SR-Bank, etter de foreslåtte disponeringene og øvrige gjennomførte kapitaltiltak, god finansiell styrke og fleksibilitet til å støtte opp om konsernets planlagte virksomhet framover.

UTSIKTER FOR 2013

Konjunkturoppgangen i Norge fortsatte i 2012. Til tross for økt sysselsetting økte arbeidsledigheten likevel fra 3,1 prosent av arbeidsstyrken til 3,5 prosent ved utgangen av året. Inflasjonen er lav, mens lønnsveksten i 2012 var på om lag samme nivå som året før. I tillegg førte lave renter til fortsatt sterk vekst i boligpriser og boliginvesteringer. Dette bidro igjen til økt produksjon, både innen bygge- og anleggsvirksomheten og i privat tjenesteyting. Høye investeringer knyttet til petroleumsvirksomheten ga også positive vekstimpulser, spesielt i konsernets markedsområde. Det forventes fortsatt svak økonomisk vekst hos de viktigste handelspartnerne, og norsk økonomi vil trolig få liten drahjelp fra eksport av varer og tjenester de nærmeste årene. En forsterket negativ utvikling i Europa vil kunne redusere den globale veksten ytterligere og representerer således en risiko for det positive makrobildet også i Norge.

Petroleumsvirksomheten og husholdningssektoren forventes fortsatt å stå for de viktigste bidragene til økonomisk vekst. Med

Utbytte pr aksje og direkteavkastning



fortsatt god vekst i inntektsnivå og høy befolkningsvekst, særlig i sentrale strøk, vil etterspørselen etter boliger trolig holde seg på et høyt nivå framover. Et vedvarende lavt rentenivå underbygger denne utviklingen. En forventet vekst i boligbyggingen vil etter hvert kunne øke tilbudet av boliger slik at prisveksten på brukte boliger avtar. Selv om rentenivået må ventes gradvis å bli noe mer normalisert i årene framover, vil trolig ikke rentebelastningen for privatpersoner generelt bli så stor at det vil føre til et markert tilbakeslag i boligmarkedet. Konjunkturbarometeret for Rogaland, utgitt av blant annet SpareBank 1 SR-Bank, viser også forventninger om et fortsatt høyt aktivitetsnivå, lav arbeidsledighet og vekst særlig innen petroleumsvirksomheten. SpareBank 1 SR-Bank sine primærområder påvirkes i stor grad direkte og indirekte av aktiviteten i petroleumssektoren og utsiktene for sektoren synes å være gode, blant annet som følge av betydelige nye funn på norsk sokkel. Norges Bank sine anslag for oljeinvesteringer de kommende årene indikerer at et solid investeringsnivå sannsynligvis vil vare ved. Styret understreker at det er knyttet betydelig usikkerhet til vurderinger av fremtidige forhold.

SpareBank 1 SR-Bank har god likviditet og legger til grunn fortsatt god tilgang på langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser. Dersom uro i europeisk banksektor skulle tilta igjen, kan denne smitte over på Norge via det norske banksystemets behov for å dekke deler av sitt finansieringsbehov internasjonalt.

Nye reguleringer, blant annet i form av vesentlig strengere krav til egenkapital og finansiering, nødvendiggjør en mindre kapitalintensiv vekst framover enn det som har vært vanlig de siste årene. Gjennom innhenting av ny egenkapital, solid drift og god tilgang på langsiktig finansiering har SpareBank 1 SR-Bank i 2012 ytterligere styrket sin finansielle stilling. Det er

fortsatt usikkerhet knyttet til nivå og implementeringsplan for økte kapitalkrav i henhold til Basel III/CRD IV, men SpareBank 1 SR-Bank vil fortsette å bygge opp kapital for å styrke soliditeten videre. Konsernet er godt posisjonert for å videreutvikle sin ledende posisjon i landets sterkeste vekstregion. Effektiv drift og inntekter fra mange produkt- og tjenesteområder bidrar sammen med marginforbedringer til en forventning om fortsatt god inntjening og positiv underliggende utvikling i forretningsområdene i 2013. Mislighold og nedskrivninger av utlån forventes å forbli relativt lave.

Styret vil takke konsernets medarbeidere og tillitsvalgte for god innsats og positivt samarbeid også i 2012. Et konstruktivt forhold mellom innbyggere, næringsliv og bank er viktig for utviklingen i konsernets markedsområde. I denne sammenheng vil styret takke konsernets kunder, eiere og samarbeidspartnere for øvrig for god oppslutning om SpareBank 1 SR-Bank også i 2012 og vil legge betydelig vekt på å videreføre det gode samspillet framover.

For mer informasjon om styrets medlemmer se www.sr-bank.no under Investor Relations.

Odd Torland

Birthe Cecilie Lepsøe

Oddvar Rettedal

Sally Lund-Andersen

Kristian Eidesvik



Stavanger, 5.3.2013

Kristian Eidesvik
Styreleder

Gunn-Jane Håland

Erling Øverland

Erik Edvard Tønnesen

Birthe Cecilie Lepsøe

Catharina Hellerud

Odd Torland

Sally Lund-Andersen

Oddvar Rettedal

Arne Austreid
Administrerende direktør

Erik Edvard Tønnesen

Gunn-Jane Håland

Erling Øverland

Catharina Hellerud



ÅRSREGNSKAP

INNHOLD

RESULTATREGNSKAP	31
BALANSE	32
ENDRING I EGENKAPITAL	33
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	35
NOTE 1 GENERELL INFORMASJON	36
NOTE 2 REGNSKAPSPRINSIPPER	36
NOTE 3 KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPPER	42
NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON	43
NOTE 5 KAPITALDEKNING	46
NOTE 6 FINANSIELL RISIKOSTYRING	47
KREDITTRISIKO	
NOTE 7 KREDITTINSTITUSJONER - FORDRINGER OG GJELD	51
NOTE 8 UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER	52
NOTE 9 UTLÅN SOLGT TIL TIL SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT OG SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT	55
NOTE 10 ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVNE UTLÅN	57
NOTE 11 TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER	58
NOTE 12 KREDITTRISIKOEKSPONERING FOR HVER INTERNE RISIKOKATEGORI	60
NOTE 13 MAKSIMAL KREDITTRISIKOEKSPONERING	61
NOTE 14 KREDITTKVALITET PR KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER	62
MARKEDSRISIKO	
NOTE 15 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL RENTERISIKO	64
NOTE 16 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL VALUTARISIKO	64
LIKVIDITETSRISIKO	
NOTE 17 LIKVIDITETSRISIKO	65
NOTE 18 FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG GJELD/FORPLIKTELSER	66
RESULTATREGNSKAP	
NOTE 19 NETTO RENTEINNTEKTER	68
NOTE 20 NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNTEKTER	68
NOTE 21 NETTO INNTEKTER FRA FINANSIELLE INSTRUMENTER	69
NOTE 22 PERSONALKOSTNADER, GODTGJØRELSESERKLÆRING OG YTELSER TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE	70
NOTE 23 ANDRE DRIFTSKOSTNADER	74
NOTE 24 PENSJONER	74
NOTE 25 SKATT	78
BALANSE	
NOTE 26 KLASSIFISERING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER	79
NOTE 27 SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER	82
NOTE 28 FINANSIELLE DERIVATER	84
NOTE 29 AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINTERESSER	85
NOTE 30 IMMATERIELLE EIENDELER	87
NOTE 31 VARIGE DRIFTSMIDLER	88
NOTE 32 ANDRE EIENDELER	89
NOTE 33 INNSKUDD FRA KUNDER	89
NOTE 34 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER	90
NOTE 35 ANNEN GJELD	91
NOTE 36 BUNDNE MIDLER	91
NOTE 37 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL	92
NOTE 38 INVESTERINGER I EIERINTERESSER	93
ØVRIGE OPPLYSNINGER	
NOTE 39 VESENTLIGE TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER	97
NOTE 40 AKSJEKAPITAL OG EIERSTRUKTUR	98
NOTE 41 VIRKSOMHET SOM SKAL SELGES	100
NOTE 42 ENDRINGER I EGENKAPITAL VED OMDANNING TIL ALLMENNAKSJESELSKAP	100
NOTE 43 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN	101
REVISJONSBERETNING	102
ERKLÆRING FRA STYRET OG ADMINISTRERENDE DIREKTØR	103
KONTROLLKOMITEENS UTTALELSE	103

RESULTATREGNSKAP

Morbank		(tall i mill kroner)	Note	Konsern	
2011	2012			2012	2011
5 132	5 126	Renteinntekter	19	5 300	5 287
3 543	3 568	Rentekostnader	19	3 558	3 531
1 589	1 558	Netto renteinntekter		1 742	1 756
791	1 068	Provisjonsinntekter	20	1 105	834
74	80	Provisjonskostnader	20	76	71
5	14	Andre driftsinntekter	20	437	429
722	1 002	Netto provisjons- og andre inntekter		1 466	1 192
20	25	Utbytte		25	21
269	339	Inntekter fra eierinteresser	38	265	209
70	270	Netto inntekter fra finansielle instrumenter	21	288	89
359	634	Netto inntekter fra finansielle investeringer		578	319
2 670	3 194	Sum netto inntekter		3 786	3 267
604	849	Personalkostnader	22	1 082	828
631	613	Andre driftskostnader	23	806	805
1 235	1 462	Sum driftskostnader før tap på utlån		1 888	1 633
1 435	1 732	Driftsresultat før tap på utlån		1 898	1 634
121	128	Tap på utlån og garantier	11	137	139
1 314	1 604	Driftsresultat før skatt		1 761	1 495
378	363	Skattekostnad	25	400	414
936	1 241	Resultat etter skatt		1 361	1 081
		Resultat pr aksje			
4,70	4,85	Resultat pr aksje		5,32	5,42
4,70	4,85	Utvannet resultat pr aksje		5,32	5,42
		Utvidet resultatregnskap			
936	1 241	Resultat etter skatt		1 361	1 081
-291	413	Estimatavvik pensjoner		452	-346
82	-116	Skatteeffekt estimatavvik pensjoner		-127	97
-	-	Andel av utvidet resultat i TS og FKV		13	-19
-209	297	Sum resultatposter ført mot egenkapitalen		338	-268
727	1 538	Totalresultat		1 699	813

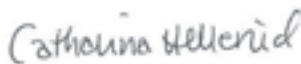
BALANSE

Morbank		(tall i mill kroner)	Konsern		
2011	2012		2012	2011	
Eiendeler					
263	1 314	Kontanter og fordringer på sentralbanken	36	1 314	263
5 391	6 354	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7	1 087	723
95 278	102 859	Netto utlån til kunder	8,12,14	108 758	100 588
19 846	18 672	Sertifikater og obligasjoner	27	18 677	19 850
3 728	4 588	Finansielle derivater	28	4 578	3 716
491	498	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	29	671	631
84	84	Virksomhet som skal selges	41	85	85
3 352	3 812	Investering i eierinteresser	38	4 964	4 389
716	809	Investering i konsernselskap	38	-	-
-	-	Immaterielle eiendeler	30	43	54
380	347	Varige driftsmidler	31	363	401
277	833	Andre eiendeler	32	1 003	442
129 806	140 170	Sum eiendeler		141 543	131 142
Gjeld					
4 785	4 560	Gjeld til kredittinstitusjoner	7	4 522	4 782
7 395	7 299	Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF		7 299	7 395
64 214	67 756	Innskudd fra kunder	33	67 594	64 042
36 338	40 691	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	34	40 691	36 338
2 010	2 282	Finansielle derivater	28	2 282	2 010
58	132	Betalbar skatt	25	209	130
296	597	Utsatt skatteforpliktelse	25	631	329
1 161	1 334	Annen gjeld	35,24	1 455	1 384
4 975	4 223	Ansvarlig lånekapital	37	4 223	4 975
121 232	128 874	Sum gjeld		128 906	121 385
Egenkapital					
3 180	6 385	Aksjekapital	40	6 385	3 180
625	1 587	Overkursfond		1 587	625
299	384	Avsatt utbytte		384	299
43	72	Fond for urealiserte gevinster		72	43
-	2 868	Annen egenkapital		4 209	1 183
1 448	-	Utjevningsfond		-	1 448
2 631	-	Grunnfondskapital		-	2 631
55	-	Kompensasjonsfond		-	55
293	-	Gavefond		-	293
8 574	11 296	Sum egenkapital		12 637	9 757
129 806	140 170	Sum gjeld og egenkapital		141 543	131 142

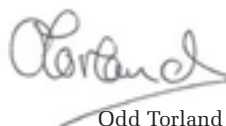
Stavanger 5.3.2013


Kristian Eidesvik
Styreleder


Gunn-Jane Håland



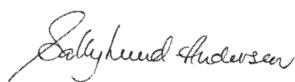
Catharina Hellerud



Odd Torland



Erling Øverland



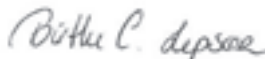
Sally Lund-Andersen



Oddvar Rettedal



Erik Edvard Tønnesen



Birthe Cecilie Lepsøe


Arne Austreid
Administrerende direktør

ENDRING I EGENKAPITAL

(tall i mill kroner)

Morbank	Innskutt egenkapital					Opptjent egenkapital			
	Aksjekapital	Eierandelskapital	Overkursfond	Kompen- sasjonsfond	Grunnfonds- kapital	Gavefond	Utjevnings- fond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital
Egenkapital pr 31.12.2010		3 180	625	55	2 477	372	1 511	43	-
Utdelinger gavefond		-	-	-	-	-79	-	-	-
Korrigeringer		-	-	-	-	-	-1	-	-
Utbytte år 2010, endelig besluttet i 2011		-	-	-	-	-	-336	-	-
Resultat etter skatt		-	-	-	339	-	597	-	-
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning		-	-	-	-77	-	-132	-	-
Sum resultatposter ført mot egenkapitalen		-	-	-	-77	-	-132	-	-
Totalresultat		-	-	-	262	-	465	-	-
Egenkapital pr 31.12.2011		3 180	625	55	2 739	293	1 639	43	-
Egenkapital 31.12.2011		3 180	625	55	2 739	293	1 639	43	-
Omdanning aksjebank	4 984	-3 180	882	-55	-2 739	-293	-1 639	-	2 040
Egenkapital 1.1.2012	4 984	-	1 507	-	-	-	-	43	2 040

	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Annen egen- kapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egen- kapital
Egenkapital 1.1.2012	4 984	1 507	2 040	43	8 574
Utbytte år 2011, endelig besluttet i 2012			-299		-299
Omsetning egne aksjer	-5	-3	1		-7
Rettet emisjon	1 406	113	2		1 521
Kostnader emisjon		-30			-30
Verdiregulering aksjer tilgjengelig for salg				-1	-1
Resultat etter skatt			1 211	30	1 241
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			297		297
Sum resultatposter ført mot egenkapitalen			297		297
Totalresultat			1 508	30	1 538
Egenkapital 31.12.2012	6 385	1 587	3 252	72	11 296

Konsern	Innskutt egenkapital					Opptjent egenkapital			
	Aksje- kapital	Eierandels- kapital	Overkurs- fond-	Kompen- sasjonsfond	Grunnfonds- kapital	Gavefond	Utlejnings- fond	Fond for urealiserte gevinsten	Annen egen- kapital
Egenkapital pr 31.12.2010		3 180	625	55	2 477	372	1 511	43	1 139
Utdelinger gavefond		-	-	-	-	-79	-	-	-
Korrigeringer		-	-	-	-	-	-1	-	5
Utbytte år 2010, endelig besluttet i 2011		-	-	-	-	-	-336	-	-
Korrigert egenkapital tilknyttede selskap		-	-	-	-	-	-	-	-47
Resultat etter skatt		-	-	-	339	-	597	-	145
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning		-	-	-	-77	-	-132	-	-40
Andel av utvidet resultat fra tilknyttede selskap		-	-	-	-	-	-	-	-19
Sum resultatposter ført mot egenkapitalen		-	-	-	-77	-	-132	-	-59
Totalresultat		-	-	-	262	-	465	-	86
Egenkapital pr 31.12.2011		3 180	625	55	2 739	293	1 639	43	1 183

Egenkapital 31.12.2011		3 180	625	55	2 739	293	1 639	43	1 183
Omdanning aksjebank	4 984	-3 180	882	-55	-2 739	-293	-1 639	-	2 040
Egenkapital 1.1.2012	4 984	-	1 507	-	-	-	-	43	3 223

	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Annen egen- kapital	Fond for urealiserte gevinsten	Sum egen- kapital
Egenkapital 1.1.2012	4 984	1 507	3 223	43	9 757
Utbytte år 2011, endelig besluttet i 2012			-299		-299
Omsetning egne aksjer	-5	-3	1		-7
Rettet emisjon	1 406	113	2		1 521
Kostnader emisjon		-30			-30
Verdiregulering aksjer tilgjengelig for salg				-1	-1
Korrigert egenkapital i tilknyttede selskap			-3		-3
Resultat etter skatt			1 331	30	1 361
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			325		325
Andel utvidet resultat tilknyttede selskap			13		13
Sum resultatposter ført mot egenkapitalen			338		338
Totalresultat			1 669	30	1 699
Egenkapital 31.12.2012	6 385	1 587	4 593	72	12 637

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(tall i mill kroner)

Morbank				Konsern	
2011	2012		Note	2012	2011
4 779	-7 632	Endring brutto utlån til kunder	8	-8 145	4 424
4 278	4 339	Renteinnbetalinger på utlån til kunder		4 698	4 586
3 275	3 542	Endring innskudd fra kunder	33	3 552	3 272
-1 875	-1 893	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder		-1 872	-1 851
-4 018	-920	Endring fordringer og gjeld på kredittinstitusjoner	7	-336	-3 697
-51	-110	Renter på fordring og gjeld til kredittinstitusjoner		-291	-218
-1 110	1 174	Endring sertifikater og obligasjoner	27	1 173	-1 108
529	628	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner		628	529
850	795	Provisjonsinnbetalinger		1 257	1 322
194	150	Kursgevinster ved omsetning trading		150	194
-1 177	-1 340	Utbetalinger til drift		-1 746	-1 574
-291	-58	Betalt skatt	25	-130	-307
-826	-221	Andre tidsavgrensninger		-455	-994
4 557	-1 546	A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter		-1 517	4 578
-82	-47	Investering i varige driftsmidler	31	-67	-103
-	24	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	31	33	-
-913	-563	Endring langsiktige investeringer i aksjer		-563	-913
10	-	Innbetaling fra salg langsiktige investeringer i aksjer		-	10
289	364	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer		364	289
-696	-222	B Netto likviditetsendring investering		-233	-717
2 032	14 999	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	34	14 999	2 032
-6 350	-11 083	Tilbakebetaling - utstedelse av verdipapirer		-11 083	-6 350
-1 221	-1 011	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		-1 009	-1 222
1 750	825	Opptak av ansvarlige lån	37	825	1 750
-783	-1 528	Tilbakebetaling - ansvarlig lånekapital	37	-1 528	-783
-150	-241	Renteutbetalinger på ansvarlige lån		-241	-150
-	1 521	Emisjon aksjer	40	1 521	-
-336	-299	Utbytte til aksjeeiere		-299	-336
-5 058	3 183	C Netto likviditetsendring finansiering		3 185	-5 059
-1 197	1 415	A+B+C Netto endring likvider i året		1 435	-1 198
1 578	381	Likviditetsbeholdning 1.1.		388	1 586
381	1 796	Likviditetsbeholdning 31.12.		1 823	388
		Likviditetsbeholdning spesifisert			
263	1 314	Kontanter og fordringer på sentralbanken		1 314	263
118	482	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid		509	125
381	1 796	Likviditetsbeholdning 31.12.		1 823	388

Likviditetsbeholdningen inkluderer kontanter og fordringer på sentralbanken, samt den del av sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer i kredittinstitusjoner.

Kontantstrømoppstillingen viser hvordan morbanken og konsernet har fått tilført likvide midler og hvordan disse er brukt.

Totalt ble likviditetsbeholdningen i konsernet økt til 1 823 mill kroner i 2012.

NOTE 1 GENERELL INFORMASJON

Konsernet SpareBank 1 SR-Bank består av morbanken SpareBank 1 SR-Bank ASA ("Banken") samt datterselskapene; SpareBank 1 SR-Finans AS, EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS, SR-Investering AS, SR-Forretningsservice AS, SR-Forvaltning AS, Kvinneherad Sparebank Eigedom AS, og datterdatterselskapet EiendomsMegler 1 Drift AS. Pr 31.12.2012 er også Rygir Industrier AS med datterselskaper (overtatte eiendeler) et datterselskap av morbanken.

SpareBank 1 Boligkreditt AS eies av Banken med 29,9 prosent og SpareBank 1 Næringskreditt AS eies av Banken med 27,8 prosent pr 31.12.2012. Disse inkluderes i konsernet som tilknyttede selskaper (TS).

Banken har videre en eierandel på 19,5 prosent i SpareBank 1 Gruppen AS, en eierandel på 19,5 prosent i Bank 1 Oslo Akershus AS, en eierandel på 23,5 prosent i BN Bank ASA og Alliansesamarbeidet SpareBank 1 DA eies med 17,7 prosent. Disse eierandelene behandles som felleskontrollert virksomhet (FKV). Utover dette eier SpareBanken 1 SR-Bank 19,0 prosent av SpareBank 1 Kredittkort AS og 26,0 prosent av SpareBank 1 Kundesenter AS.

SpareBank 1 Gruppen AS og Bank 1 Oslo Akershus AS eies med 19,5 prosent hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge og Samarbeidende Sparebanker AS. Øvrige eiere er Sparebanken Hedmark (12,0 prosent) og LO (10,0 prosent). Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne. BN Bank ASA eies med 23,5 prosent hver av SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Nord-Norge. SpareBank 1 SMN eier 33,0 prosent og Samarbeidende Sparebanker AS eier 20,0 prosent. Styringsstrukturen for BN Bank ASA er regulert i avtale mellom eierne.

Banken har hovedkontor i Stavanger og har totalt 53 kontorer i fylkene Rogaland, Vest-Agder, Aust-Agder og Hordaland. Noen av kontorene er samlokalisert med EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS. Alle datterselskapene har hovedkontor i Stavanger.

SpareBank 1 SR-Bank ASA var en sparebank fram til 31.12.2011, men ble omdannet til allmennaksjeselskap med virkning fra 1.1.2012. Det vises til note 42, vedrørende omdanning.

Konsernets kjernevirksomhet er salg og videreformidling av finansielle produkter og tjenester, samt leasing og eiendomsmegling.

Konsernregnskapet er endelig godkjent av Generalforsamlingen 25.4.2013. Generalforsamlingen er Bankens øverste organ.

NOTE 2 REGNSKAPSPRINSIPPER

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV ÅRSREGNSKAPET

Morbank- og konsernregnskapet 2012 for SpareBank 1 SR-Bank ("Konsernet") er satt opp i overensstemmelse med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som fastsatt av EU. Dette omfatter også fortolkninger fra Den internasjonale fortolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC) og dens forgjenger, Den faste fortolkningskomité (SIC).

Konsernregnskapet for SpareBank 1 SR-Bank har vært avlagt etter IFRS regelverket siden 1.1.2005. Det ble først tillatt å bruke samme regelverk for selskapsregnskapene for sparebanker med virkning fra 1.1.2007. Årsregnskapet for 2012 er avlagt etter IFRS regelverket for morbank og konsern.

Målegrunnet for både morbank- og konsernregnskapet er historisk kost med følgende modifikasjoner: finansielle derivater, finansielle eiendeler og finansiell gjeld regnskapsføres til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av de internasjonale regnskapsstandarder at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige estimater, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for morbank- og konsernregnskapet, er beskrevet i note 3.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til IFRS standarder og fortolkninger obligatoriske for årsregnskap som avlegges pr 31.12.2012. Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Nye og endrede standarder implementert i 2012:

I 2012 var det ingen nye eller endrede IFRSer eller IFRIC-fortolkninger som trådte i kraft som fikk en vesentlig påvirkning på konsernets årsregnskap.

Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse:

Konsernet har ikke valgt tidliganvendelse av noen nye eller endrede IFRSer eller IFRIC-fortolkninger.

IAS 1 Presentasjon av finansregnskap er endret og medfører at poster i utvidet resultat skal deles inn i to grupper, de som senere omklassifiseres over resultatet og de som ikke gjør det. Endringen påvirker ikke hvilke poster som skal inkluderes i utvidet resultat.

IAS 19 Ansattetrykter ble endret i juni 2011. Endringen medfører at alle estimatavvik føres i utvidet resultat etterhvert som disse oppstår (ingen korridor), en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening og at man erstatter rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler med et netto rentebeløp som beregnes ved å benytte diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse (eiendel).

IFRS 9 "Financial Instruments" regulerer klassifisering, måling og regnskapsføring av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser. IFRS 9 ble utgitt i november 2009 og oktober 2010, og erstatter de deler av IAS 39 som omhandler regnskapsføring, klassifisering og måling av finansielle instrumenter. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler deles inn i to kategorier basert på målemetode: de som er målt til virkelig verdi og de som er målt til amortisert kost. Klassifiseringen gjøres ved første gangs regnskapsføring. Klassifiseringen vil avhenge av selskapets forretningsmodell for å håndtere sine finansielle instrumenter og karakteristikken ved de kontraktsfestede kontantstrømmene fra instrumentet. For finansielle forpliktelser er kravene i hovedsak lik IAS 39. Hovedendringen, i de tilfeller hvor man har valgt virkelig verdi for finansielle forpliktelser, er at den delen av en endring i virkelig verdi som skyldes endring i selskapets egen kredittrisiko føres over utvidet resultat i stedet for i resultatregnskapet, dersom dette ikke medfører en sammenstillingsfeil i resultatmålingen. Konsernet har ennå ikke vurdert hele påvirkningen av standarden på regnskapet, men planlegger å anvende IFRS 9 når standarden trer i kraft og er godkjent av EU. Standarden trer i kraft for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2015. Konsernet vil også se på konsekvensene av de gjenstående delene av IFRS 9 når disse er slutført av IASB.

IFRS 10 "Consolidated Financial Statements" er basert på dagens prinsipper om å benytte kontrollbegrepet som det avgjørende kriteriet for å bestemme om et selskap skal inkluderes i konsernregnskapet til morselskapet. Standarden gir utvidet veiledning til vurderingen av om kontroll er til stede i de tilfeller hvor dette er vanskelig. Konsernet har ikke vurdert alle mulige konsekvenser som følge av IFRS 10. Konsernet planlegger å anvende standarden for 2013, selv om EU ikke krever den anvendt før 1. januar 2014.

IFRS 12 "Disclosures of Interest in Other Entities" inneholder opplysningskravene for økonomiske interesser i datterselskaper, felleskontrollert virksomhet, tilknyttede selskaper, selskaper for særskilte formål "SPE" og andre ikke-balanserte selskaper. Konsernet har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 12. Konsernet planlegger å anvende standarden for 2013, selv om EU ikke krever den anvendt før 1. januar 2014.

IFRS 13 "Fair Value Measurement" definerer hva som menes med virkelig verdi når begrepet benyttes i IFRS, gir en enhetlig beskrivelse av hvordan virkelig verdi skal bestemmes i IFRS og definerer hvilke tilleggsopplysninger som skal gis når virkelig verdi benyttes. Standarden utvider ikke omfanget av regnskapsføring til virkelig verdi men gir veiledning om anvendelsesmetode der bruken allerede er påkrevd eller tillatt i andre IFRS-er. Konsernet benytter virkelig verdi som målekriterium for visse eiendeler og forpliktelser. Konsernet har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 13, men vil anvende standarden for regnskapsåret 2013.

For øvrig er det ingen andre IFRS-er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

PRESENTASJONSVALUTA

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er Konsernets funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i millioner kroner med mindre noe annet er angitt.

DATTERSELSKAP

I morbank regnskapet blir eierandelene i datterselskap vurdert etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger inntektsføres det året det vedtas av generalforsamlingen. Overstiger utbyttet/konsernbidraget andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, men er i henhold til endring i IAS 27 inntektsført i utbetalingsåret.

KONSOLIDERING

Konsernregnskapet omfatter alle datterselskap. Som datterselskap regnes alle enheter hvor Konsernet har bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt gjennom direkte eller indirekte eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Ved fastsettelse av om det foreligger bestemmende innflytelse inkluderes effekten av potensielle stemmerettigheter som kan utøves eller konverteres på balansedagen. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg kontroll.

Oppkjøpsmetoden benyttes for regnskapsføring ved kjøp av datterselskaper. Ved overtakelse av kontroll i et foretak (virksomhetssammenslutning) blir alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppført til virkelig verdi i samsvar med IFRS 3. En positiv differanse mellom virkelig verdi av kjøpsvederlaget og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppføres som goodwill, mens en eventuell negativ differanse (badwill) inntektsføres ved kjøpet. Konsernet har ikke anvendt IFRS 3 retrospektivt på virksomhetssammenslutninger som er gjennomført før 1.1.2004.

Konserninterne transaksjoner, mellomværende, realisert og urealisert fortjeneste mellom konsernselskaper er eliminert. Regnskapsprinsipper i datterselskaper endres når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Minoritetens andel av konsernets resultat blir presentert i egen linje under resultat etter skatt i resultatregnskapet. I egenkapitalen vises minoritetens andel som en egen post.

TILKNYTTET FORETAK

Tilknyttet foretak er enheter der Konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Normalt foreligger det betydelig innflytelse når Konsernet har en eierandel på mellom 20 og 50 prosent av stemmeberettiget kapital. Tilknyttede foretak regnskapsføres etter kostmetoden i selskapsregnskapet og etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

I konsernregnskapet føres nyinvesteringer til anskaffelseskost. Investeringer i tilknyttet selskap inkluderer goodwill/badwill identifisert på oppkjøpstidspunktet, redusert ved eventuelle senere nedskrivninger.

Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskap resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringene sammen med andel av ikke resultatførte egenkapitalendringer.

FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

Felleskontrollert virksomhet kan bestå av felleskontrollert drift, felleskontrollerte eiendeler og felleskontrollerte foretak. Felles kontroll innebærer at Konsernet gjennom avtale utøver kontroll sammen med andre deltakere. Felleskontrollert foretak regnskapsføres etter kostmetoden i selskapsregnskapet og etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

UTLÅN OG TAP PÅ UTLÅN

Utlån med flytende rente måles til amortisert kost i samsvar med IAS 39. Amortisert kost er anskaffelseskost minus tilbakebetalinger på hovedstolen tatt hensyn til transaksjonskostnader, pluss eller minus kumulativ amortisering som følger av en effektiv rentemetode, og fratrukket eventuelle beløp for verdifall eller tapsutsatthet. Den effektive renten er den renten som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontante inn- eller utbetalinger over det finansielle instrumentets forventede levetid.

Fastrente lån til kunder øremerkes ved førstegangs innregning som vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet i henhold til IAS 39.9. Gevinst og tap som skyldes endring i virkelig verdi bokføres over resultatregnskapet som verdiendring. Opptjente renter og over/underkurs regnskapsføres som renter. Renterisikoen i fastrenteutlånene styres med operasjonelle renteswapper som bokføres til virkelig verdi. Banken benytter seg av virkelig verdi opsjon for måling av fastrente lån, da dette i stor grad vil eliminere inkonsistens i måling av sammenstilte instrumenter i balansen.

SALG AV UTLÅN

Banken har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom Banken og kredittforetakene, forestår Banken forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. Banken mottar et vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltning av utlånene. Det foreligger en gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Kredittforetakene kan under forvaltningsavtalen med Banken foreta videresalg av utlån som er kjøpt fra Banken samtidig som Bankens rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom Banken ikke er i stand til å betjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre har Banken opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser, det vurderes derfor at Banken har beholdt reell kontroll over de solgte utlånene basert på IAS 29.30.c. Banken har således verken beholdt eller overført det vesentligste av risiko og avkastning knyttet til de solgte utlånene. Banken regnskapsfører som eiendel og forpliktelse det beløp som knytter seg til gjenværende involvering. Banken regnskapsfører dertil som en forpliktelse

virkelig verdi av gjenværende kredittrisiko knyttet til solgte utlån. Denne er beregnet som svært liten. Banken har ut fra en vesentlighetsvurdering ikke regnskapsført noe beløp for gjenværende involvering i de solgte utlånene.

Det vises til beskrivelse i note 9.

VURDERING AV VERDIFALL PÅ FINANSIELLE EIENDELER

På hver balansedag vurderer Konsernet om det eksisterer objektive bevis på forhold som indikerer at forventet kontantstrøm ved første gangs balanseføring ikke vil realiseres og at dermed verdien på en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler er redusert. Verditap på en finansiell eiendel vurdert til amortisert kost eller gruppe av finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost er pådratt dersom, og bare dersom, det eksisterer objektive bevis på verdifall som kan medføre redusert framtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Verdifallet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter første gangs bokføring (en tapshendelse) og resultatet av tapshendelsen (eller hendelsene) må også kunne måles pålitelig. Objektive bevis på at verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler er redusert omfatter observerbare data som blir kjent for konsernet som følgende tapshendelser:

- Vesentlige finansielle vanskeligheter hos utsteder eller låntaker
- Mislighold av kontrakt, som manglende betaling av avdrag og renter
- Banken innvilger låntaker spesielle betingelser med bakgrunn i økonomiske eller legale grunner knyttet til låntakers økonomiske situasjon
- Sannsynlighet for at skyldner vil inngå gjeldsforhandlinger eller andre finansielle reorganiseringer
- På grunn av finansielle problemer opphører de aktive markedene for den finansielle eiendelen
- Observerbare data indikerer at det er målbar reduksjon i framtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler siden første gangs bokføring, selv om reduksjonen enda ikke kan fullt ut identifiseres til en individuell finansiell eiendel i gruppen inkludert:
 - ugunstig utvikling i betalingsstatus for låntakere i gruppen
 - nasjonale eller lokale økonomiske betingelser som korrelerer med mislighold av eiendelene i gruppen

Konsernet vurderer først om det eksisterer individuelle objektive bevis på verdifall for finansielle eiendeler som er individuelt signifikante. For finansielle eiendeler som ikke er individuelt signifikante, vurderes de objektive bevisene på verdifall individuelt eller kollektivt. Dersom Konsernet bestemmer at det ikke eksisterer objektive bevis på verdifall for en individuell vurdert finansiell eiendel, signifikant eller ikke, inkluderes eiendelen i en gruppe av finansielle eiendeler med samme kredittrisiko karakteristikk. Gruppen vurderes så samlet for eventuell verdireduksjon. Eiendeler som vurderes individuelt med hensyn på verdireduksjon, og hvor et verditap identifiseres eller fortsatt er identifisert, tas ikke med i en samlet vurdering av verdireduksjon. Se også note 3.

Dersom det er objektive bevis på at en verdireduksjon har inntruffet, beregnes størrelsen på tapet til differansen mellom eiendelens bokførte verdi og nåverdien av estimerte framtidige kontantstrømmer (eksklusiv framtidige kredittap som ikke er pådratt) diskontert med den finansielle eiendelens sist fastsatte effektive rentesats. Bokført verdi av eiendelen reduseres ved bruk av en avsetningskonto og tapet bokføres over resultatregnskapet.

Framtidige kontantstrømmer fra en gruppe av finansielle eiendeler som samlet er vurdert med hensyn på verdireduksjon, estimeres med utgangspunkt i de kontraktmessige kontantstrømmene for gruppen samt historiske tap for eiendeler med lignende kredittisiko. Historiske tap justeres for eksisterende observerbare data for å kunne ta hensyn til effekter av eksisterende forhold som ikke var tilstede på tidspunktet for de historiske tapene samt justere effekter av tidligere forhold som ikke eksisterer i dag.

MISLIGHOLDTE/TAPSUTSATTE ENGASJEMENTER

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i Konsernets oversikter over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at Konsernet vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer.

KONSTATERTE TAP

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte spesifiserte tapsavsetninger føres mot avsetningene. Konstaterte tap uten dekning i tapsavsetningene, samt over- eller underdekning i forhold til tidligere tapsavsetninger resultatføres.

OVERTATTE EIENDELER

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier overtar Konsernet i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi og verdien av låneengasjementet justeres tilsvarende. Overtatte eiendeler som skal realiseres, klassifiseres som beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg og regnskapsføres etter relevante IFRS standarder (normalt IAS 16, IAS 38, IAS 39 eller IFRS 5).

LEIEAVTALER

Finansielle leieavtaler er ført under hovedposten "Netto utlån til kunder" i balansen og regnskapsføres etter amortisert kost prinsippet. Alle faste inntekter innenfor leieavtalens forventede løpetid inngår i beregningen av avtalens effektive rente.

Konsernet har ikke kontrakter av typen "salg og tilbakeleie" av eiendom, anlegg og utstyr.

VERDIPAPIRER

Verdipapirer består av aksjer og andeler, sertifikater og obligasjoner. Aksjer og andeler klassifiseres enten som holde for omsetning eller som virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Sertifikater og obligasjoner klassifiseres enten som holde for omsetning, som

virkelig verdi med verdiendring over resultatet, som holde til forfall eller som fordring. Konsernet benytter kurs på handelsdato ved førstegangsinregning av verdipapirer.

Alle finansielle instrumenter som er klassifisert som holde for omsetning eller til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, måles til virkelig verdi, og endring i verdi fra inngående balanse resultatføres som inntekt fra finansielle investeringer. Det er Konsernets oppfatning at finansielle instrumenter klassifisert som til virkelig verdi med verdiendring over resultatet gir mer relevant informasjon om verdiene av disse postene i balansen enn om de var vurdert til amortisert kost. De finansielle instrumentene som inngår i denne kategorien blir løpende rapportert og styrt ut fra en vurdering av virkelig verdi.

Sertifikater og obligasjoner som klassifiseres som holde til forfall, eller som fordring måles til amortisert kost ved en effektiv rentemetode. Se omtale av denne metoden under avsnittet om utlån.

I forbindelse med den ekstraordinære og negative utviklingen i verdens finansmarkeder i tredje kvartal 2008 vedtok IASB den 13.10.2008 endringer til IAS 39 Financial instruments - Innregning og måling og IFRS 7 Financial instruments - Disclosure. Endringene ble godkjent av EU den 15.10.2008 og fastsatt av Finansdepartementet gjennom forskrift den 16.10.2008. Endringene medførte tillatelse til, under gitte forutsetninger, å reklassifisere finansielle eiendeler i kategoriene holde for omsetning, til virkelig verdi med verdiendring over resultatet og tilgjengelig for salg til kategoriene holde til forfall og lån og fordringer med virkning fra 1.7.2008. Banken valgte å benytte seg av denne muligheten.

Instrumenter som omsettes i et aktivt marked, og hvor det normalt finnes observerbare markedspriser ble reklassifisert til kategorien holde til forfall mens instrumenter hvor markedspriser ikke finnes og verdien normalt fastsettes ut fra alternative verdsettelsesmetoder ble reklassifisert til kategorien lån og fordringer. Reklassifiseringen medfører tilbakeføring av urealisert tap på reklassifiseringstidspunktet. Det tilbakeførte beløp amortiseres over det enkelte instruments gjenværende løpetid og inngår i linjen renteinntekter/-kostnader.

Reklassifiseringen gjennomføres med bakgrunn i de store og unormale kurssvingninger som har oppstått på grunn av urolighetene i finansmarkedene. Banken har tradisjonelt deponert en større del av porteføljen i Norges Bank og beholdt disse obligasjonene til forfall. Disse obligasjonene har generelt hatt svært høy kredittverdighet og unormale kursutslag virker derfor, etter bankens oppfatning, forstyrrende inn på perioderesultatet. Det foreligger både evne og vilje til å holde den reklassifiserte porteføljen til forfall.

DERIVATER OG SIKRING

Derivater består av valuta- og renteinstrumenter. Derivater føres til virkelig verdi over resultatet.

Konsernet benytter derivater i operasjonell sikringsøyemed for å minimere renterisiko på fastrente instrumenter (obligasjoner og sertifikater). Sikringens effektivitet vurderes og dokumenteres både ved første gangs klassifisering og på løpende basis. Ved virkelig verdisikring blir både sikringsinstrumentet og

sikringsobjektet regnskapsført til virkelig verdi basert på virkelig verdi opsjon i IAS 39.9, og endringer i virkelig verdi på den sikrede risikoen blir resultatført. Se note 28 for ytterligere opplysninger.

GOODWILL/BADWILL

Goodwill er den positive forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av bankens andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet er inkludert i investeringen, og testes for nedskrivning som en del av balanseført verdi på investeringen. Goodwill avskrives ikke, men er gjenstand for en årlig nedskrivningstest med sikte på å dekke et eventuelt verdifall, i samsvar med IAS 36. Ved vurdering av verdifall foregår vurderingen på det laveste nivå der det er mulig å identifisere kontantstrømmer. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke. I de tilfeller hvor anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet er lavere enn virkelig verdi av bankens andel av netto identifiserbare eiendeler på oppkjøpstidspunktet, såkalt badwill, inntektsføres differansen umiddelbart og inngår i inntekter fra eierinteresser.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre. Bygninger og driftsløsøre er bokført til kostpris fratrukket avskrivninger og nedskrivninger. Tomter er bokført til kostpris fratrukket nedskrivninger. Kostpris inkluderer alle direkte henførbare kostnader knyttet til kjøpet av eiendelen. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris fratrukket eventuell restverdi over driftsmidlenes brukstid.

Tomt, bygning eller deler av bygning som innehas av Konsernet for å oppnå leieinntekter og/eller verdistigning, klassifiseres som investeringseiendommer. For bygninger hvor Konsernet benytter vesentlige deler til egen virksomhet er ikke noen del av eiendommen behandlet som investeringseiendom, selv om en mindre del er utleid. Konsernet har valgt å regnskapsføre investeringseiendommene etter kostmetoden.

EIENDEL SOM SKAL SELGES

Disse postene i balansen inneholder konsernets eiendeler som er besluttet solgt. Postene inneholder eiendeler og gjeld knyttet til overtatte eiendommer, samt eiendomsselskaper som skal syndikeres og selges ut i andeler til kunder. Posten er vurdert til virkelig verdi.

INNLÅN

Innlån regnskapsføres første gang til opptakskost, som er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag for transaksjonsutgifter. Innlån med flytende rente måles deretter til amortisert kost og eventuell over-/underkurs blir periodisert over løpetiden. Innlån med fast rente vurderes til virkelig verdi med nediskontering etter gjeldende rentekurve, dog ikke hensyntatt endringer i kredittspreader og transaksjonskostnader. Konsernet benytter seg av virkelig verdi opsjon for måling av fastrente lån, da dette i stor grad vil eliminere inkonsistens i måling av sammenstilte instrumenter i balansen. Tilsvarende gjelder for derivater på gjeldssiden. Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

PENSJONER

SpareBank 1 SR-Bank har pr i dag to typer pensjonsavtaler.

Ytelsesbasert pensjonsavtale

Alle konsernselskapene har pensjonsavtaler tilknyttet konsernets egen pensjonskasse. Avtalene er sikret gjennom innbetalinger til pensjonskassen, og er bestemt av periodiske beregninger utført av aktuar. En definert ytelsesplan er en pensjonsplan som gir rett til en definert framtidig ytelse ved oppnådd pensjonsalder, som regel bestemt av faktorer som alder, antall år ansatt og lønn. Forpliktelsen som bokføres i balansen vedrørende en definert ytelsesplan er nåverdien av den definerte forpliktelsen redusert for virkelig verdi av pensjonsmidler. Forpliktelsen knyttet til den definerte ytelsesplanen beregnes årlig av uavhengige aktuarer. Nåverdien av framtidige definerte ytelser beregnes ved å diskontere framtidige utbetalinger ved bruk av rentesatsen for OMF obligasjoner justert for forskjeller i forfallstidspunkt.

Fra 2005 ble det i henhold til IAS 19 anledning til å føre aktuarmessige gevinster og tap (estimatavvik) rett mot egenkapitalen. Konsernet har valgt å følge dette prinsippet.

Den ytelsesbaserte ordningen ble lukket for nye medlemmer fra og med 1.4.2011.

Innskuddsbasert pensjonsavtale

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

USIKRE FORPLIKTELSER

Konsernet utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Brutto latent forpliktelse framgår av note 35. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse, jfr. note 11. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Avsetning for restruktureringsutgifter foretas når Konsernet har en avtalemessig eller rettslig forpliktelse.

ANSVARLIGE LÅN OG FONDSOBLIGASJONER

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Tidsbegrenset ansvarlig lån kan telle med 50 prosent av kjernekapitalen i kapitaldekningen, mens evigvarende ansvarlige lån kan telle med inntil 100 prosent av kjernekapitalen. Ansvarlige lån klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen og måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet eller amortisert kost slik som andre langsiktige lån. Banken benytter seg av virkelig verdi opsjon for måling av fastrente lån, da dette i stor grad vil eliminere inkonsistens i måling av sammenstilte instrumenter i balansen.

En fondsobligasjon er en obligasjon med pålydende rente, men Konsernet har ikke plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, det vil si rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjon er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 eller 35 prosent av samlet kjernekapital avhengig av type fondsobligasjon. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under 5 prosent eller kapitaldekningen faller under 8 prosent. Nedskrevne beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp. Fondsobligasjoner klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen og måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

UTBYTTE

Utbytte bokføres som egenkapital i perioden fram til det er vedtatt av bankens generalforsamling.

RENTEINNTEKTER OG -KOSTNADER

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Effektiv rente er den renten som medfører at nåverdien av forventet kontantstrøm, over forventet levetid for en finansiell eiendel eller finansiell forpliktelse, blir lik bokført verdi av den respektive finansielle eiendelen eller forpliktelsen. Ved beregningen av effektiv rente estimerer man kontantstrøms-effekten som ligger i avtalen, men uten å ta hensyn til framtidige kredittap. Beregningen tar således hensyn til blant annet gebyrer, transaksjonskostnader, overkurs og underkurs.

Dersom en finansiell eiendel blir nedskrevet for tap blir ny effektiv rente beregnet basert på justert estimert kontantstrøm.

Renteinntekter og rentekostnader på finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi klassifiseres som henholdsvis renteinntekter og rentekostnader. Øvrige verdiendringer klassifiseres som inntekter fra finansielle instrumenter.

PROVISJONSINNTEKTER OG -KOSTNADER

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir levert/mottatt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Det samme gjelder for løpende forvaltningstjenester. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i Konsernets regnskap, resultatføres når transaksjonen sluttføres.

TRANSAKSJONER OG BALANSEPOSTER I UTENLANDSK VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved kursen på transaksjonstidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger

av balanseposter i valuta på balansedagen resultatføres. Gevinst og tap knyttet til omregning av andre poster enn pengeposter, innregnes på samme måte som den tilhørende balansepost. For balanseposter benyttes kurs på balansedagen.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og utsatt skatt. Betalbar skatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes utsatt skatteforpliktelse eller -fordel på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller fordel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangsinregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat.

Det beregnes utsatt skattefordel på framførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes framtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen.

I henhold til IFRS regelverket defineres ikke selskapets formueskatt som skattekostnad. Denne kostnaden er dermed ført som driftskostnad. Formueskatt utgår etter overgang til ASA.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingene viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist. Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter direktemetoden.

SEGMENTRAPPORTERING

Et virksomhetssegment er en del av virksomheten som leverer produkter eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre virksomhetsområder. Et geografisk marked (segment) er en del av virksomheten som leverer produkter og tjenester innenfor et avgrenset geografisk område som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre geografiske markeder. Konsernledelsen anses i henhold til segmentrapportering som øverste beslutningsmyndighet. Tallene i segmentrapporteringen baserer seg på internrapportering til konsernledelsen.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Representantskap, generalforsamling og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette.

Henelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Henelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for framleggelse.

Styrets forslag til utbytte framgår av årsberetningen og note 43. Foreslått utbytte klassifiseres som egenkapital inntil det er endelig vedtatt.

NOTE 3 KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPPER

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Konsernet foretar en årlig evaluering av hele bedriftsmarkedsporteføljen. Store engasjement, engasjement i mislighold og engasjement med høy risiko evalueres kvartalsvis. Lån til privatpersoner evalueres når det er misligholdt med mer enn 60 dager. Større engasjement med mislighold evalueres kvartalsvis.

Konsernets systemer for risikoklassifisering er omtalt under finansiell risikostyring.

Konsernet nedskriver individuelt dersom det foreligger en objektiv hendelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og den objektive hendelsen medfører redusert framtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, illikviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av framtidig kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av individuell nedskrivning. Senere renteendringer hensyntas for låneavtaler med flytende rente i den grad dette påvirker forventet kontantstrøm.

Gruppevis nedskrivninger beregnes på grupper av utlån der det foreligger objektive bevis på at en tapshendelse har inntruffet etter første gangs balanseføring av utlånene. Objektive bevis omfatter observerbare data som fører til en målbar reduksjon i estimerte framtidige kontantstrømmer fra utlånsgruppen. Utviklingen i misligholdssannsynlighet er et slikt objektive bevis som benyttes for å identifisere et mulig nedskrivningsbehov. Der det er identifisert behov for gruppevis nedskrivninger skal tap på utlån beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av de estimerte framtidige kontantstrømmene neddiskontert med effektiv rente. For å beregne denne forskjellen (som tilsvarer nivået på de gruppevis nedskrivningene) tas det utgangspunkt i utlånenes forventede tap.

Vurdering av individuelle og gruppemessige nedskrivninger vil alltid baseres på en betydelig grad av skjønn. Prediksjoner basert på historisk informasjon kan vise seg å bli feil fordi man aldri kan vite med sikkerhet hvilken relevans historiske data har som beslutningsgrunnlag. Hvor sikkerhetsverdier er knyttet til spesielle objekter eller bransjer som er i krise, vil sikkerheter måtte

realiseres i lite likvide markeder og vurdering av sikkerhetsverdier kan i slike tilfeller være beheftet med betydelig usikkerhet.

VIRKELIG VERDI PÅ EGENKAPITALINTERESSER

Eiendeler som vurderes til virkelig verdi over resultatet vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. For eiendeler som klassifiseres som tilgjengelig for salg vil ikke dette nødvendigvis være tilfellet. Tilsvarende vil markedsverdier for eiendeler og forpliktelser som regnskapsføres til amortisert kost og som framkommer i noter, kunne være estimater basert på diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser eller andre beregningsmetoder. Slike vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet. Med unntak av noen få aksjer er det norske aksjemarkedet lite likvid. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs.

VIRKELIG VERDI PÅ DERIVATER

Virkelig verdi av derivater framkommer vanligvis ved bruk av verddivurderingsmodeller der prisen på underliggende, for eksempel renter og valuta, innhentes i markedet. For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende.

PENSJONER

Netto pensjonsforpliktelser og årets pensjonskostnad er basert på en rekke estimater hvor avkastning på pensjonsmidlene, framtidig rente- og inflasjonsnivå, lønnsutvikling, turnover, utvikling i G (Folketrygdens grunnbeløp) og den generelle utviklingen i antall uføretrygdede og levealder er av stor betydning. Usikkerheten er i stor grad knyttet til bruttoforpliktelsen og ikke til den nettoforpliktelsen som framkommer i balansen. Estimaterendringer som følge av endringer i nevnte parametere vil løpende føres direkte mot egenkapitalen.

INNTEKTSSKATT

Ved fastsettelse av inntektsskatten i konsernet er det påkrevd betydelig bruk av skjønn. For mange transaksjoner og beregninger vil det være usikkerhet knyttet til den endelige skatteforpliktelsen. Konsernet balansefører skatteforpliktelser knyttet til framtidige avgjørelser i skatte- og tvistesaker basert på om ytterligere inntektsskatt vil påløpe. Hvis det endelige utfallet i en sak avviker fra opprinnelig avsatt beløp, vil avviket påvirke regnskapsført skattekostnad og avsetning for utsatt skatt i den perioden avviket fastslås.

(fortsettelse note 4)

2011	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital- marked	Eiendoms- Megler 1	SR- Finans	SR- Forvaltning	SR- Investering	SR- Investering	Elimin- eringer	Øvrig virksomhet	SR-Bank Konsern
Renteinntekter	1 662	1 354	680	21	317	1	2	-185	1 435	5 287	
Rentekostnader	815	618	648	12	157	-	-	-179	1 460	3 531	
Netto renteinntekter*	847	736	32	9	160	1	2	-6	-24	1 756	
Provisjonsinntekter	509	216	67	-	4	69	2	-43	10	834	
Provisjonskostnader	40	26	4	-	11	25	-	-38	3	71	
Andre driftsinntekter	-	-	-	426	-	-	-	-2	5	429	
Netto provisjons- og andre inntekter	469	190	63	426	-7	44	2	-7	12	1 192	
Utbytte	-	-	7	-	-	-	-	-	14	21	
Inntekter fra eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	209	209	
Netto inntekter fra finansielle investeringer	12	21	112	-	-	-	11	-51	-16	89	
Netto inntekter fra finansielle investeringer	12	21	119	-	-	-	11	-51	207	319	
Personalkostnader	365	149	52	189	20	13	3	-6	43	828	
Administrasjonskostnader	118	25	10	42	8	3	-	-1	205	410	
Andre driftskostnader	86	22	5	113	8	2	-	-7	166	395	
Sum driftskostnader	569	196	67	344	36	18	3	-14	414	1 633	
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	759	751	147	91	117	27	11	-50	-219	1 634	
Endring individuell nedskrivning utlån og garantier	36	83	-	-	17	-	-	-	-	136	
Endring gruppenedskrivning utlån og garantier	6	-3	-	-	-	-	-	-	-	3	
Driftsresultat før skatt	717	671	147	91	100	27	11	-50	-219	1 495	
*Netto renteinntekter											
Netto eksterne renteinntekter	847	737	32	-12	317	-	-	-	-165	1 756	
Netto interne renteinntekter	-	-1	-	21	-157	1	2	-	134	-	
Netto renteinntekter	847	736	32	9	160	1	2	-	-31	1 756	
Balanse											
Brutto utlån til kunder	49 655	45 147	-	-	5 420	-	-	-	1 146	101 368	
Individuelle nedskrivninger	-109	-246	-	-	-63	-	-	-	-	-418	
Nedskrivning på grupper av utlån	-17	-300	-	-	-45	-	-	-	-	-362	
Andre eiendeler	-	-	683	309	92	51	197	-	29 222	30 554	
Sum eiendeler pr segment	49 529	44 601	683	309	5 404	51	197	-	30 368	131 142	
Innskudd fra kunder	36 689	23 530	-	-	-	-	-	-	3 823	64 042	
Annen gjeld	-	-	683	260	4 922	37	16	-	51 425	57 343	
Sum gjeld pr segment	36 689	23 530	683	260	4 922	37	16	-	55 248	121 385	
Egenkapital	-	-	-	49	482	14	181	-	9 031	9 757	
Sum gjeld og egenkapital pr segment	36 689	23 530	683	309	5 404	51	197	-	64 279	131 142	
Sum utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	44 624	705								45 329	

Mellomregningsrenter for privatmarkedsdivisjonen og bedriftsmarkedsdivisjonen fastsettes med basis i en forventet observerbar markedsrente (NIBOR) med tillegg for forventede merkostnader knyttet til konsernets langsiktige finansiering (kredittpremie). Avvik mellom konsernets faktiske finansieringskostnader og de anvendte mellomregningsrentene elimineres på konsernnivå. I 2012 har konsernets reelle finansieringskostnad vært høyere enn mellomregningsrentene, hovedsakelig på grunn av fallende NIBOR.

(fortsettelse note 4)

Konsernet opererer hovedsakelig i et geografisk avgrenset område fra Grimstad i sørøst til Bergen i nordvest. I tillegg er viktige eiendelsklasser (utlån og innskudd) fordelt geografisk i egne noter under innskudd og utlån.

Geografisk fordeling	Rogaland		Agder		Hordaland		SR-Bank Konsern	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Netto renteinntekter	1 367	1 442	162	140	213	174	1 742	1 756
Netto provisjons- og andre inntekter	1 214	987	132	115	120	90	1 466	1 192
Netto inntekter fra finansielle investeringer	573	314	4	2	1	2	578	319
Driftskostnader	1 607	1 358	136	137	145	138	1 888	1 633
Driftsresultat før tap på utlån	1 547	1 385	162	121	189	129	1 898	1 634
Tap på utlån og garantier	80	77	33	44	24	19	137	139
Driftsresultat før skatt	1 467	1 308	129	77	165	110	1 761	1 495
Brutto utlån til kunder	86 223	80 037	10 785	10 213	12 505	11 118	109 513	101 368
Individuelle nedskrivninger	-250	-240	-90	-110	-83	-68	-423	-418
Nedskrivning på grupper av utlån	-323	-353	-4	-4	-5	-5	-332	-362
Andre eiendeler	32 760	30 548	11	3	14	4	32 785	30 554
Sum eiendeler pr segment	118 410	109 992	10 702	10 101	12 431	11 048	141 543	131 142
Innskudd fra kunder	60 489	57 194	2 835	2 521	4 270	4 328	67 594	64 042
Annen gjeld	60 086	56 282	537	459	689	602	61 312	57 343
Sum gjeld pr segment	120 575	113 476	3 372	2 979	4 959	4 930	128 906	121 385
Egenkapital	12 518	9 644	52	49	67	64	12 637	9 757
Sum gjeld og egenkapital pr segment	133 093	123 120	3 424	3 028	5 026	4 994	141 543	131 142

NOTE 5 KAPITALDEKNING

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
3 183	6 394	Aksjekapital	6 394	3 183
-3	-9	- Egne aksjer	-9	-3
625	1 587	Overkursfond	1 587	625
299	384	Avsatt utbytte	384	299
43	72	Fond for urealiserte gevinster	72	43
-	2 868	Annen egenkapital	4 209	1 183
1 448	-	Utjevningfond	-	1 448
2 631	-	Grunnfondskapital	-	2 631
55	-	Kompensasjonsfond	-	55
293	-	Gavefond	-	293
8 574	11 296	Sum balanseført egenkapital	12 637	9 757
		Kjernekapital		
-	-	Utsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-56	-71
-2	-1	Fond for urealiserte gevinster tilgjengelig for salg	-1	-2
-299	-384	Fradrag for avsatt utbytte	-384	-299
-421	-462	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-17	-21
-250	-278	50 % fradrag i forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-319	-255
-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-727	-665
2 273	2 242	Fondsobligasjon	2 374	2 402
9 875	12 413	Sum kjernekapital	13 507	10 846
		Tilleggs kapital utover kjernekapital		
-	-	Fondsobligasjon utover 15 og 35 %	-	-
1 565	1 876	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	2 124	1 776
-421	-462	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-17	-21
-250	-278	50 % fradrag i forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-319	-255
-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-727	-665
894	1 136	Sum tilleggs kapital	1 061	835
10 769	13 549	Netto ansvarlig kapital	14 568	11 681
		Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II		
2 060	2 328	Engasjement med spesialiserte foretak	2 328	2 060
2 104	2 346	Engasjement med øvrige foretak	2 346	2 104
33	32	Engasjement med massemarked SMB	39	37
393	400	Engasjement med massemarked personer	796	758
75	55	Engasjement med øvrige massemarked	58	78
464	619	Egenkapitalposisjoner	-	-
5 129	5 780	Sum kredittrisiko IRB	5 567	5 037
97	168	Gjeldsrisiko	149	94
47	44	Egenkapitalrisiko	44	47
-	-	Valutarisiko	-	-
213	207	Engasjementer beregnet etter øvrig markedsrisiko	277	254
331	366	Operasjonell risiko	447	408
-	-	Overgangsordning	908	861
412	423	Engasjementer beregnet etter standardmetoden kredittrisiko	1 624	1 576
-67	-74	Fradrag	-119	-110
6 162	6 914	Minimumskrav ansvarlig kapital	8 897	8 167
13,98 %	15,68 %	Kapitaldekning	13,10 %	11,44 %
12,82 %	14,36 %	- herav kjernekapital	12,15 %	10,62 %
1,16 %	1,31 %	- herav tilleggs kapital	0,95 %	0,82 %
9,87 %	11,77 %	Ren kjernekapital, overgangsregler	10,01 %	8,27 %
12,82 %	14,36 %	Kjernekapitaldekning IRB	13,53 %	11,88 %
9,87 %	11,77 %	Ren kjernekapitaldekning, IRB	11,15 %	9,25 %

(fortsettelse note 5)

Minstekrav til kapitaldekning er 8 prosent.

Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital får redusert egenkapitalverdien med 20 prosent hvert år de siste 5 årene før forfall.

I den grad konsernet har ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner, går denne direkte til fradrag i konsernets egen ansvarlige kapital for den del som overstiger 2 prosent av mottakende finansinstitusjons ansvarlige kapital.

Har konsernet ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner som utgjør mindre enn 2 prosent av den enkelte finansinstitusjons ansvarlige kapital, kommer summen av slik kapital til fradrag i konsernets ansvarlige kapital for den del som overstiger 10 prosent av konsernets ansvarlige kapital. Dersom konsernet har fått pålegg om 100 prosent kapitaldekningsreserve på bestemte eiendeler skal et beløp tilsvarende eiendelens bokførte verdi trekkes fra i den ansvarlige kapitalen og i beregningsgrunnlaget.

Beregningsgrunnlaget vektet i henhold til risiko.

Kjernekapitaldekningen er på 12,15 prosent for 2012 og 10,62 prosent for 2011.

NOTE 6 FINANSIELL RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten til banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. SpareBank 1 SR-Bank bruker betydelige ressurser på å videreutvikle risikostyringssystemer og prosesser i tråd med ledende internasjonal praksis.

SpareBank 1 SR-Bank eksponeres for ulike typer risiko:

- Kredittrisiko: risikoen for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser
- Likviditetsrisiko: risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler uten vesentlige ekstrakostnader
- Markedsrisiko: risikoen for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler som renter, valutakurser og verdipapirmarkeder
- Operasjonell risiko: risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser
- Eierrisiko: risikoen for at SpareBank 1 SR-Bank blir påført negative resultat fra eierposter i strategisk eide selskap og/eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene. Eierselskap defineres som selskaper hvor SpareBank 1 SR-Bank har en vesentlig eierandel og innflytelse
- Compliance risiko: risikoen for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter
- Forretningsrisiko: risikoen for uventede inntekts- og kostnadssvingninger som følge av endringer i eksterne forhold som markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer
- Omdømme risiko: risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, det vil si hos kunder, motparter, aksjemarked og myndigheter
- Strategisk risiko: risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsinger
- Konsentrasjonsrisiko: risikoen for at det oppstår en opphopning av eksponering mot en enkelt kunde, bransje eller geografisk område. Konsentrasjonsrisiko på tvers er eksponeringer som kan oppstå på tvers av ulike risikotyper

eller forretningsområder i konsernet, for eksempel på grunn av en felles underliggende risikodriver (for eksempel oljepris)

Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 SR-Bank støtter opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og sikrer samtidig finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette oppnås gjennom en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av:

- Høy bevissthet om risikostyring
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen
- Å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring er rammeverket basert på ulike elementer som reflekterer måten styret og ledelsen styrer konsernet på. Hovedelementene er beskrevet nedenfor.

Konsernets strategiske målilde: SpareBank 1 SR-Bank skal være Sør- og Vestlandets mest attraktive leverandør av finansielle tjenester basert på:

- Gode kundeopplevelser
- Sterk lagfølelse og profesjonalitet
- Lokal forankring og beslutningskraft
- Soliditet, lønnsomhet og tillit i markedet

Risikoidentifikasjon og risikoanalyse: Prosessen for risikoidentifikasjon tar utgangspunkt i konsernets strategiske målilde. Prosessen er framoverskuende og dekker alle vesentlige risikoområder. For de områder hvor effekten av de etablerte kontroll- og styringstiltakene ikke vurderes som tilfredsstillende implementeres det forbedringstiltak. Sannsynlighetsreduserende tiltak skal prioriteres foran konsekvensreduserende tiltak.

Kapitalallokering: Avkastningen på risikostyrt kapital er et av de viktigste strategiske resultatmålene i den interne styringen av

SpareBank 1 SR-Bank. Dette innebærer at forretningsområdene tildeles kapital i henhold til den beregnede risikoen ved virksomheten og at det foretas en løpende oppfølging av kapitalavkastningen.

Konsernets risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og behov for risikostjert kapital for å kunne dekke uventede tap. Forventet tap er det man statistisk sett må forvente å tape på utlånsporteføljen i løpet av en 12 måneders periode (langiktig utfall). Risikostjert kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener det trenger for å dekke den faktiske risikoen konsernet har påtatt seg.

Konsernet har fastsatt at den risikostjerte kapitalen i utgangspunktet skal dekke 99,97 prosent av mulige uventede tap. For eierisikoen i SpareBank 1 Gruppen AS er det valgt et konfidensnivå på 99,5 prosent som følge av at risikoen i stor grad består av forsikringsrisiko med en annen tapsfordeling. Et konfidensnivå på 99,5 prosent for forsikringsrisiko er i tråd med det internasjonale Solvency II-regelverket. Det er lagt til grunn statistiske metoder for beregning av risikostjert kapital, og det benyttes også bruk av kvalitative vurderinger.

Finansiell framskrivning og stresstesting: Med utgangspunkt i det strategiske målbildet og forretningsplanen utarbeides det en framskrivning av forventet finansiell utvikling for de neste 5 årene. I tillegg gjennomføres det en framskrivning av en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag i økonomien. For å vurdere konsekvensene av et alvorlig økonomisk tilbakeslag for SpareBank 1 SR-Bank fokuserer konsernet i betydelig grad på de områder av økonomien som påvirker den finansielle utviklingen. Dette er først og fremst utvikling i kredittetterspørsel, aksjemarkedet, rentemarkedet og utvikling i kredittisikoen. I tillegg til å ha konsekvenser for avkastningen på de underliggende eiendeler vil et alvorlig økonomisk tilbakeslag også ha konsekvenser for kundenes sporeadferd. Formålet med framskrivningen er å beregne hvordan den finansielle utviklingen i aktiviteter og makroøkonomi påvirker konsernets finansielle utvikling, herunder egenkapitalavkastning, fundingsituasjon og kapitaldekning.

Evaluering og tiltak: Analysene skal gi administrasjonen og styret tilstrekkelig risikoforståelse slik at de kan vurdere om konsernet har en akseptabel risikoprofil, og om konsernet er tilstrekkelig kapitalisert i henhold til risikoprofil og strategiske mål.

SpareBank 1 SR-Bank utarbeider kapitalplaner for å få en langiktig og effektiv kapitalstyring samt sikre at konsernet har en forsvarlig kapitaldekning ut fra risikoksporingen. Kapitalplanen tar hensyn til både forventet utvikling og en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. SpareBank 1 SR-Bank har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner for å i størst mulig grad kunne håndtere slike kritiske situasjoner.

Rapportering og oppfølging: Konsernets overordnede risikoksporing og risikoutvikling følges opp gjennom periodiske risikorapporter til administrasjonen og styret. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av avdeling for

risikostyring og compliance som er organisert uavhengig av forretningsenhetene. Avdelingen rapporterer direkte til administrerende direktør.

Organisering og organisasjonskultur: SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av å ha en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring. Organisasjonskulturen omfatter ledelsesfilosofi og menneskene i organisasjonen med deres individuelle egenskaper som integritet, verdigrunnlag og etiske holdninger. En mangelfull organisasjonskultur kan vanskelig kompenseres med andre kontroll- og styringstiltak. SpareBank 1 SR-Bank har derfor etablert et tydelig verdigrunnlag og etiske retningslinjer som er godt kommunisert og gjort kjent i hele organisasjonen.

SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av uavhengighet i risikostyring, og ansvaret for risikostyring er derfor fordelt mellom ulike roller i organisasjonen.

RISIKOEKSPONERING I SPAREBANK 1 SR-BANK

SpareBank 1 SR-Bank eksponeres for ulike typer risiko, og de viktigste risikoene er beskrevet nedenfor:

Kredittisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementoppfølging og porteføljestyring. Konsernets kredittstrategi består av overordnede kredittstrategiske rammer for å sikre en diversifisert portefølje og en tilfredsstillende risikoprofil. Rammene setter grenser for misligholdssannsynlighet, forventet tap, risikostjert kapital og hvor stor andel av samlet utlånseksporing som kan være mot bedriftsmarkedet.

Konsernet har et særskilt fokus på konsentrasjonsrisiko knyttet til eksponeringen mot store enkeltkunder og mot enkeltbransjer. For å unngå uønsket konsentrasjonsrisiko setter de kredittstrategiske rammene også begrensninger knyttet til eksponering og risikoprofil på porteføljenivå, og for ulike bransjer og enkeltkunder. Disse begrensningene kommer i tillegg til de rammer som "Forskrift om store engasjementer" fastsetter. De kredittpolitiske retningslinjene fastsetter minimumskrav som gjelder for alle typer finansiering, unntatt for engasjementer innvilget som ledd i utøvelse av særskilte kredittsikringsfullmakter. I tillegg til de generelle kredittpolitiske retningslinjene, er det utarbeidet et sett av mer spesifikke kredittpolitiske retningslinjer knyttet til bransjer eller segmenter som kan innebære en særskilt risiko. Eksempelvis settes det ved finansiering av eiendomsengasjementer minimumskrav til henholdsvis egenkapital, forhåndssalg på boligprosjekter og finansieringsgrad i forhold til leieinntekter på eiendom for utleie.

Styret er ansvarlig for konsernets låne- og kredittinnvilgelser, men delegerer innen visse rammer kredittfullmaktene til administrerende direktør, som igjen kan videre delegerer disse innenfor egne fullmakter. De delegerede kredittfullmaktene er knyttet opp mot et engasjements forventede tap og dets misligholdssannsynlighet. Fullmaktene er personlige. Kredittbehandlingsrutinene regulerer i detalj alle forhold knyttet til konsernets kredittgivning og engasjementsoppfølging.

Konsernet bruker kredittmodeller for risikoklassifisering, risikoprising og porteføljestyling. Risikoklassifiseringssystemet baserer seg på følgende hovedkomponenter:

1. Sannsynlighet for mislighold: Kundene blir klassifisert i misligholdsklasser ut fra sannsynligheten for mislighold i løpet av en 12 måneders periode basert på et langsiktig utfall. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall knyttet til inntjening og tæring, samt på grunnlag av ikke finansielle kriterier som atferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni misligholdsklasser (A – I). I tillegg har konsernet to misligholdsklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.
2. Eksponering ved mislighold: Dette er en beregnet størrelse som angir konsernets eksponering mot kunden ved mislighold. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede, men ikke trukne rammer. Garantier og innvilgede, men ikke trukne rammer på bedriftskunder multipliseres med en konverteringsfaktor på 75 prosent. For personkunder blir innvilgede, men ikke trukne rammer multiplisert med en konverteringsfaktor på 100 prosent.
3. Tapsgrad ved mislighold: Dette er en beregnet størrelse av hvor mye konsernet potensielt kan tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til verdien av underliggende sikkerheter og de kostnadene konsernet har ved å drive inn misligholdte engasjement. Konsernet fastsetter realisasjonsverdien på stilte sikkerheter på bakgrunn av egne erfaringer over tid, og slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer den antatte realisasjonsverdi i en lavkonjunktur. Det benyttes sju klasser (1 – 7) for klassifisering av engasjementer i henhold til tapsgrad ved mislighold.

Konsernet driver kontinuerlig videreutvikling og etterprøving av risikostyringssystemet og kredittinnvilgelsesprosessen for å sikre at dette holder en god kvalitet over tid. Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimater for misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet. Det gjennomføres analyser som vurderer modellenes evne til å rangere kundene etter risiko (diskrimineringssevne), og evnen til å fastsette riktig nivå på risikoparameterne. I tillegg analyseres stabiliteten i modellenes estimater og modellenes konjunkturfølsomhet. Den kvantitative valideringen vil i enkelte tilfeller suppleres med mer kvalitative vurderinger, dette gjelder særlig dersom tilfanget av statistiske data er begrenset.

I tillegg til kredittrisikoen i utlånsporteføljen har konsernet kredittrisiko gjennom likviditetsreserveporteføljen. Denne porteføljen skal i hovedsak bestå av obligasjoner og sertifikater med lav risiko som kvalifiserer for låneadgang i Norges Bank. Konsernet eksponeres også for kredittrisiko gjennom porteføljen i SpareBank 1 SR-Finans AS som består fortrinnsvis av leasing og billån. Porteføljen utgjør om lag 5 prosent av total utlånseksponering. For ytterligere informasjon vises til notene 7 – 14.

Likviditetsrisiko styres gjennom konsernets overordnede likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig.

Likviditetsstyringen bygger på konservative rammer og gjenspeiler konsernets moderate risikoprofil. Det er konsernets treasuryavdeling som har ansvaret for likviditetsstyringen, mens avdeling for risikostyring og compliance overvåker og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien.

Konsernets utlån finansieres hovedsaklig med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld. Likviditetsrisikoen begrenses ved at verdipapirgjelden fordeles på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. Salg av godt sikrede boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS bidrar til å dempe finansieringsbehovet og dermed likviditetsrisikoen i SpareBank 1 SR-Bank.

For ytterligere informasjon vises til note 17 og 18.

Markedsrisiko styres gjennom markedsrisikostategien som definerer konsernets risikovilje. Strategien med tilhørende spesifikasjon av nødvendige risikorammer, rapporteringslinjer og fullmakter behandles og godkjennes av styret minimum årlig.

Markedsrisiko i SpareBank 1 SR-Bank relateres i all hovedsak til konsernets langsiktige investeringer i verdipapirer. I tillegg har konsernet en viss eksponering for markedsrisiko fra handelsaktiviteter i rente- og valutamarkedene, samt fra aktiviteter som understøtter ordinær innlåns- og utlånsvirksomhet. Konsernets markedsrisiko måles og overvåkes med bakgrunn i konservative rammer som fornyes og godkjennes av styret minimum årlig. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser. Konsernets eksponering overfor markedsrisiko er moderat.

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Konsernets renterisiko reguleres av rammer for maksimal verdiendring ved en endring i rentenivået på en prosent. Rentebindingen på konsernets instrumenter er i all hovedsak kort og konsernets renterisiko er lav.

Valutakursrisiko er risikoen for tap ved endringer i valutakursene. Konsernet måler valutarisikoen ut fra nettoposisjoner i de ulike valutaer hvor konsernet har eksponering. Valutakursrisikoen reguleres av nominelle rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i en enkeltvaluta. Omfanget av konsernets handelsaktiviteter i valuta er beskjedent og valutakursrisikoen vurderes som moderat.

Kursrisiko knyttet til verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på konsernets obligasjoner, sertifikater og egenkapitalinstrumenter. I kvantifisering av risiko knyttet til verdifall på likviditetsporteføljen skiller SpareBank 1 SR-Bank mellom systematisk risiko (markedsrisiko) og usystematisk risiko (misligholdsrisiko). Misligholdsrisiko kvantifiseres som kredittrisiko. Av likviditetsporteføljens totale beholdning tilsvarende 18,6 mrd kroner utgjør obligasjoner klassifisert som "hold til forfall" 7,9 mrd kroner. Disse investeringene er bokført til amortisert kost og er derfor ikke regnskapsmessig utsatt for

markedsrisiko. Konsernets risikoeksponering mot denne formen for risiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene.

For ytterligere informasjon vises til notene 15, 16 og 28.

Operasjonell risiko styres gjennom risikostrategien som fastsettes årlig. Strategien skal sikre at konsernet har en effektiv risikostyring og overvåking slik at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. Risikostyringen skal være fundert på innsikt og forståelse for hva som skaper og driver operasjonell risiko i konsernet, og i størst mulig grad forene effektive prosesser med lav risikoeksponering.

For å sikre at det styres etter et oppdatert og relevant risikobilde, gjennomføres det årlige arbeidsmøter med prosesseiere og ledere fra alle vesentlige forretningsområder og støtteprosesser i konsernet. Formålet med arbeidsmøtene er å vurdere det kartlagte risikobildet og identifisere og kvantifisere nye risikomomenter, samt vurdere hvilke potensielle tiltak som kan redusere eksponeringen for operasjonell risiko. Omfanget av disse arbeidsmøtene utgjorde i 2012 ca 300 arbeidstimer.

Som et ledd i kontinuerlig profesjonalisering av risikostyringsarbeidet har SpareBank 1 SR-Bank gjennom flere år deltatt i et forskning og utviklingsprosjekt i samarbeid med Universitetet i Stavanger og SpareBank 1-alliansen, hvor formålet er å utvikle nye metoder og modeller for styring av operasjonell risiko. Modellene som er utviklet i dette prosjektet baserer seg på all tilgjengelig kunnskap for å estimere sannsynligheter og konsekvenser for fremtidige hendelser, inkludert konsernets scoring på risikodrivere og relevante tiltak. Modellene implementeres i SpareBank 1 SR-Bank i løpet av 2013 og forventes å gi en ytterligere integrering mellom identifisering og kvantifisering av risikoscenarioer, og løpende risikostyring i forretningsdriften.

Eierisiko styres gjennom fastsatte rammer for risikøjustert kapital som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Eierselskap defineres som selskaper hvor SpareBank 1 SR-Bank har en vesentlig eierandel og innflytelse. SpareBank 1 SR-Bank har i hovedsak eierisiko gjennom eierandelen i SpareBank 1 Gruppen AS (19,5 prosent), Bank 1 Oslo Akershus AS (19,5 prosent), BN Bank ASA (23,5 prosent), SpareBank 1 Boligkreditt AS (29,9 prosent) og SpareBank 1 Næringskreditt AS (27,8 prosent).

Compliance risiko (etterlevelse) styres gjennom rammeverket for compliance som bygger i hovedsak på EBA Internal Governance, Basel Committee on Banking Supervision; "Compliance and the compliance function in banks" og Finanstilsynets "Modul for evaluering av overordnet styring og kontroll". SpareBank 1 SR-Bank sin compliance policy skal sikre at konsernet ikke pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomisk tap som følge av manglende implementering og etterlevelse av lover og forskrifter. Konsernets compliance policy vedtas av styret og beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering.

SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av å ha gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Et av hovedområdene i 2012 har vært ytterligere å strømlinjeforme compliance prosessen i konsernet. Andre fokusområder er oppfølging av etterlevelse av hvitvaskingsregelverk, tekniske tilpasninger i henhold til presisering av konsesjon for behandling av personopplysninger og autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere.

SpareBank 1 SR-Bank sin compliance funksjon ivaretas av avdeling for risikostyring og compliance som er organisert uavhengig av forretningsenhetene. Avdelingen har det overordnede ansvaret for rammeverk, oppfølging og rapportering innenfor compliance området.

NOTE 7 KREDITTINSTITUSJONER - FORDRINGER OG GJELD

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		
118	482	Uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	509	125
5 273	5 872	Med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	578	598
5 391	6 354	Sum	1 087	723
		Spesifisert på de vesentligste valutasorter		
4 279	4 837	NOK	27	51
615	982	EUR	969	566
324	403	USD	20	22
173	132	Andre valutasorter	71	84
5 391	6 354	Sum	1 087	723
2,7 %	2,5 %	Gjennomsnittlig rente	2,5 %	2,7 %
		Gjeld til kredittinstitusjoner		
1 652	2 474	Uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	2 437	1 650
3 038	2 031	Med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	2 030	3 037
95	55	Opptjente renter	55	95
4 785	4 560	Sum	4 522	4 782
		Spesifisert på de vesentligste valutasorter		
3 360	3 121	NOK	3 091	3 357
971	939	EUR	936	971
351	442	USD	437	351
8	3	Andre valutasorter	3	8
95	55	Opptjente renter	55	95
4 785	4 560	Sum	4 522	4 782
2,2 %	1,5 %	Gjennomsnittlig rente	1,5 %	2,2 %

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året i prosent av gjennomsnittlig saldo til kredittinstitusjoner.

NOTE 8 UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Fordeling på fordringstype		
-	-	Leiefinansieringsavtaler (finansiell leasing)	4 628	4 118
14 099	15 325	Kasse-, drifts- og brukskreditter	15 325	14 099
3 978	3 592	Byggelån	3 755	4 090
77 420	84 085	Nedbetalingslån	85 220	78 595
150	283	Merverdi fastrente utlån/amortisering etableringsgebyr	292	150
303	297	Opptjente renter	293	316
95 950	103 582	Brutto utlån	109 513	101 368
-355	-436	Individuelle nedskrivninger	-423	-418
-317	-287	Nedskrivninger av grupper av utlån	-332	-362
95 278	102 859	Netto utlån	108 758	100 588
		Fordeling på markeder		
46 547	51 431	Personmarkedet	52 569	47 593
48 453	51 066	Bedriftsmarkedet	55 723	52 563
497	505	Offentlig	636	746
150	283	Ufordelt	292	150
303	297	Opptjente renter	293	316
95 950	103 582	Brutto utlån	109 513	101 368
-355	-436	Individuelle nedskrivninger	-423	-418
-317	-287	Nedskrivninger av grupper av utlån	-332	-362
95 278	102 859	Netto utlån	108 758	100 588
		Herav ansvarlig lånekapital		
60	60	Ansvarlig kapital i kredittinstitusjoner	-	-
43	43	Ansvarlig kapital i øvrige finansinstitusjoner	43	43
103	103	Ansvarlig lånekapital bokført under utlån	43	43
1 693	1 822	Utlån til ansatte	2 369	2 197
877	1 474	Herav lån i SpareBank 1 Boligkreditt AS	1 895	1 131
		Vilkårene er ett prosent-poeng under normrenten som fastsettes av Finansdepartementet.		
44 694	48 217	Utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt	48 217	44 694
85	337	Mottatt provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt	337	85
635	471	Utlån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt	471	635
2	3	Mottatt provisjon fra SpareBank 1 Næringskreditt	3	2
		Totalt engasjement fordelt på risikogrupper		
56 339	67 551	Laveste risiko	68 569	57 276
45 486	45 820	Lav risiko	48 800	48 070
11 294	11 813	Middels risiko	13 346	12 637
320	633	Høy risiko	684	405
2 760	2 165	Høyeste risiko	2 365	3 005
969	1 149	Mislighold	1 297	1 193
117 168	129 131	Totalt	135 061	122 586
-11 450	-12 300	Bevilgninger	-12 300	-11 450
-9 768	-13 248	Garantier	-13 248	-9 768
95 950	103 582	Brutto utlån	109 513	101 368

(fortsettelse note 8)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Brutto utlån fordelt på risikogrupper		
48 206	58 149	Laveste risiko	59 318	49 063
32 950	33 105	Lav risiko	36 006	35 754
10 599	8 456	Middels risiko	9 880	11 833
272	386	Høy risiko	434	350
2 519	1 805	Høyeste risiko	2 046	2 746
951	1 101	Mislighold	1 244	1 156
453	580	Ufordelt	585	466
95 950	103 582	Totalt	109 513	101 368
		Individuelle nedskrivninger fordelt på risikogrupper ¹⁾		
357	437	Mislighold	424	420
357	437	Totalt	424	420

¹⁾ Ved nedskrivning blir kapital på alle utlån uavhengig av tidligere risikoklassifisering flyttet til risikoklassen mislighold.

		Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap fordelt på risikogrupper ²⁾		
1	1	Laveste risiko	1	1
55	60	Lav risiko	65	60
95	102	Middels risiko	115	108
9	14	Høy risiko	15	10
115	90	Høyeste risiko	104	128
23	18	Mislighold	22	23
298	285	Totalt	322	330

²⁾ Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap er det beløp som morbanken og konsernet statistisk forventer å tape på utlånsporteføljen i løpet av en 12 måneders periode. Beregningene er basert på et langsiktig snitt gjennom en konjunktursyklus.

		Totalt engasjement fordelt på sektor og næring		
4 257	5 553	Jordbruk/skogbruk	5 800	4 502
510	686	Fiske/fiskeoppdrett	801	615
2 699	3 270	Bergverksdrift/utvinning	3 328	2 809
2 311	1 997	Industri	2 732	2 910
5 640	4 217	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	5 064	6 540
3 150	3 525	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	4 027	3 573
10 651	8 457	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	8 978	11 034
26 694	34 480	Eiendomsdrift	34 608	26 860
8 039	8 681	Tjenesteytende virksomhet	10 321	9 203
3 319	2 977	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	2 976	3 591
67 270	73 843	Sum næring	78 635	71 637
49 898	55 288	Personkunder	56 426	50 949
117 168	129 131	Totalt	135 061	122 586
		Brutto utlån fordelt på sektor og næring		
3 528	3 894	Jordbruk/skogbruk	4 141	3 773
311	481	Fiske/fiskeoppdrett	597	416
2 618	2 293	Bergverksdrift/utvinning	2 351	2 728
1 087	1 400	Industri	2 135	1 686
3 123	2 957	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	3 804	4 022
2 064	2 472	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	2 975	2 487
6 173	5 930	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	6 451	6 553
23 586	24 178	Eiendomsdrift	24 306	23 749
5 664	5 879	Tjenesteytende virksomhet	7 650	6 827
796	2 087	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	1 949	1 068
48 950	51 571	Sum næring	56 359	53 309
46 547	51 431	Personkunder	52 569	47 593
453	580	Ufordelt	585	466
95 950	103 582	Totalt	109 513	101 368

(fortsettelse note 8)

Morbank			Konsern	
2011	2012	Individuelle nedskrivninger fordelt på sektor og næring	2012	2011
4	2	Jordbruk/skogbruk	6	10
-	-	Fiske/fiskeoppdrett	-	-
-	-	Bergverksdrift/utvinning	7	8
17	6	Industri	21	31
16	16	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	20	21
12	15	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	22	19
39	48	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	58	50
127	115	Eiendomsdrift	122	128
48	146	Tjenesteytende virksomhet	78	57
-	-	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	-	-
263	348	Sum næring	334	324
94	89	Personkunder	90	96
335	436	Totalt	423	418
Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap fordelt på sektor og næring				
3	1	Jordbruk/skogbruk	3	5
1	-	Fiske/fiskeoppdrett	1	1
27	33	Bergverksdrift/utvinning	34	27
9	14	Industri	21	19
13	34	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	41	18
12	12	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	19	21
32	22	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	24	33
98	74	Eiendomsdrift	75	98
58	42	Tjenesteytende virksomhet	49	63
4	18	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	18	4
257	250	Sum næring	285	289
41	35	Personkunder	37	41
298	285	Totalt	322	330
Brutto utlån fordelt på geografiske områder				
67 736	73 082	Rogaland	76 872	71 256
8 355	9 053	Agder-fylkene	9 650	8 872
11 998	13 259	Hordaland	14 029	12 660
738	706	Utlandet	733	738
6 670	6 902	Øvrige	7 644	7 376
453	580	Ufordelt	585	466
95 950	103 582	Totalt	109 513	101 368
Utlån til og fordringer på kunder knyttet til finansielle leieavtaler			2012	2011
Bruttoinvesteringer knyttet til finansielle leieavtaler				
Inntil 1 år			1 406	1 306
Mellom 1 og 5 år			3 166	2 824
Senere enn 5 år			457	533
Sum			5 029	4 663
Nettoinvesteringer knyttet til finansielle leieavtaler				
Inntil 1 år			1 229	1 123
Mellom 1 og 5 år			2 884	2 532
Senere enn 5 år			412	474
Sum			4 525	4 129

NOTE 9 UTLÅN SOLGT TIL TIL SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT OG SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT

Utlån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). OMF utstedt av SpareBank 1 Næringskreditt AS har en Aa3 rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt AS i Stavanger. SpareBank 1 SR-Bank ("Banken") har en eierandel på 27,8 prosent pr 31.12.2012 (30,7 prosent pr 31.12.2011). Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringsseidom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt AS erverver utlån med pant i næringsseidom og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av SpareBank 1-alliansen kan Banken tilby foretaket å kjøpe utlån, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det solgt utlån fra Banken. Lån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringsseidom innenfor 60 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Næringskreditt AS og Banken har, utover retten til å forestå forvaltning og å motta provisjon for dette og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2012 er bokført verdi av solgte utlån 0,47 mrd kroner (2011 0,63 mrd kroner). Banken forestår forvaltningen av solgte utlån og Banken mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene. Banken har solgt og kostnadene i selskapet.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Næringskreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Næringskreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe OMF for det tilfellet at SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra framtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Næringskreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her i henhold til kapitaldekning eller store engasjementer.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at Banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt AS sin kjernekapitaldekning minst er 9,0 prosent, og eventuelt tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå og den risikovektede balansen ikke reduseres på annet vis. SpareBank 1 Næringskreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning på minst 10,0 prosent. Ut fra en konkret vurdering har Banken valgt ikke å

holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at Banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Marginsvikt på de lånene som er solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS vil kunne oppstå dersom innlånskostnadene til SpareBank 1 Næringskreditt AS stiger raskere enn økningen i utlånsrenten. Faller rentemarginen på Bankens kunder på porteføljenivå under et bestemt nivå (marginulv) må Banken betale inn forskjellen på porteføljens faktiske rentemargin og marginulvet begrenset oppad til 0,20 prosent.

De lånene som er solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. Banken har en gjenværende involvering i form av en mulig avregning mot provisjonen. Dersom det oppstår regnskapsmessig kreditttap eller marginsvikt knyttet til ett eller flere solgte utlån kan SpareBank 1 Næringskreditt AS redusere den provisjon Banken mottar med tapet. Reduksjon i provisjon for Banken er begrenset til kalenderårets samlede provisjon og dersom SpareBank 1 Næringskreditt AS senere får dekket sitt tap tilbakebetales provisjonen til Banken. Det maksimale beløp som Banken kan få redusert resultatført provisjon med for kalender året er beregnet til 3 mill kroner pr 31.12.2012 og 2 mill kroner pr 31.12.2011. Virkelig verdi av forpliktelsen er beregnet og konstatert uvesentlig. Forpliktelsen har derfor ikke påvirket balanse eller resultat i perioden. Beløpene er således ikke regnskapsført brutto som eiendel og gjeld i Banken sin balanse.

Mottatt vederlag for lån solgt fra Banken til SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer bokført verdi på solgte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi pr 31.12.2012 og pr 31.12.2011.

Utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Næringskreditt AS i Stavanger. Banken har en eierandel på 29,9 prosent pr 31.12.2012 (34,4 prosent pr 31.12.2011). Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. OMF utstedt av SpareBank 1 Boligkreditt AS har en rating på Aaa og AAA fra henholdsvis Moody's og Fitch. SpareBank 1 Boligkreditt AS utsteder også obligasjoner som ikke er OMF til en lavere rating. SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan Banken tilby SpareBank 1 Boligkreditt AS å kjøpe utlån, og som en del av Bankens finansieringsstrategi er det solgt utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og Banken har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2012 er bokført verdi av overdratte utlån 48,2 mrd kroner (2011 44,7 mrd kroner).

(fortsettelse note 9)

Banken forestår forvaltningen av de solgte utlånene og Banken mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har solgt og kostnadene i selskapet.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe OMF for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra framtidige kjøpsforpliktelse. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her i henhold til kapitaldekning eller store engasjementer.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at Banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS sin kjernekapitaldekning minst er 9,0 prosent, og eventuelt tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå og den risikovektede balansen ikke reduseres på annet vis. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning på minst 10,0 prosent. Ut fra en konkret vurdering har Banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at Banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Marginsvikt på de lånene som er solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS vil kunne oppstå dersom innlånskostnadene til SpareBank 1 Boligkreditt AS stiger raskere enn økningen i utlånsrenten. Faller rentemarginen på Bankens kunder på porteføljenivå under et bestemt nivå (marginulv) må Banken betale inn forskjellen på porteføljens faktiske rentemargin og marginulvet begrenset oppad til 0,10 prosent.

De lånene som er solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. Banken har en gjenværende involvering i form av en mulig avregning mot provisjonen. Dersom det oppstår regnskapsmessig kreditttap eller marginsvikt knyttet til ett eller flere solgte utlån kan SpareBank 1 Boligkreditt AS redusere den provisjon Banken mottar med tapet. Reduksjon i provisjon for Banken er begrenset til kalenderårets samlede provisjon og dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS senere får dekket sitt tap tilbakebetales provisjonen til Banken. Det maksimale beløp som Banken kan få redusert resultatført provisjon med for kalenderåret er beregnet til 337 mill kroner pr 31.12.2012 og 85 mill kroner pr 31.12.2011. Virkelig verdi av forpliktelsen er beregnet og konstatert uvesentlig. Forpliktelsen har derfor ikke påvirket balanse eller resultat i perioden. Beløpene er således ikke regnskapsført brutto som eiendel og gjeld i Banken sin balanse.

Mottatt vederlag for lån solgt fra Banken til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer bokført verdi på solgte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi pr 31.12.2012 og pr 31.12.2011.

NOTE 10 ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVNE UTLÅN

(tall i mill kroner)

Tabellen angir forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen.

Morbank

2012	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	1 405	45	47	114	1 611
- Bedriftsmarked	621	44	25	73	763
Sum	2 026	89	72	187	2 374

2011

Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	1 298	45	18	60	1 421
- Bedriftsmarked	583	29	42	60	714
Sum	1 881	74	60	120	2 135

Konsern**2012**

Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	1 405	53	48	127	1 633
- Bedriftsmarked	621	83	83	87	874
Sum	2 026	136	131	214	2 507

2011

Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	1 298	48	18	72	1 436
- Bedriftsmarked	583	46	51	64	744
Sum	1 881	94	69	136	2 180

NOTE 11 TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

(tall i mill kroner)

Morbank						
2011			2012			
PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt	Tap på utlån og garantier
39	-30	9	-12	91	79	Periodens endring i individuelle nedskrivninger
6	-3	3	6	-36	-30	Periodens endring i gruppenedskrivninger
9	53	62	11	91	102	Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet
-	64	64	2	10	12	Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet
-	7	7	-	9	9	Periodens endring i tap overtatte eiendeler
2	4	6	1	4	5	Amortisert utlån
-2	-28	-30	-1	-48	-49	Inngang på tidligere nedskrevet utlån og garantier
54	67	121	7	121	128	Sum tap på utlån og garantier
						Individuelle nedskrivninger
50	296	346	90	267	357	Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 1.1.
-9	-53	-62	-11	-91	-102	Konstaterte tap i perioden på utlån og garantier hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger
-16	-80	-96	-23	-39	-62	Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger
4	26	30	10	69	79	Økning i nedskrivninger på engasjement hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger
-	1	1	-1	-1	-2	Amortisert kost
61	77	138	13	153	166	Nedskrivninger på engasjement hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger
90	267	357	78	358	436	Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 31.12.
						Nedskrivninger på grupper av utlån
11	303	314	17	300	317	Nedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier 1.1.
6	-3	3	6	-36	-30	Periodens nedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier
17	300	317	23	264	287	Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier 31.12.
						Tap fordelt på sektor og næring
-1 %	-1		-0 %		-2	Jordbruk/skogbruk
-1 %	-1		0 %		-	Fiske/fiskeoppdrett
0 %	-		0 %		-	Bergverksdrift/utvinning
-3 %	-4		-2 %		-3	Industri
2 %	3		6 %		8	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg
2 %	3		6 %		8	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet
11 %	13		2 %		3	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport
24 %	29		29 %		37	Eiendomsdrift
23 %	28		83 %		106	Tjenesteytende virksomhet
2 %	3		-23 %		-30	Overført fra nedskrivning på grupper av utlån
40 %	48		1 %		1	Personkunder
100 %	121		100 %		128	Tap på utlån til kunder
						Misligholdte og tapsutsatte engasjement
2008	2009	2010	2011	2012		
332	355	408	384	406		Misligholdte engasjement
1 214	696	656	587	839		Øvrige tapsutsatte engasjement
1 546	1 051	1064	971	1245		Totalt tapsutsatte engasjement
-324	-303	-346	-357	-437		Individuelle nedskrivninger
7	1	13	11	0		Renter ved reversering av diskonterte nedskrivninger
1 229	749	731	625	808		Netto tapsutsatte engasjement

Inntektsførte renter i 2012 på engasjement med nedskrivning pr 31.12.2012 utgjør 70 mill kroner i morbank og 73 mill kroner i konsern. Virkelig verdi av panteverdier knyttet til utlån og fordringer som er gjenstand for individuell nedskrivning er lik bokført verdi pluss nedskrivningen. De pantsatte verdiene består av kontanter, verdipapirer, garantibrev og eiendommer.

Konsern						
2012			2011			
PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt	
-12	90	78	37	-21	16	
6	-36	-30	8	-3	5	
11	94	105	9	57	66	
7	17	24	3	71	74	
-	9	9	-	7	7	
1	4	5	2	4	6	
-4	-50	-54	-5	-30	-35	
9	128	137	54	85	139	
92	328	420	54	349	403	
-11	-94	-105	-9	-57	-66	
-26	-63	-89	-19	-89	-108	
10	69	79	4	28	32	
-1	-1	-2	-	-	-	
25	95	120	63	96	159	
89	334	423	93	327	420	
27	335	362	19	338	357	
6	-36	-30	8	-3	5	
33	299	332	27	335	362	
	1 %	1		-1 %	-1	
	0 %	-		-1 %	-1	
	-1 %	-1		0 %	-	
	-1 %	-2		3 %	4	
	7 %	9		4 %	6	
	8 %	11		3 %	4	
	1 %	1		11 %	15	
	31 %	42		22 %	30	
	75 %	103		22 %	31	
	-22 %	-30		4 %	5	
	2 %	3		33 %	46	
	100 %	137		100 %	139	
	2012	2011	2010	2009	2008	
	460	415	443	395	348	
	787	696	762	753	1 264	
	1 247	1 111	1 205	1 148	1 612	
	-424	-420	-402	-337	-349	
	-	11	13	1	7	
	823	702	816	812	1 270	

NOTE 12 KREDITTRISIKOEKSPONERING FOR HVER INTERNE RISIKOKATEGORI

(beløp i mill kroner)

	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	Totalt engasjement	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	Totalt engasjement
Morbank	2012	2012	2011	2011
Laveste risiko	2,45	67 551	1,25	56 339
Lav risiko	33,75	45 820	29,35	45 486
Middels risiko	56,41	11 813	60,18	11 294
Høy risiko	54,45	633	65,37	320
Høyeste risiko	73,85	2 165	78,53	2 760
Mislighold og nedskrevet	53,90	1 149	37,82	969
Totalt	20,40	129 131	20,14	117 168
Konsern				
Laveste risiko	2,46	68 569	1,27	57 276
Lav risiko	33,55	48 800	29,49	48 070
Middels risiko	55,49	13 346	58,31	12 637
Høy risiko	54,04	684	62,31	405
Høyeste risiko	71,00	2 365	77,19	3 005
Mislighold og nedskrevet	52,14	1 297	37,38	1 193
Totalt	20,87	135 061	20,63	122 586

SpareBank 1 SR-Bank fastsetter realisasjonsverdien på stille sikkerheter slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer den antatte realisasjonsverdi i en nedgangskonjunktur. Eksempelvis vil stille sikkerheter i form av negativ pant og unoterte aksjer i henhold til konsernets interne retningslinjer ikke bli tillagt noen realisasjonsverdi og dermed fremstå som usikret. Den konservative vurderingen innebærer at faktisk oppnådd realisasjonsverdi kan bli høyere enn estimert realisasjonsverdi.

NOTE 13 MAKSIMAL KREDITTRISIKOEKSPONERING

(tall i mill kroner)

Maksimal eksponering mot kreditrisiko for komponentene i balansen, inkludert derivater.

Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantestillelser og tillatte motregninger.

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Eiendeler		
3	1 007	Fordringer på sentralbanken	1 007	3
5 391	6 354	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 087	723
95 278	102 859	Utlån til og fordringer på kunder	108 758	100 588
19 846	18 672	Sertifikater og obligasjoner	18 677	19 850
3 728	4 588	Derivater	4 578	3 716
124 246	133 480	Sum kreditteksponering balanseposter	134 107	124 880
		Forpliktelser		
9 768	13 248	Stilte garantier	13 248	9 768
12 256	12 531	Ubenyttede kreditter	12 531	12 256
3 386	4 062	Lånetilsagn	4 427	3 927
25 410	29 841	Sum finansielle garantistillelser og lånetilsagn	30 206	25 951
149 656	163 321	Total kreditrisikoeksponering	164 313	150 831

Kreditrisikoeksponering knyttet til finansielle eiendeler fordelt på geografiske områder

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Bank aktiviteter		
89 951	99 364	Rogaland	98 224	90 347
10 220	11 609	Agder-fylkene	12 206	10 447
14 798	16 768	Hordaland	17 538	15 067
2 751	1 051	Utlandet	1 078	2 665
8 362	11 269	Øvrige	12 012	8 739
126 082	140 061	Totalt bank aktiviteter	141 058	127 265
		Markets aktiviteter		
15 692	12 795	Norge	12 800	15 696
3 846	5 626	Europa/Asia	5 626	3 846
308	251	Nord Amerika	251	308
19 846	18 672	Totalt Markets aktiviteter	18 677	19 850
3 728	4 588	Derivater	4 578	3 716
149 656	163 321	Totalt fordelt på geografiske områder	164 313	150 831

NOTE 14 KREDITTKVALITET PR KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

(tall i mill kroner)

Kredittkvaliteten av finansielle eiendeler håndteres ved at banken benytter sine interne retningslinjer for kredittratinger.

Tabellen angir kredittkvaliteten pr klasse av eiendeler for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens eget kredittratingsystem.

Morbank

2012	Verken forfalt eller nedskrevet					Forfalt og individuelt nedskrevet	Sum
	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Utlån							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	6 354	-	-	-	-	-	6 354
Utlån til og fordringer på kunder							
- Personmarked	39 426	10 890	675	33	134	273	51 431
- Bedriftsmarked	18 813	22 158	7 753	350	1 671	826	51 571
- Ufordelt	-	-	-	-	-	-	580
Sum utlån	64 593	33 048	8 428	383	1 805	1 099	109 936
Finansielle investeringer							
Norske statsobligasjoner	10	-	-	-	-	-	10
Noterte obligasjoner og sertifikater	17 199	346	108	123	133	-	17 909
Unoterte obligasjoner og sertifikater	382	156	5	74	33	-	650
Opptjente renter	-	-	-	-	-	-	103
Sum finansielle investeringer	17 591	502	113	197	166	-	18 672
Sum utlånsrelaterte eiendeler	82 184	33 550	8 541	580	1 971	1 099	128 608
2011							
Utlån							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	5 391	-	-	-	-	-	5 391
Utlån til og fordringer på kunder							
- Personmarked	32 757	11 212	705	56	173	1 645	46 548
- Bedriftsmarked	14 116	21 242	9 956	199	2 340	1 097	48 950
- Ufordelt	-	-	-	-	-	-	453
Sum utlån	52 264	32 454	10 661	255	2 513	2 742	101 342
Finansielle investeringer							
Norske statsobligasjoner	3 321	-	-	-	-	-	3 321
Noterte obligasjoner og sertifikater	14 591	698	411	163	90	-	15 953
Unoterte obligasjoner og sertifikater	95	2	148	117	87	-	449
Opptjente renter	-	-	-	-	-	-	123
Sum finansielle investeringer	18 007	700	559	280	177	-	19 846
Sum utlånsrelaterte eiendeler	70 271	33 154	11 220	535	2 690	2 742	121 188

(fortsettelse note 14)

Konsern

2012	Verken forfalt eller nedskrevet					Forfalt og individuelt nedskrevet	Sum
	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Utlån							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 087	-	-	-	-	-	1 087
Utlån til og fordringer på kunder							
- Personmarked	40 132	11 290	682	35	137	293	52 569
- Bedriftsmarked	19 293	24 659	9 170	395	1 893	949	56 359
- Ufordelt	-	-	-	-	-	-	585
Sum utlån	60 512	35 949	9 852	430	2 030	1 242	110 600
Finansielle investeringer							
Norske statsobligasjoner	10	-	-	-	-	-	10
Noterte obligasjoner og sertifikater	17 199	346	108	123	133	-	17 909
Unoterte obligasjoner og sertifikater	382	156	5	74	38	-	655
Opptjente renter	-	-	-	-	-	-	103
Sum finansielle investeringer	17 591	502	113	197	171	-	18 677
Sum utlansrelaterte eiendeler	78 103	36 451	9 965	627	2 201	1 242	129 277

2011

Utlån							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	723	-	-	-	-	-	723
Utlån til og fordringer på kunder							
- Personmarked	33 410	11 565	711	58	174	1 675	47 593
- Bedriftsmarked	14 312	23 687	11 192	276	2 568	1 274	53 309
- Ufordelt	-	-	-	-	-	-	466
Sum utlån	48 445	35 252	11 903	334	2 742	2 949	102 091
Finansielle investeringer							
Norske statsobligasjoner	3 321	-	-	-	-	-	3 321
Noterte obligasjoner og sertifikater	14 591	698	411	163	90	-	15 953
Unoterte obligasjoner og sertifikater	95	2	148	117	91	-	453
Opptjente renter	-	-	-	-	-	-	123
Sum finansielle investeringer	18 007	700	559	280	181	-	19 850
Sum utlansrelaterte eiendeler	66 452	35 952	12 462	614	2 923	2 949	121 941

Klassifisering av finansielle investeringer:

Obligasjonene allokeres til SpareBank 1 SR-Bank sine egne risikokategorier basert på eksterne ratinger. Dersom et verdipapir har en offisiell rating skal denne benyttes, men i tilfeller hvor offisiell rating ikke eksisterer benyttes eksterne megleres skyggerating som grunnlag for risikoklassifiseringen. Oversikten under illustrerer sammenhengen mellom SpareBank 1 SR-Banks risikokategorier og Standard & Poor's ratingmatrise (Long-Term Credit Ratings).

Bankens risikokategori	S&P rating
Laveste risiko	AAA, AA+, AA og AA-
Lav risiko	A+, A og A-
Middels risiko	BBB+, BBB, BBB-
Høy risiko	BB+, BB, BB-
Høyeste risiko	B+ og lavere

NOTE 15 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL RENTERISIKO

(tall i mill kroner)

Tabellen angir resultateffekten ved et positivt parallellskift i rentekurven på ett prosentpoeng ved utgangen av de to siste årene dersom samtlige finansielle instrumenter ble vurdert til virkelig verdi.

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Valuta		
-2	6	NOK	6	-2
1	5	EUR	5	1
-13	-4	USD	-4	-13
-2	-	CHF	-	-2
-1	-	Øvrige	-	-1

Renterisiko oppstår ved at konsernet kan ha ulik rentebindingstid på sine eiendeler og forpliktelser.

Handelsaktivitetene knyttet til omsetning av renteinstrumenter skal til enhver tid skje innenfor vedtatte rammer og fullmakter.

Konsernets rammer definerer kvantitative mål for maksimalt potensielt tap. Den kommersielle risikoen kvantifiseres og overvåkes kontinuerlig. Konsernets overordnede rammer for renterisiko definerer maksimalt tap ved renteendring på ett prosentpoeng.

Maksimum tap ved renteendring på 1 prosent er totalt 75 mill kroner fordelt på 30 mill kroner og 45 mill kroner på totalbalansen for henholdsvis Trading og Treasury.

NOTE 16 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL VALUTARISIKO

(tall i mill kroner)

Tabellen angir netto valutaeksponering medregnet finansielle derivater.

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Valuta		
1	-24	EUR	-24	1
-	24	USD	24	-
1	2	CHF	2	1
1	-	GBP	-	1
7	5	Øvrige	5	7
10	7	Sum	7	10
0,3	0,2	Resultat effekt ved 3 prosent endring før skatt	0,2	0,3

Valutarisiko oppstår ved at konsernet har forskjeller mellom eiendeler og forpliktelser i den enkelte valuta.

Handelsaktivitetene knyttet til omsetning av valuta skal til enhver tid skje innenfor vedtatte rammer og fullmakter.

Konsernets rammer definerer kvantitative mål for maksimal nettoeksponering i valuta, målt i kroner.

Den kommersielle risikoen kvantifiseres og overvåkes kontinuerlig.

Konsernet har utarbeidet rammer for nettoeksponeringen i hver enkelt valuta, samt rammer for aggregert netto valutaeksponering (uttrykt som den høyeste av sum lange og korte posisjoner).

Overnatten kursrisiko for spothandel i valuta må netto ikke overstige 100 mill kroner pr enkeltvaluta og 125 mill kroner aggregert.

NOTE 17 LIKVIDITETSRISIKO

(tall i mill kroner)

Morbank ¹⁾

2012	På fore- spørsel ¹⁾	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 830	869	361	517	-	4 577
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF	-	873	-	7 099	-	7 972
Innskudd fra kunder	64 167	2 253	1 336	-	-	67 756
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	511	2 005	4 678	28 567	9 411	45 172
Ansvarlig lånekapital	24	-	-	-	5 300	5 324
Totale forpliktelser	67 532	6 000	6 375	36 183	14 711	130 801

Derivater

Kontraktsmessige kontantstrømmer ut	-	-7 884	-5 877	-13 486	-1 312	-28 559
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn	-	7 651	5 387	11 901	636	25 575

2011

Gjeld til kredittinstitusjoner	1 914	2 027	269	622	-	4 832
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF	-	-	98	7 768	-	7 866
Innskudd fra kunder	60 252	1 705	2 257	-	-	64 214
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	405	3 772	2 178	29 871	2 684	38 910
Ansvarlig lånekapital	37	1 014	-	-	5 127	6 178
Totale forpliktelser	62 608	8 518	4 802	38 261	7 811	122 000

Derivater

Kontraktsmessige kontantstrømmer ut	-	-9 542	-4 369	-10 059	-1 361	-25 331
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn	-	9 059	4 065	8 889	904	22 917

Konsern ¹⁾

2012	På fore- spørsel ¹⁾	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 792	869	361	517	-	4 539
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF	-	873	-	7 099	-	7 972
Innskudd fra kunder	64 005	2 253	1 336	-	-	67 594
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	511	2 005	4 678	28 567	9 411	45 172
Ansvarlig lånekapital	24	-	-	-	5 300	5 324
Totale forpliktelser	67 332	6 000	6 375	36 183	14 711	130 601

Derivater

Kontraktsmessige kontantstrømmer ut	-	-7 577	-5 876	-13 486	-1 312	-28 251
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn	-	7 647	5 281	11 719	609	25 256

2011

Gjeld til kredittinstitusjoner	1 911	2 027	269	622	-	4 829
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF	-	-	98	7 768	-	7 866
Innskudd fra kunder	60 080	1 705	2 257	-	-	64 042
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	405	3 772	2 178	29 871	2 684	38 910
Ansvarlig lånekapital	37	1 014	-	-	5 127	6 178
Totale forpliktelser	62 433	8 518	4 802	38 261	7 811	121 825

Derivater

Kontraktsmessige kontantstrømmer ut	-	-9 264	-4 369	-10 059	-1 361	-25 053
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn	-	9 059	4 065	8 611	904	22 639

¹⁾ Se også note 6 finansiell risikostyring.

NOTE 18 FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG GJELD/FORPLIKTELSE

(tall i mill kroner)

Kasse-, drifts- og brukskreditter (inkludert flexilån) og opptjente renter er inkludert i intervallet "På forespørsel".

Morbank

31.12.2012	På fore- spørsel ¹⁾	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanken	1 314					1 314
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	5 234	1 060			60	6 354
Brutto utlån til kunder	33 451	1 228	3 212	14 252	51 439	103 582
- Individuelle nedskrivninger	-436					-436
- Nedskrivninger på grupper av utlån	-287					-287
Netto utlån til kunder	32 728	1 228	3 212	14 252	51 439	102 859
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	87	166	2 518	7 819	148	10 738
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	16	37	146	7 735		7 934
Finansielle derivater	617	218	267	1 889	1 597	4 588
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	498					498
Virksomhet som skal selges	84					84
Investering i eierinteresser	3 812					3 812
Investering i konsernselskaper	809					809
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	347					347
Andre eiendeler	833					833
Sum eiendeler	46 379	2 709	6 143	31 695	53 244	140 170
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 830	869	361	500		4 560
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF		870		6 429		7 299
Innskudd fra kunder	64 167	2 253	1 336			67 756
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	511	2 002	4 499	26 128	7 551	40 691
Finansielle derivater	356	79	218	888	741	2 282
Betalbar skatt	132					132
Utsatt skatteforpliktelse	597					597
Annen gjeld	1 334					1 334
Ansvarlig lånekapital	24				4 199	4 223
Sum gjeld	69 951	6 073	6 414	33 945	12 491	128 874

(fortsettelse note 18)

Konsern

31.12.2012	På fore- spørse¹⁾	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanken	1 314					1 314
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	27	1 060				1 087
Brutto utlån til kunder	33 309	1 289	3 419	18 200	53 296	109 513
- Individuelle nedskrivninger	-423					-423
- Nedskrivninger på grupper av utlån	-332					-332
Netto utlån til kunder	32 554	1 289	3 419	18 200	53 296	108 758
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	87	166	2 518	7 819	153	10 743
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	16	37	146	7 735		7 934
Finansielle derivater	617	218	264	1 882	1 597	4 578
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	671					671
Virksomhet som skal selges	85					85
Investering i eierinteresser	4 964					4 964
Investering i konsernselskaper	-					-
Varige driftsmidler	406					406
Andre eiendeler	1 003					1 003
Sum eiendeler	41 744	2 770	6 347	35 636	55 046	141 543
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 792	869	361	500		4 522
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF		870		6 429		7 299
Innskudd fra kunder	64 005	2 253	1 336			67 594
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	511	2 002	4 499	26 128	7 551	40 691
Finansielle derivater	356	79	218	888	741	2 282
Betalbar skatt	209					209
Utsatt skatteforpliktelse	631					631
Annen gjeld	1 455					1 455
Ansvarlig lånekapital	24				4 199	4 223
Sum gjeld	69 983	6 073	6 414	33 945	12 491	128 906

¹⁾ Ikke finansielle eiendeler er for presentasjonsformål lagt i kolonne på forespørse.

Innskudd er lagt i kolonne på forespørse men det forventes ikke at alle innskudd må gjøres opp innen kort tid.

NOTE 19 NETTO RENTEINNTEKTER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Renteinntekter		
189	185	Renter av fordringer på kredittinstitusjoner	17	33
4 285	4 263	Renter av utlån til kunder	4 602	4 594
598	608	Renter av sertifikater og obligasjoner	608	598
		Renter på nedskrevne finansielle eiendeler		
60	70	- Utlån og fordringer på kunder	73	62
5 132	5 126	Sum renteinntekter	5 300	5 287
		Rentekostnader		
237	335	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	348	248
1 882	1 888	Renter på innskudd fra kunder	1 867	1 858
1 262	1 117	Renter på utstedte verdipapirer	1 115	1 263
162	228	Renter på ansvarlig lånekapital	228	162
-	-	Avgift til Bankenes sikringsfond	-	-
3 543	3 568	Sum rentekostnader	3 558	3 531
1 589	1 558	Netto renteinntekter	1 742	1 756

NOTE 20 NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNTEKTER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
81	94	Garantiprovisjon	89	78
14	13	Interbankprovisjon	13	14
22	24	Verdipapiromsetning	22	18
-	-	Forvaltning	63	68
87	90	Formidlingsprovisjon	59	56
87	340	Provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	340	87
254	264	Betalingsformidling	264	254
149	153	Forsikringstjenester	156	153
97	90	Andre provisjonsinntekter	99	106
791	1 068	Sum provisjonsinntekter	1 105	834
11	9	Interbankprovisjon	9	11
60	68	Betalingsformidling	68	60
3	3	Andre provisjonskostnader	-1	-
74	80	Sum provisjonskostnader	76	71
5	5	Driftsinntekter fast eiendom	3	5
-	-	Eiendomsomsetning	425	424
-	9	Andre driftsinntekter	9	-
5	14	Sum andre driftsinntekter	437	429
722	1 002	Netto provisjons- og andre inntekter	1 466	1 192

NOTE 21 NETTO INNETEKTER FRA FINANSIELLE INSTRUMENTER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Verdiendring på renteinstrumenter		
-12	69	Obligasjoner og sertifikater - holdt for omsetning	69	-13
65	143	Netto verdiendring sikrede fastrente utlån	143	65
-278	-947	Netto verdiendring sikrede obligasjoner gjeld	-947	-278
		Verdiendring på sikring og derivater		
-15	1	Netto verdiendring derivater sikret mot obligasjoner (eiendeler)	1	-15
-47	-115	Netto verdiendring derivater sikret mot fastrente utlån	-115	-47
274	941	Netto verdiendring derivater sikret mot obligasjoner (gjeld)	941	274
		Verdiendring på egenkapitalinstrumenter		
-59	13	Egenkapitalinstrumenter - holdt for omsetning	13	-59
4	30	Egenkapitalinstrumenter - til virkelig verdi	48	24
-68	135	Sum netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi	153	-49
-	-	Realiserte tilgjengelig for salg instrumenter	-	-
-	-	Sum netto inntekter fra verdipapirer tilgjengelig for salg	-	-
		Valutahandel		
138	135	Netto gevinst valuta	135	138
70	270	Netto inntekter fra finansielle instrumenter	288	89

Banken praktiserer ikke regnskapsmessig sikring.

NOTE 22 PERSONALKOSTNADER, GODTGJØRELSESERKLÆRING OG YTELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

STYRETS ERKLÆRING OM FASTSETTELSE AV LØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

SpareBank 1 SR-Bank ASA sin godtgjørelsespolitikk

SpareBank 1 SR-Bank ASA har etablert en godtgjørelsesordning som gjelder alle ansatte.

Konsernets godtgjørelsesordning skal:

- være i samsvar med konsernets overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser
- bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med konsernets risiko, motvirke for høy eller uønsket risikotaking, og bidra til å unngå interessekonflikter
- være i samsvar med Forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond av 1. 12. 2010 (Forskrift om godtgjørelsesordninger)

Den samlede godtgjørelsen skal være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende. Den skal sikre at konsernet over tid tiltrekker, utvikler og beholder de dyktigste medarbeiderne. Ordningen skal sikre en belønningsmodell som oppleves rettferdig, forutsigbar og er framtidsrettet og motiverende.

Beslutningsprosess

Styret i SpareBank 1 SR-Bank ASA har opprettet et godtgjørelsesutvalg som består av tre styremedlemmer.

Godtgjørelsesutvalget skal forberede saker for styret og har i hovedsak ansvar for å:

- Årlig vurdere og foreslå total lønn og annen godtgjørelse for administrerende direktør
- Årlig behandle forslag til konsernmålekort (administrerende direktørs målekort)
- Årlig behandle konsernets godtgjørelsesordning, inkludert strategi og hovedprinsipper for variabel godtgjørelse
- Være rådgiver for administrerende direktør vedrørende saker om lønn og annen godtgjørelse og andre vesentlige personalrelaterte forhold for konsernets ledende ansatte
- Påse at praktiseringen av konsernets godtgjørelsesordninger årlig blir gjennomgått av en uavhengig kontrollfunksjon
- Forberede erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte (jfr. allmennaksjeloven § 6-16 a)
- Vurdere andre forhold som bestemt av styret og/eller godtgjørelsesutvalget
- Gjennomgå andre personalpolitiske saker ang konsernets godtgjørelsesordning som kan antas å innebære vesentlig renoemrisiko

Veiledende retningslinjer for det kommende regnskapsåret

Godtgjørelse til administrerende direktør

Administrerende direktørs lønn og øvrige økonomiske ytelser fastsettes årlig av styret etter innstilling fra godtgjørelsesutvalget. Fastlønn fastsettes på bakgrunn av oppnådde resultater samt

markedsutviklingen for tilsvarende stillinger. Administrerende direktørs variable godtgjørelse fastsettes på bakgrunn av en helhetlig vurdering basert på følgende forhold: kunde/ markedsperspektiv, interne prosesser, organisasjon og kompetanse samt finansielt perspektiv. Variabel godtgjørelse kan opptjenes årlig, men skal være basert på oppnådde mål siste to år. Administrerende direktør kan motta konsernbonus på lik linje med øvrige ansatte i konsernet. Eventuell variabel godtgjørelse, inkludert konsernbonus, skal kunne utgjøre inntil 25 prosent av fast lønn inkludert feriepenger. Det tildeles ikke resultatbaserte ytelser utover nevnte ordninger. Variabel lønn inngår ikke i pensjonsgrunnlaget.

Halvparten av den variable godtgjørelsen, med unntak av konsernbonus, gis i form av aksjer i SpareBank 1 SR-Bank ASA, hvor 1/3 kan disponeres hvert av de kommende tre år. Den delen av den variable godtgjørelsen som utbetales i aksjer skal avkortes dersom rekalkulering av beregningsgrunnlaget for den variable godtgjørelsen i opptjeningsåret viser at beregningsgrunnlaget er vesentlig lavere enn det beregningsgrunnlaget som ble lagt til grunn i opptjeningsåret.

Administrerende direktør kan i tillegg gis naturalytelser i den grad ytelsene har naturlig tilknytning til administrerende direktørs funksjon i konsernet og er i tråd med markedsmessig praksis for øvrig.

Der er inngått livsvarig pensjonsavtale med administrerende direktør hvor pensjonsalder er ved utgangen av det året administrerende direktør fyller 64 år, og da med en årlig pensjon frem til fylte 67 år som utgjør 67 prosent av pensjonsgivende lønn. Fra fylte 67 år gis en tilleggspensjon som sammen med alderspensjon fra SpareBank 1 SR-Banks pensjonskasse, pensjon fra folketrygden og AFP skal utgjøre 67 prosent av pensjonsgivende lønn, gitt full opptjening.

Administrerende direktør har ingen avtale om etterlønn ved fratredelse før oppnådd pensjonsalder.

Godtgjørelse til øvrige ledende ansatte

Administrerende direktør fastsetter godtgjørelse til ledende ansatte i samsvar med SpareBank 1 SR-Bank sin til enhver tid vedtatte godtgjørelsesordning. Med ledende ansatte menes ansatte som rapporterer til administrerende direktør, det vil si konsernledelsen.

Lønn fastsettes etter vurdering av prestasjon samt vilkår i markedet for de ulike områdene. Lønn skal fremme gode prestasjoner og sikre at konsernet når strategiske mål. Lønnsfastsettelsen skal ikke skade konsernets omdømme eller være markedsledende. Lønnen bør sikre at konsernet har evne til å tiltrekke og beholde ledende ansatte med ønsket kompetanse og erfaring.

Variabel godtgjørelse fastsettes på bakgrunn av en helhetlig vurdering basert på følgende forhold: kunde/markedsperspektiv, interne prosesser, organisasjon og kompetanse samt finansielt

perspektiv. Variabel godtgjørelse kan opptjenes årlig, men skal være basert på oppnådde mål siste to år. Ledende ansatte kan motta konsernbonus på lik linje med øvrige ansatte i konsernet. Eventuell variabel lønn, inkludert konsernbonus, skal kunne utgjøre inntil 25 prosent av fast lønn inkludert feriepengene. For konserndirektør Kapitalmarked kan det gis variabel lønn, inkludert konsernbonus, på inntil 50 prosent av fast lønn inkludert feriepengene. Det tildeles ikke resultatbaserte ytelser utover nevnte ordninger. Variabel lønn inngår ikke i pensjonsgrunnlaget. Konserndirektør risikostyring og compliance mottar variabel lønn utover konsernbonus.

Halvparten av den variable godtgjørelsen, med unntak av konsernbonusen, gis i form av aksjer i SpareBank 1 SR-Bank ASA, hvor 1/3 kan disponeres hvert av de kommende tre år. Den delen av den variable godtgjørelsen som utbetales i aksjer skal avkortes dersom rekalkulering av beregningsgrunnlaget for den variable godtgjørelsen i opptjeningsåret viser at beregningsgrunnlaget er vesentlig lavere enn det beregningsgrunnlaget som ble lagt til grunn i opptjeningsåret.

Naturalytelser kan tilbys ledende ansatte i den grad ytelsene har en naturlig tilknytning til den enkeltes funksjon i konsernet og er i tråd med markedsmessig praksis for øvrig.

Pensjonsordning skal ses i sammenheng med øvrig godtgjørelse og skal gi konkurransedyktige betingelser. Medlemmer av konsernledelsen har en pensjonsalder på 62 år, med unntak av siste ansatte konsernmedlem som har en pensjonsalder på 67 år. Konsernledelsen er medlemmer av den lukkede ytelsesordningen som ved full opptjening gir rett til en pensjon på 70 prosent av pensjonsgivende inntekt, inkludert pensjon fra Folketrygden og AFP, fra fylte 67 år. Dette gjelder ikke siste ansatte konsernmedlem, hvor pensjonen er begrenset til 12 G. De ansatte i konsernledelsen som har pensjonsalder på 62 år, har fra fylte 62 år til fylte 67 år rett på en pensjon tilsvarende 70 prosent av pensjonsgivende inntekt i form av driftspensjon.

Ingen ledende ansatte har avtale om etterlønn ved fratredelse før oppnådd pensjonsalder.

Variabel godtgjørelse til øvrige ansatte

Konsernbonus

Konsernet har en konsernbonusordning som omfatter samtlige ansatte i konsernet. Konsernbonusen fastsettes som en lik prosent av fast lønn, og kan maksimalt utgjøre 1,5 månedslønn. Konsernbonusen fastsettes med utgangspunkt i konsernmålekort fastsatt av styret og i forhold til finansielle og ikke-finansielle mål som vektlegges med henholdsvis 70 prosent og 30 prosent. Konsernbonusen utbetales i sin helhet som kontanter.

Teambonus

Teambonus kan benyttes som et verktøy for å fremme aktivitet og salgsresultater. Teambonus kan maksimalt utgjøre 50 000 kroner pr ansatt og utbetales i kontanter.

Individuelle bonus

Individuell bonus kan benyttes som et virkemiddel for konsernet til å premiere ekstraordinære prestasjoner samtidig som det kan være et godt verktøy for å opprettholde en fornuftig fastlønnsutvikling. Individuell bonus utbetales med 50 prosent aksjer og 50 prosent kontanter. Individuell bonus kan maksimum utgjøre 25 prosent av fastlønn inkludert konsernbonus og eventuelt teambonus.

Særordninger

Konkurransesituasjonen samt markedspraksis kan tilsi at det innenfor enkelte områder er ønskelig å etablere særordninger knyttet til variabel godtgjørelse.

For ansatte som omfattes av særordninger eller kan motta individuell bonus og som er å anse som ledende ansatte, ansatte med arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for foretakets risikoeksponering eller andre ansatte og tillitsvalgte med tilsvarende godtgjørelse (i henhold til Forskrift om godtgjørelsesordninger) skal de samme prinsipper som for konsernledelsen gjelde i forhold til kriterier for tildeling samt utbetaling av variabel godtgjørelse. Denne kategorien ansatte vil ikke kunne motta teambonus.

Ansatte med kontrolloppgaver kan ikke motta variabel godtgjørelse utover konsernbonus.

Bindende retningslinjer for aksjer, tegningsretter, opsjoner med videre for det kommende regnskapsåret

Administrerende direktør og ledende ansatte gis, på lik linje med øvrige ansatte i konsernet, adgang til å delta i rettede emisjoner mot konsernets ansatte.

For all variabel lønn, med unntak av konsernbonus, som administrerende direktør og konsernledelsen vil opptjene i 2013, vil halvparten av den variable lønnen bli utbetalt i form av aksjer utstedt av SpareBank 1 SR-Bank ASA. For aksjer som blir tildelt som variabel godtgjørelse, vil inntil 1/3 av aksjene kunne deles ut hvert av de kommende tre år.

Redegjørelse for lederlønnspolitikken i foregående regnskapsår

Styret bekrefter at retningslinjene om lederlønn for 2012 gitt i fjorårets erklæring er blitt fulgt, likevel slik at konsernbonus er blitt utdelt fullt ut som kontanter i stedet for at halvparten er blitt utdelt i form av aksjer i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Ansatte som har mottatt individuell bonus, og som ikke er omfattet av særordningene i Forskrift om godtgjørelsesordninger, har 2 års bindingstid på bonusaksjer istedenfor utdeling av aksjene med 1/3 hvert av de kommende 3 år.

(fortsettelse note 22)

PERSONALKOSTNADER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
589	635	Lønn	848	795
-116	70	Pensjonskostnader (note 24)	45	-138
78	84	Sosiale kostnader	116	109
53	60	Øvrige personalkostnader	73	62
604	849	Sum personalkostnader	1 082	828
1 039	1 060	Gjennomsnittlig antall ansatte	1 340	1 306
952	945	Antall årsverk pr 31.12.	1 207	1 213
1 075	1 045	Antall ansatte pr 31.12.	1 330	1 350

Ytelser til konsernledelsen

(beløp i tusen kroner)

2012		Lønn og andre kortsiktige ytelser	Herav bonus ¹⁾	Andre godtgjørelser	Opptjente pensjonsrettigheter	Lån	Antall aksjer ²⁾	Pensjonskostnad
Arne Austreid	Administrerende direktør	3 365	282	125	3 353	-	11 333	2 162
Stian Helgøy	Konserndirektør kapitalmarked	2 133	329	261	5 121	8 217	23 379	612
Inge Reinertsen	Konserndirektør økonomi og finans	1 932	147	239	5 287	7 230	32 662	656
Tore Medhus	Konserndirektør bedriftsmarked	1 963	159	184	9 366	4 134	28 470	667
Jan Friestad	Konserndirektør personmarked	1 802	140	165	6 204	3 606	25 499	390
Glenn Sæther	Konserndirektør forretningsstøtte og utvikling	1 610	123	199	1 218	11 450	9 495	252
Thor-Christian Haugland	Konserndirektør kommunikasjon	1 399	107	207	5 236	3 050	9 158	571
Frode Bø	Konserndirektør risikostyring og compliance	1 686	128	136	5 477	1 041	11 656	590
Wenche Mikalsen	Konserndirektør organisasjon og HR	1 459	111	207	3 622	6 755	8 607	802
2011								
Arne Austreid	Administrerende direktør	2 613	-	121	2 726	-	5 000	2 664
Terje Vareberg ^(til 31.12.2010)	Administrerende direktør		511					
Stian Helgøy	Konserndirektør kapitalmarked	2 008	292	262	7 084	7 540	14 799	500
Inge Reinertsen	Konserndirektør økonomi og finans	1 978	292	224	7 236	3 800	18 154	548
Tore Medhus	Konserndirektør bedriftsmarked	2 008	292	184	12 482	3 893	19 132	572
Rolf Aarsheim ^(til 10.08.2011)	Konserndirektør personmarked	1 324	292	349	15 016			259
Jan Friestad ^(fra 11.08.2011)	Konserndirektør personmarked	1 490	224	151	9 023	3 749	16 489	127
Glenn Sæther	Konserndirektør forretningsstøtte og utvikling	1 652	235	219	1 678	7 950	4 040	225
Thor-Christian Haugland	Konserndirektør kommunikasjon	1 444	210	201	6 662	4 248	6 736	509
Frode Bø	Konserndirektør risikostyring og compliance	1 597	219	135	6 442	1 321	8 641	451
Wenche Mikalsen	Konserndirektør organisasjon og HR	1 502	219	204	4 468	2 434	3 390	696

For ytterligere opplysninger om godtgjørelse til ledende ansatte vises til styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte.

¹⁾ Bonus er utbetalt i inneværende år, men opptjent og avsatt regnskapsmessig året før.

²⁾ Antall aksjer vedkommende eier i SpareBank 1 SR-Bank pr 31.12. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og kjente selskap der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr Aksjeloven § 1-2.

(fortsettelse note 22)

Ytelser til styret og kontrollkomite

(beløp i tusen kroner)

2012		Honorar	Andre godt-gjørelser	Lån	Antall aksjer ³⁾
Kristian Eidesvik	Styreleder	483	2	-	108 596
Gunn-Jane Håland	Styremedlem	273	-	2 680	-
Sally Lund-Andersen	Styremedlem (ansattrepresentant)	238	672	2 398	2 225
Erik Edvard Tønnesen	Styremedlem	263	-	4 012	3 877
Birthe Cecilie Lepsø	Styremedlem	224	-	-	-
Erling Øverland	Styremedlem	270	-	-	18 935
Oddvar Rettedal	Styremedlem (ansattrepresentant)	225	778	1 275	7 977
Catharina Hellerud	Styremedlem	225	-	-	26 483 470
Odd Torland	Styremedlem	224	-	-	-
Odd Jo Forsell	Leder kontrollkomiteen	125	-	2 791	-
Vigdís Wiik Jacobsen	Medlem kontrollkomiteen	113	-	-	18 581
Egil Fjogstad	Medlem kontrollkomiteen	120	4	-	923 860
2011					
Kristian Eidesvik	Styreleder	330	2	-	84 006
Gunn-Jane Håland	Nestleder styret	190	-	9 317	-
Einar Risa	Styremedlem	165	-	-	3 837
Sally Lund-Andersen	Styremedlem (ansattrepresentant)	150	705	2 306	1 281
Elin Rødder Gundersen	Styremedlem	162	-	-	-
Erik Edvard Tønnesen	Styremedlem	180	-	4 038	3 000
Birthe Cecilie Lepsø	Styremedlem	180	-	-	-
Erling Øverland	Styremedlem	195	-	-	14 648
Tor Magne Lønnum ^(til 19.05.2011)	Styremedlem	75	8	-	-
Mari Rege ^(fra 19.05.2011)	Styremedlem	50	-	3 844	1 557
Odd Rune Torstrup	Leder kontrollkomiteen	125	-	-	22 133
Siv Gausdal Eriksen	Medlem kontrollkomiteen	102	-	4 437	3 034
Vigdís Wiik Jacobsen	Medlem kontrollkomiteen	90	-	-	14 533
Egil Fjogstad	Medlem kontrollkomiteen	103	-	-	722 564
Odd Broshaug	Nestleder kontrollkomiteen	90	-	1 501	-

³⁾ Antall aksjer vedkommende eier i SpareBank 1 SR-Bank pr 31.12. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og kjente selskap der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr Aksjeloven § 1-2. I tillegg er det tatt med aksjer fra den institusjonen som vedkommende tillitsmann er valgt på vegne av.

NOTE 23 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
212	215	IT kostnader	227	223
65	59	Markedsføring	81	88
81	88	Øvrige administrasjonskostnader	109	99
68	66	Avskrivninger og nedskrivninger (note 30 og 31)	87	80
61	47	Driftskostnader faste eiendommer	44	60
14	2	Formueskatt	2	14
42	40	Eksterne honorærer	53	51
88	96	Andre driftskostnader	203	190
631	613	Sum andre driftskostnader	806	805

Godtgjørelse til ekstern revisor - spesifisering av revisjonshonorar

(tall i tusen kroner)

2 536	2 705	Lovpålagt revisjon	3 339	3 615
135	333	Skatterådgivning ¹⁾	381	298
1 141	1 253	Andre attestasjonstjenester	1 277	1 141
393	1 240	Andre tjenester utenfor revisjon ¹⁾	1 570	499
4 205	5 531	Sum	6 566	5 553
100	320	¹⁾ Honorar til Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers som inngår i skatterådgivning og andre tjenester utenfor revisjonen	443	300

Alle beløp er inklusive merverdiavgift

NOTE 24 PENSJONER

SpareBank 1 SR-Bank konsernet har innskuddspensjon og ytelsebasert pensjon for sine ansatte. Selskapets og konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Innskuddspensjon

Representantskapet vedtok 24.3.2011 endringer i pensjonsordningen for SpareBank 1 SR-Bank konsernet. Den ytelsesbaserte ordningen ble lukket med mulighet for frivillig overgang til innskuddsordning for ansatte som var medlem før lukkingen 1.4.2011. Det ble ikke gjort noen endringer i alderspensjonsdeknningen i gjenværende ytelsesordning, ellers ble følgende endringer vedtatt: Ektefellepensjon/samboerpensjon opphørte og det ble utstedt fripoliser for pensjonsrettigheter opptjent frem til 1.4.2011. Uføre- og barnepensjon ble videreført som tidligere, men uten fripoliseopptjening for den ansatte. Premiefritak for nye uføre- og barnepensjonister ble videreført som tidligere.

Ytelsespensjon

Ytelses pensjonsordningene for SpareBank 1 SR-Bank ASA, SR-Forvaltning AS, SR-Investering AS og SR-Finans AS er dekket av konsernets pensjonskasse.

SpareBank 1 SR-Bank ASA, SR-Forvaltning AS, SR-Investering AS og SR-Finans AS har ensartede ordninger hvor hovedbetingelsene er 30 års opptjening, 70 prosent pensjon i forhold til pensjonsgrunnet 1.1. det året man fyller 67 år samt

uføre- og barnepensjon. Alle pensjonsytelser samordnes med forventede ytelser fra folketrygden. Dersom det vedtas endringer i folketrygden som medfører reduserte ytelser, vil ikke slike reduksjoner bli kompensert fra pensjonsordningene. 31.12.2012 hadde pensjonsordningene i konsernet 866 aktive medlemmer (826 aktive medlemmer for banken) og 389 pensjonister (361 pensjonister for banken).

I tillegg til pensjonsforpliktelsene som dekkes gjennom pensjonskassen, har konsernet udekkede pensjonsforpliktelser som ikke kan dekkes av midlene i de kollektive ordningene. Forpliktelsene gjelder personer som ikke er innmeldt i pensjonskassen, tilleggspensjoner utover 12 G, ordinære førtidspensjoner og førtidspensjoner etter AFP (Avtalefestet pensjon).

Den nye AFP-ordningen, som gjelder fra og med 1.1.2011, er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning fram til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at banken og konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Bankens og konsernets forpliktelse er dermed ikke balanseført som gjeld pr. 31.12.2012. AFP-forpliktelsen etter den gamle ordningen var balanseført som gjeld og ble inntektsført i 2010

med unntak av den forpliktelsen som knyttet seg til tidligere ansatte som nå er pensjonister i ordningen.

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene og ved måling av påløpte forpliktelser benyttes estimerte verdier. Disse estimatene korrigeres hvert år i samsvar med faktisk verdi av

pensjonsmidlene i pensjonskassen, oppgaver over pensjonsmidlenes flyttestverdi fra forsikringsselskapet og aktuarmessig beregning av forpliktelsens størrelse.

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn for beregning av pensjonsforpliktelsene:

	2012	2011
Diskonteringsrente	3,90 %	2,40 %
Forventet avkastning på midlene	5,00 %	6,00 %
Framtidig lønnsutvikling	3,50 %	4,00 %
G-regulering	3,25 %	3,75 %
Pensjonsregulering	2,00 %	2,00 %
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %
Frivillig avgang	5% før 45 år, 2% etter 45 år	5% før 45 år, 2% etter 45 år

Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte framtidige utbetalinger med en diskonteringsrente med utgangspunkt i renten på en obligasjon utstedt av et selskap med høy kredittverdighet (foretaksobligasjonsrente eller OMF renten) i den samme valuta og med løpetid som er tilnærmet den samme som løpetiden for den relaterte pensjonsforpliktelsen. Bruk av foretaksobligasjonsrente som utgangspunkt for diskonteringsrenten krever at det finnes foretaksobligasjoner med lang løpetid og høy kvalitet i samme valuta, og at det er et dypt marked for slike obligasjoner. Markedsaktører har fremholdt at OMF-markedet er tilstrekkelig dypt og at prisingen i markedet er pålitelig. Analyser utført av aktuar Gabler-Wassum samt bankens egen analyse hensyntatt rentebytteavtaler underbygger at det finnes et dypt og

likvid marked for foretaksobligasjoner med høy kredittverdighet, konsentrert til OMF ("obligasjoner med fortrinnsrett"). Det norske markedet for OMF har blitt mer velutviklet etter finanskrisen og har høy kredittrating. Banken og konsernet har derfor valgt å legge til grunn OMF renten som diskonteringsrente for beregning av pensjonsforpliktelse. NRS har i sin oppdaterte veiledning for pensjonsforutsetninger 31.12.2012 også konkludert med at OMF-renten ikke kan avvises som basis for fastsettelse av diskonteringsrenten. Gjenværende gjennomsnittlig opptjeningsstid for medlemmene av ytelsesplanene er beregnet til ca. 9,65 år

For konsernet er effekten av å bruke OMF-renten som diskonteringsrente fremfor 10-årig statsobligasjonsrente en beregnet reduksjon i pensjonsforpliktelsen på 457 mill kroner. For banken er tilsvarende tall 430 mill kroner.

Forutsetninger for dødelighet er basert på publiserte statistikker og erfaringer.

Gjennomsnittlig forventet levetid (i antall år) på balansedagen for en person som pensjonerer seg når han/hun fyller 65 år er som følger:

Mann	19,3 år	19,3 år
Kvinne	21,8 år	21,8 år

Gjennomsnittlig forventet levetid (i antall år) 20 år etter balansedagen for en person som pensjonerer seg når han/hun fyller 65 år er som følger:

Mann	19,3 år	19,3 år
Kvinne	21,8 år	21,8 år

Beregningene er basert på standardiserte forutsetninger om døds- og uføreutviklingen samt andre demografiske faktorer utarbeidet av Norges Forsikringsforbund. Forutsetninger for dødelighet er basert på publiserte statistikker og erfaringer.

(fortsettelse note 24)

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Balansført forpliktelse		
412	34	Pensjonsytelser - sikret ordning	45	521
171	128	Pensjonsytelser - usikret ordning	131	182
584	162	Sum balansført forpliktelse	176	703
		Kostnad belastet resultatregnskapet		
-131	45	Pensjonsytelser - sikret ordning	7	-154
13	10	Pensjonsytelser - usikret ordning	11	13
-118	55	Sum kostnad belastet resultatregnskapet	18	-141
		Pensjonsforpliktelse i ytelsesbaserte pensjonsordninger		
1 500	1 521	Nåverdi pensjonsforpliktelse 1.1.	1 730	1 684
72	78	Pensjon opptjent i perioden	82	86
49	36	Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse	41	55
212	-437	Aktuarielle gevinster og tap (estimatavvik)	-469	262
-54	-43	Utbetaling/utløsning fra fond	-41	-56
-258	-11	Avkortning og oppgjør	-140	-355
-	-	Endring i tidligere perioders opptjening	-	55
-	-	Andre endringer	-	-
1 521	1 144	Nåverdi pensjonsforpliktelse 31.12.	1 203	1 730
1 366	1 032	herav fondsbaserte	1 088	1 566
155	112	herav ikke fondsbaserte	115	164
		Pensjonsmidler		
1 047	1 012	Pensjonsmidler 1.1.	1 116	1 143
62	59	Forventet avkastning i perioden	62	69
-43	-78	Aktuarielle gevinster og tap (estimatavvik)	-75	-43
95	57	Innbetaling fra arbeidsgiver	82	108
-52	-44	Utbetaling/utløsning fra fond	-45	-56
-97	-5	Avkortning og oppgjør	-91	-104
-	-	Andre endringer	-	-
1 012	1 001	Pensjonsmidler 31.12.	1 049	1 116
		Netto pensjonsforpliktelse i balansen		
1 521	1 144	Nåverdi pensjonsforpliktelse 31.12.	1 203	1 730
1 012	1 001	Pensjonsmidler 31.12.	1 049	1 116
509	143	Netto pensjonsforpliktelse 31.12.	154	614
75	19	Arbeidsgiveravgift	22	89
584	162	Netto pensjonsforpliktelse i balansen	176	703
		Periodens pensjonskostnad		
72	77	Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	82	86
49	36	Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse	41	55
-62	-59	Forventet avkastning på pensjonsmidler	-62	-69
-162	-6	Avkortning og oppgjør	-50	-251
-	-	Tidligere perioders opptjening innregnet i perioden	-	55
-103	48	Netto ytelsesbasert pensjonskostnad uten arbeidsgiveravgift	11	-123
-15	7	Periodisert arbeidsgiveravgift	7	-18
-118	55	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	18	-141
2	15	Innskuddsbasert pensjonskostnad og fellesordning AFP	27	3
-116	70	Periodens pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet	45	-138
		Aktuarielle gevinster og tap (estimatendringer)		
291	-413	Periodens aktuarielle gevinster og tap innregnet i egenkapital	-452	346
688	275	Kumulative aktuarielle gevinster og tap innregnet i egenkapital	352	804
62	59	Forventet avkastning av pensjonsmidler	62	69
59		Faktisk avkastning av pensjonsmidler		62

(fortsettelse note 24)

Forventet avkastning på midler er fastsatt ut fra forventet avkastning hensyntatt den investeringsstrategi som er vedtatt i planene. Forventet avkastning på rentepapirer med fast avkastning er basert på papirenes effektive rente på balansedagen. Forventet avkastning på egenkapitalinstrumenter og investeringer i fast eiendom reflekterer den langsiktige oppnådde avkastning i de respektive markeder.

Sammensetning av pensjonsmidler i konsernet	2012	2011
Eiendom	19	19
- herav brukt av banken	-	-
Aksjer	210	198
Andre eiendeler	820	899
Sum pensjonsmidler	1 049	1 116

Utvikling siste fem år i ytelsesbasert pensjonsordning for konsernet	2012	2011	2010	2009	2008
Nåverdi pensjonsforpliktelse 31.12.	1 203	1 730	1 684	1 424	1 308
Pensjonsmidler 31.12.	1 049	1 116	1 143	905	929
Netto underskudd	154	614	541	519	379

Forventet innbetalt premie for 2013 er 86 mill kroner for morbanken og 113 mill kroner for konsernet.

Tidligere vedtatte endringer i datterselskapet EiendomsMegler 1 SR-Eiendom sin pensjonsordning

I desember 2011 vedtok styret i EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS ytterligere endringer i selskapets pensjonsordning. Styret vedtok tvungen overgang til innskuddsbasert pensjonsordning i løpet av 1. kvartal 2012. I 2. kvartal 2012 ble det utstedt fripoliser for pensjonsrettigheter opptjent fram til 31.12.2011. Effekten av overgang til innskuddsbasert pensjonsordning i EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS som er inntektsført i 2012 er :

	Morbank		Konsern
	2012		2012
2. kvartal 2012	-	Effekt av oppgjør	35
4. kvartal 2012	-	Effekt av oppgjør	5
	-	Endring pensjonsforpliktelse over resultat	40

NOTE 25 SKATT

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
1 314	1 604	Resultat før skattekostnad	1 761	1 495
-208	-450	Permanente forskjeller 1)	-347	-171
-19	-189	Konsernbidrag	-	-
-629	-902	Endring i midlertidige forskjeller	-1 079	-599
-290	413	Endring i midlertidige forskjeller ført direkte mot egenkapitalen	419	-301
-	-6	For mye/lite beregnet midlertidig forskjell i fjor	-6	-
168	470	Årets skattegrunnlag/skattepliktige inntekt	748	424
47	132	Herav betalbar skatt 28%	209	119
37	82	Skatteeffekt konsernbidrag	-	-
-	12	Skatteeffekt emisjonskostnad ført mot egenkapital	12	-
211	254	Endring i utsatt skatt	302	196
81	-116	Endring i utsatt skatt som ikke føres over resultatregnskapet	-117	95
-	-	Utsatt skatt ved oppkjøp	-5	-
2	-1	For mye/lite betalbar skatt avsatt tidligere år	-1	4
378	363	Sum skattekostnad	400	414
		Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 28 % av resultat før skatt		
368	449	28 % skatt av resultat før skatt	493	419
-58	-126	28 % skatt av permanente forskjeller 1)	-97	-48
-	29	Skatteeffekt konsernbidrag	-	-
-	12	Skatteeffekt emisjonskostnad ført mot egenkapital	12	-
-	-	Andre endringer	-5	-
2	-	For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-	9
66	-1	For mye/ lite avsatt utsatt skatt/skattefordel tidligere år	-3	33
378	363	Beregnet skattekostnad	400	414
		Utsatt skattefordel		
-169	-53	- utsatt skattefordel som reverserer om mer enn 12 mnd	-61	-207
-29	-	- utsatt skattefordel som reverserer innen 12 mnd	-	-
-198	-53	Sum utsatt skattefordel	-61	-207
		Utsatt skatt		
459	586	- utsatt skatt som reverserer om mer enn 12 mnd	606	536
35	64	- utsatt skatt som reverserer innen 12 mnd	86	-
494	650	Sum utsatt skatt	692	536
296	597	Netto utsatt skatt/utsatt skattefordel	631	329
		Spesifikasjon over midlertidige forskjeller		
20	23	Gevinst og tapskonto	7	16
1 625	2 106	Forskjeller knyttet til finansposter	2 129	1 638
-	-	Utlån	30	27
-584	-161	Pensjonsforpliktelse	-175	-703
-	-	Regnskapsmessige avsetninger	-2	-3
-	-	Leasing driftsmidler	189	234
-23	-28	Varige driftsmidler	-41	-34
19	189	Avgitt konsernbidrag	-	-
-	-	Andre forskjeller knyttet til avgitt/mottatt konsernbidrag	117	-
1 057	2 129	Sum midlertidige forskjeller	2 254	1 176
28 %	28 %	Anvendt skattesats	28 %	28 %

(fortsettelse note 25)

¹⁾ Inkluderer skattefritt utbytte, ikke fradragsberettigede kostnader, netto skattefri gevinst ved realisasjon av aksjer innenfor EØS området, samt fradrag for resultatandel knyttet til tilknyttede selskaper (resultatandel trekkes ut ettersom den allerede er skattlagt hos det enkelte selskap). Formueskatt blir etter IFRS regelverket klassifisert som en avgift og ikke som en skattekostnad. Formueskatten i 2011 ble kostnadsført med 14 mill kroner og klassifisert som andre driftskostnader. Formueskatt utgår etter overgang til ASA.

NOTE 26 KLASSIFISERING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

(tall i mill kroner)

Konsern	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet			Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost og opptjente renter	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	Finansielle eiendeler som holdes til forfall	Ikke finansielle eiendeler og gjeld	Sum
	Holdt for omsetning	Regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle derivater som sikringsinstrument					
2012								
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanken				1 314				1 314
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				1 087				1 087
Netto utlån til kunder		12 268		96 490				108 758
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	10 743							10 743
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost						7 934		7 934
Finansielle derivater	1 624		2 337	617				4 578
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	363	305			3			671
Investering i eierinteresser							4 964	4 964
Immaterielle eiendeler							43	43
Varige driftsmidler							363	363
Virksomhet som skal selges							85	85
Andre eiendeler							1 003	1 003
Sum eiendeler	12 730	12 573	2 337	99 508	3	7 934	6 458	141 543
Gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner				4 522				4 522
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF				7 299				7 299
Innskudd fra kunder				67 594				67 594
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		27 828		12 863				40 691
Finansielle derivater		1 662	264	356				2 282
Betalbar skatt							209	209
Utsatt skatteforpliktelse							631	631
Annen gjeld							1 455	1 455
Ansvarlig lånekapital		1 251		2 972				4 223
Sum gjeld		30 741	264	95 606			2 295	128 906
Sum egenkapital							12 637	12 637
Sum gjeld og egenkapital		30 741	264	95 606			14 932	141 543

(fortsettelse note 26)

2011	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet			Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost og opptjente renter	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	Finansielle eiendeler som holdes til forfall	Ikke finansielle eiendeler og gjeld	Sum
	Holdt for omsetning	Regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle derivater som sikringsinstrument					
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanken				263				263
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				723				723
Netto utlån til kunder		8 686		91 902				100 588
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	11 210			96				11 306
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost				27		8 517		8 544
Finansielle derivater	1 614		1 668	434				3 716
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	352	275			4			631
Investering i eierinteresser							4 389	4 389
Immaterielle eiendeler							54	54
Varige driftsmidler							401	401
Virksomhet som skal selges							85	85
Andre eiendeler							442	442
Sum eiendeler	13 176	8 961	1 668	93 445	4	8 517	5 371	131 142
Gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner				4 782				4 782
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF				7 395				7 395
Innskudd fra kunder				64 042				64 042
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		19 254		17 084				36 338
Finansielle derivater		1 659	131	220				2 010
Betalbar skatt							130	130
Utsatt skatteforpliktelse							329	329
Annen gjeld							1 384	1 384
Ansvarlig lånekapital		2 302		2 673				4 975
Sum gjeld		23 215	131	96 196			1 843	121 385
Sum egenkapital							9 757	9 757
Sum gjeld og egenkapital		23 215	131	96 196			11 600	131 142

(fortsettelse note 26)

**Opplysninger om virkelig verdi
Konsern**

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1).

Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2).

Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke-observerbare forutsetninger) (nivå 3).

	Verdsettelse etter priser i aktivt marked	Verdsettelse etter observerbare markedsdata	Verdsettelse etter annet enn observerbare markedsdata	Sum
2012				
Eiendeler				
Netto utlån kunder		12 268		12 268
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	6 468	4 188		10 656
Finansielle derivater		1 624		1 624
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	50	313	305	668
Gjeld				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	27 828			27 828
Finansielle derivater	1 662			1 662
Ansvarlig lån	1 251			1 251
2011				
Eiendeler				
Netto utlån kunder	-	8 686	-	8 686
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	9 263	1 947	-	11 210
Finansielle derivater	-	1 614	-	1 614
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	173	179	275	627
Gjeld				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	19 254	-	-	19 254
Finansielle derivater	1 659	-	-	1 659
Ansvarlig lån	2 302	-	-	2 302

Beholdningsendring i regnskapsåret på eiendeler verdsatt etter annet enn observerbare markedsdata

Konsern

Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	2011	2012
Saldo 1.1.	275	275
Tilgang	-	-
Avgang	-	-
Verdiendring	-	30
Saldo 31.12.	275	305

Finansielle instrumenter verdsatt til annet enn observerbare markedsdata er med beholdningsendringer etter IFRS 7.

NOTE 27 SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

(tall i mill kroner)

Morbank		Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Stat		
3 677	1 307	pålydende	1 307	3 677
3 677	1 344	virkelig verdi	1 344	3 677
		Annen offentlig utsteder		
52	661	pålydende	661	52
52	666	virkelig verdi	666	52
		Finansielle foretak		
6 982	7 987	pålydende	7 987	6 982
6 970	8 110	virkelig verdi	8 110	6 970
		Ikke-finansielle foretak		
514	532	pålydende	542	523
507	531	virkelig verdi	536	511
11 225	10 487	Sum sertifikater og obligasjoner til pålydende	10 497	11 234
11 206	10 651	Sum sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	10 656	11 210
		Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost		
		Finansielle foretak		
8 396	7 920	pålydende	7 920	8 396
8 389	7 918	bokført verdi	7 918	8 389
		Ikke-finansielle foretak		
128	-	pålydende	-	128
128	-	bokført verdi	-	128
8 524	7 920	Sum sertifikater og obligasjoner til pålydende	7 920	8 524
8 517	7 918	Sum sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	7 918	8 517
123	103	Opptjente renter	103	123
19 846	18 672	Sum sertifikater og obligasjoner	18 677	19 850

Reklassifisering av finansielle eiendeler

I forbindelse med den ekstraordinære og negative utviklingen i verdens finansmarkeder i 3. kvartal 2008 vedtok IASB den 13.10.2008 endringer til IAS 39 og IFRS 7.

Endringen medførte mulighet for å reklassifisere deler av eller hele porteføljen av finansielle eiendeler med tilbakevirkende kraft til 1.7.2008. SpareBank 1 SR-Bank har valgt å benytte seg av denne muligheten og har valgt å reklassifisere deler av obligasjonsporteføljen til kategorier som vurderes til amortisert kost, dvs. "Holde til forfall" eller "Lån og fordringer". Det er ikke gjennomført tilsvarende reklassifiseringer i datterselskaper.

Av tabellen nedenfor framgår hvilken effekt det regnskapsmessig ville vært å la være å reklassifisere porteføljen.

(fortsettelse note 27)

Konsern ³⁾**1.7.2008**

Sertifikater og obligasjoner klassifisert som:	Bokført verdi	Amortisering som renteinntekt	Effekt av reklass som kursgevinst	Observerbar markedsverdi
Til virkelig verdi over resultatet	3 041	-	-	3 041
Holde til forfall ¹⁾	2 350	-	-	2 350
Fordringer ¹⁾	578	-	-	578
Sum sertifikater og obligasjoner	5 969	-	-	5 969

31.12.2012	Sertifikater og obligasjoner klassifisert som:	Konsern ³⁾			
		Bokført verdi	Amortisering som renteinntekt	Effekt av reklass som kursgevinst	Observerbar markedsverdi
	Til virkelig verdi over resultatet	10 657	-	-	10 657
	Holde til forfall	218	-	2	220
	Obligasjoner med fortrinnsrett ²⁾	7 699	-	-	7 699
	Opptjente renter	103	-	-	103
	Sum sertifikater og obligasjoner	18 677	-	2	18 679

31.12.2012

Obligasjoner reklassifisert til fordring og holde til forfall	1.7.2008	31.12.2011	31.12.2012
Bokført verdi	2 928	715	218
Nominell verdi (pålydende)	2 985	723	221
Observerbar markedsverdi	2 928	707	220

Banken forventer å få tilbakebetalt pålydende av obligasjoner som ligger i porteføljen for reklassifisering.

¹⁾ Netto urealisert tap som er tilbakeført pr 1.7.2008 er 47,3 mill kroner. Beløpet amortiseres over instrumentenes gjenværende løpetid.

Vei et gjenværende løpetid på reklassifiseringstidspunktet er ca. 2,7 år.

²⁾ Av obligasjoner med fortrinnsrett er 7 699 mill kroner benyttet i bytteordningen med finansdepartementet. Løpetiden på obligasjonene er tilnærmet lik løpetiden på bytteordningen.

³⁾ Noten er tilnærmet lik for morbank.

NOTE 28 FINANSIELLE DERIVATER

Generell beskrivelse:

Virkelig verdi av finansielle derivater framkommer vanligvis ved bruk av verddivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis rente og valuta innhentes i markedet. I de tilfeller konsernets risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurs bli anvendt.

Med nøytral risikoposisjon menes for eksempel at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps- eller salgskurs for å vurdere nettoposisjon. For derivater der motparten har svakere kredittrating enn konsernet, vil prisen reflektere en underliggende kredittrisiko. I den utstrekning markedspriser innhentes med utgangspunkt i transaksjoner med lavere kredittrisiko, vil dette hensyntas ved at den opprinnelige prisdifferansen avsettes til fremtidige kreditt tap.

Konsernet har gjennomført en verdisikring av enkelte fastrente innlån. Hver enkelt sikring er dokumentert med en henvisning til konsernets risikostyringsstrategi, en entydig identifikasjon av sikringsobjektet og sikringsinstrumentet, en entydig beskrivelse av

den sikrede risikoen, en beskrivelse av hvorfor sikringen er forventet å være svært sannsynlig og en beskrivelse av når og hvordan konsernet skal dokumentere at sikringen har vært effektiv i regnskapsperioden og forventes å være svært effektiv i neste regnskapsperiode. Konsernet har definert den sikrede risikoen som verdiendringer knyttet til NIBOR komponenten av de sikrede fastrentene i NOK og verdiendringen knyttet til LIBOR og valuta komponentene av de sikrede fastrentene i utenlandsk valuta. Banken praktiserer ikke regnskapsmessig sikring.

Konsernet benytter rentebytteavtaler hvor konsernet mottar fastrente i kroner eller utenlandsk valuta og betaler flytende NIBOR (hovedsakelig 3 måneders) som sikringsinstrumenter. Pr 31.12.2012 var virkelig verdi av sikringsinstrumentene netto 2 083 mill kroner (2 347 mill kroner eiendeler og 264 mill kroner forpliktelser).

Tilsvarende for 2011 var 1 549 mill kroner (1 680 mill kroner eiendeler og 131 mill kroner forpliktelser).

Inneffektivt resultat på sikringsinstrumenter var i 2012 minus 6 mill kroner.

Konsern ¹⁾

(tall i mill kroner)

Til virkelig verdi over resultatet	2012			2011		
	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter						
Valutaterminer (forwards)	3 848	32	67	3 470	52	79
Valutabytteavtaler (swap)	21 394	256	66	13 817	193	325
Valutaopsjoner	71	-	-	80	-	-
Sum valutainstrumenter	25 313	288	133	17 367	245	404
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (swap, dekker også cross currency)	90 491	1 326	1 529	99 699	1 357	1 253
Andre rentekontrakter	-	-	-	1 000	-	2
Sum renteinstrumenter	90 491	1 326	1 529	100 699	1 357	1 255
Renteinstrumenter, sikring						
Rentebytteavtaler (swap, dekker også cross currency)	40 481	2 347	264	24 697	1 680	131
Sum renteinstrumenter sikring	40 481	2 347	264	24 697	1 680	131
Opptjente renter						
Opptjente renter	-	617	356	-	434	220
Sum opptjente renter	-	617	356	-	434	220
Sum valutainstrumenter	25 313	288	133	17 367	245	404
Sum renteinstrumenter	130 972	3 673	1 793	125 396	3 037	1 386
Sum opptjente renter	-	617	356	-	434	220
Sum valuta- og renteinstrumenter	156 285	4 578	2 282	142 763	3 716	2 010

¹⁾ Noten er tilnærmet lik for morbank.

NOTE 29 AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINTERESSER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Til virkelig verdi over resultatet		
172	50	- Børsnoterte	50	173
316	445	- Unoterte	618	454
488	495	Sum til virkelig verdi over resultatet	668	627
		Tilgjengelig for salg		
3	3	- Unoterte	3	4
3	3	Sum tilgjengelig for salg	3	4
		Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	671	631
491	498			

Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser klassifiseres innenfor kategoriene virkelig verdi og tilgjengelig for salg. Verdipapirer som kan måles pålitelig og som rapporteres internt til virkelig verdi klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet. Øvrige aksjer klassifiseres som tilgjengelig for salg.

Plasseringer i aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Morbank (beløp i tusen kroner)	Selskapets aksjekapital	Eierandel i prosent	Antall aksjer/ andeler	Anskaff- elseskost	Bokført verdi/ markedsverdi
Til virkelig verdi over resultatet					
Sandnes Sparebank	710 581	10,1	714 509	69 307	48 408
Øvrige				2 664	1 621
Børsnoterte selskaper				71 971	50 029
Unoterte selskaper					
Kortsiktige plasseringer i aksjer					
Sektor Fond I	10 000	12,3	1 228 000	99 959	99 959
Øvrige ikke børsnoterte selskaper				50 310	40 126
Langsiktige plasseringer					
Nordito Property	21 323	6,4	651 118	2 342	18 876
Nets Holding DKK	184 325	2,9	5 378 058	232 036	286 274
Sum unoterte selskaper				384 647	445 235
Sum til virkelig verdi over resultatet aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser				456 618	495 264
Tilgjengelig for salg					
Ikke børsnoterte selskaper					2 806
Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser morbank					498 070

(fortsettelse note 29)

Plasseringer i aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Konsern (beløp i tusen kroner)	Selskapets aksjekapital	Eierandel i prosent	Antall aksjer	Anskaff- elseskost	Bokført verdi/ markedsverdi
Til virkelig verdi over resultatet					
Sum børsnoterte selskaper morbank				71 971	50 029
Sum børsnoterte i datterselskaper				0	0
Sum børsnoterte selskaper konsern				71 971	50 029
Sum unoterte selskaper morbank					
Borea Opportunity II AS	314 720	2,2	10 250	11 407	14 458
Progressus AS	2 766	4,2	117 139	11 068	15 827
HitecVision Private Equity IV LP		2,0		24 196	40 196
HitecVision Asset Solution LP		1,2		18 220	19 166
OptiMarin AS	1 998	13,0	260 041	11 024	20 075
Energy Ventures III LP		1,1		10 026	8 766
Reiten & Co Capital Partners VII LP		0,5		7 937	7 768
SR Feeder KS		26,9		6 148	9 276
SR PE-Feeder II KS		8,8		5 463	9 256
SR PE-Feeder III KS		36,4		4 968	4 968
Viking Fotball ASA	965 130	6,6		6 826	4 826
Remora AS	87 401	23,6	20 609 308	258 222	5 919
Øvrige unoterte selskaper i datterselskaper				26 740	12 344
Sum unoterte i datterselskaper				402 245	172 845
Sum unoterte selskaper konsern				786 892	618 080
Sum til virkelig verdi over resultatet aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser				858 863	668 109
Tilgjengelig for salg					
Ikke børsnoterte selskaper morbank					2 806
Ikke børsnoterte selskaper i datterselskaper					441
Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser konsern					671 356

NOTE 30 IMMATERIELLE EIENDELER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
-	-	Anskaffelseskost 1.1.	74	74
-	-	Tilgang	-	-
-	-	Avgang ¹⁾	4	-
-	-	Anskaffelseskost 31.12.	70	74
-	-	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.	20	14
-	-	Årets avskrivning og nedskrivning	7	6
-	-	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.	27	20
-	-	Balanseført verdi 31.12.	43	54

Beløpene framkommer som differanse mellom identifiserbare eiendeler inklusive merverdi i det oppkjøpte selskap, og kostpris for aksjene. Goodwill postens elementer relaterer seg til framtidig inntjening i selskapet, og underbygges av nåverdberegninger av framtidig forventet inntjening, som dokumenterer en framtidig økonomisk fordel ved kjøp av selskapet.

Balanseført verdi består av:

Vågen Forvaltning AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i juni 2001	19	19
SR-Forvaltning AS - kjøp av 33,3 prosent av aksjene i mai 2009	20	20
Boligbyrået AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2010 Goodwill ¹⁾	3	7
Boligbyrået AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2010 Kundeportefølje	1	3
Vågen Eiendomsmegling AS - kjøp av 51 prosent av aksjene i juni 2001	-	5
Balanseført verdi 31.12.	43	54

¹⁾ Tilbakebetalt kostpris er vist som avgang.

Årets av- og nedskrivninger:

Boligbyrået AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2010 Kundeportefølje	2	3
Vågen Eiendomsmegling AS - kjøp av 51 prosent av aksjene i juni 2001	5	-
Eiendomsmegler 1 SR-Eiendom AS Sunnhordland	-	2
Eiendomsmegler 1 SR-Eiendom AS tidligere år	-	1
Årets av- og nedskrivninger	7	6

Goodwill postens elementer verdivurderes årlig og nedskrives dersom det etter en konkret vurdering er grunnlag for det.

NOTE 31 VARIGE DRIFTSMIDLER

(tall i mill kroner)

Morbank				Konsern		
Bygn. og fast eiendom	Mask, inv. og transp. midl.	Totalt		Bygn. og fast eiendom	Mask, inv. og transp. midl.	Totalt
294	620	914	Anskaffelseskost 1.1.2012	303	690	993
2	46	47	Tilgang	17	50	67
15	-	15	Avgang	24	1	25
281	666	946	Anskaffelseskost 31.12.2012	296	739	1 035
113	421	534	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.2012	117	475	592
5	62	66	Årets avskrivning	5	68	73
-	-	-	Årets nedskrivning	7	-	7
1	-	1	Årets avgang	1	1	2
117	483	599	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2012	129	542	671
164	183	347	Balanseført verdi 31.12.2012	167	197	363
425			Virkelig verdi	425		
282	550	832	Anskaffelseskost 1.1.2011	298	613	911
12	70	82	Tilgang	12	78	90
-	-	-	Avgang	7	1	8
294	620	914	Anskaffelseskost 31.12.2011	303	690	993
108	358	466	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.2011	110	409	519
5	63	68	Årets avskrivning	7	67	74
-	-	-	Årets avgang	-	1	1
113	421	534	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2011	117	475	592
181	199	380	Balanseført verdi 31.12.2011	186	215	401
437			Virkelig verdi	437		

Sikkerhetsstillelse

Konsernet har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler.

Omvurderinger/avskrivning

Konsernet foretar ikke løpende omvurderinger av anleggsmidler. I forbindelse med første gangs implementering av IFRS ble bygninger vurdert til kostpris med fradrag for akkumulerte avskrivninger i henhold til dagens norske regelverk. Prosentstørrelse for ordinære avskrivninger er 14 til 33 prosent for maskiner, inventar og transportmidler og 2 prosent for bankbygg og annen fast eiendom.

Bygninger og fast eiendom

Av samlet bokført verdi på bygninger og fast eiendom er 148 mill kroner til bruk i bankvirksomheten. Virkelig verdi på bygningsmassen er fastsatt ved takst.

Operasjonelle leieavtaler

Konsernet har ingen vesentlige operasjonelle leieavtaler.

NOTE 32 ANDRE EIENDELER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
35	35	Kapitalinnskudd SR-Bank Pensjonskasse	35	35
35	384	Øvrige eiendeler inklusiv uoppgjorte handler	541	189
207	414	Opptjente ikke mottatte andre inntekter	424	214
-	-	Forskuddsbetalte kostnader	3	4
277	833	Sum andre eiendeler	1 003	442

NOTE 33 INNSKUDD FRA KUNDER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
53 276	58 822	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	58 675	53 118
10 898	8 899	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	8 884	10 884
40	35	Påløpte renter	35	40
64 214	67 756	Sum innskudd fra kunder	67 594	64 042
		Innskudd fordelt på sektor og næring		
1 019	1 116	Jordbruk/skogbruk	1 116	1 019
161	131	Fiske/fiskeoppdrett	131	161
1 233	962	Bergverksdrift/utvinning	962	1 233
942	1 080	Industri	1 080	942
1 418	1 598	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	1 598	1 418
1 977	2 096	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	2 096	1 977
1 149	1 001	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	1 001	1 149
4 600	5 900	Eiendomsdrift	5 900	4 600
8 234	7 406	Tjenesteytende virksomhet	7 406	8 234
11 996	12 120	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	11 958	11 824
32 729	33 410	Sum næring	33 248	32 557
31 445	34 311	Personkunder	34 311	31 445
40	35	Påløpte renter næring og personkunder	35	40
64 214	67 756	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	67 594	64 042
		Innskudd fordelt på geografiske områder		
50 084	53 883	Rogaland	53 721	49 912
2 705	3 095	Agder-fylkene	3 095	2 705
5 557	5 094	Hordaland	5 094	5 557
635	704	Utland	704	635
5 233	4 980	Øvrige	4 980	5 233
64 214	67 756	Sum innskudd fordelt på geografiske områder	67 594	64 042

NOTE 34 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
34 593	37 960	Obligasjonsgjeld ¹⁾	37 960	34 593
1 340	2 220	Verdijusteringer	2 220	1 340
405	511	Påløpte renter	511	405
36 338	40 691	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	40 691	36 338
3,4 %	3,3 %	Gjennomsnittlig rente	3,3 %	3,4 %
		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer fordelt på forfallstidspunkt ¹⁾	Forfall	
5 893			2012	5 893
10 035	6 502		2013	10 035
5 723	6 504		2014	5 723
5 106	5 694		2015	5 106
7 046	7 636		2016	7 046
180	6 294		2017	180
605	5 700		2018	605
213	218		2019	213
669	1 178		2020	669
17	15		2024	17
239	241		2037	239
207	198		2047	207
405	511	Påløpte renter		405
36 338	40 691	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		36 338
		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer fordelt på valutaer ¹⁾		
17 688	17 347	NOK		17 688
17 721	21 633	EUR		17 721
524	1 200	SEK		524
405	511	Påløpte renter		405
36 338	40 691	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		36 338

¹⁾ Egne obligasjoner og sertifikater er fratrukket.

Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ²⁾	Balanse 31.12.2011	Emitert 2012	Forfalt/ innløst 2012	Valutakurs- og andre endringer 2012	Balanse 31.12.2012
Obligasjoner, nominell verdi	34 593	14 999	11 083	-549	37 960
Verdijusteringer	1 340			880	2 220
Påløpte renter	405			106	511
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	36 338	14 999	11 083	437	40 691

²⁾ Noten er identisk for morbank.

NOTE 35 ANNEN GJELD

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012	Annen gjeld	2012	2011
584	162	Pensjonsforpliktelser (note 24)	176	703
2	1	Spesifiserte tapsavsetninger garantier	1	2
26	19	Leverandørgjeld	32	31
34	34	Skattetrekk	49	49
46	5	Remburs	5	46
312	900	Annen gjeld inklusiv uoppgjorte handler	909	325
60	64	Påløpte feriepenge	87	81
97	149	Øvrige påløpte kostnader	196	147
1 161	1 334	Sum annen gjeld	1 455	1 384
Stilte garantier (avtalte garantibeløp)				
1 896	2 233	Betalingsgarantier	2 233	1 896
3 007	2 814	Kontraktsgarantier	2 814	3 007
1 750	1 516	Lånegarantier	1 516	1 750
45	44	Garantier for skatter	44	45
3 070	6 641	Annet garantiansvar	6 641	3 070
-	-	Garanti overfor Bankenes sikringsfond	-	-
9 768	13 248	Sum stilte garantier	13 248	9 768
Andre forpliktelser				
12 256	12 531	Ubenyttede kreditter	12 531	12 256
3 386	4 062	Innvilgede lånetilsagn	4 427	3 927
9	334	Remburs	334	9
15 651	16 927	Sum andre forpliktelser	17 292	16 192
26 580	31 509	Totale forpliktelser	31 995	27 344
Pantstillelser				
17 322	15 418	Pantstillelser i verdipapirer	15 418	17 322

Pågående rettsvister

Konsernet er part i flere rettsaker med et samlet økonomisk omfang som ikke vurderes å ha vesentlig betydning tatt i betraktning at konsernet har foretatt tapsavsetninger i de saker hvor det antas å være sannsynlighetsovervekt for at konsernet vil lide tap som følge av rettsakene.

Operasjonelle leasingbetalinger

Konsernets operasjonelle leasingavtaler har en løpetid på 3 - 5 år. Den årlige kostnaden er på omtrent 7 mill kroner. Leasingavtalene går hovedsakelig via SpareBank 1 SR-Finans AS.

NOTE 36 BUNDNE MIDLER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
34	34	Skattetrekk	49	49
34	34	Sum bundne midler	49	49

NOTE 37 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

(tall i mill kroner)

Morbank							Konsern	
2011	2012	Hovedstol	Betingelser	Forfall	Første forfalls-tidspunkt	2012	2011	
		Tidsbegrenset						
658	744	750 NOK	3 mnd Libor + margin	2021	2016	744	658	
1 014	-	13 000 JPY	3 mnd Libor + margin	2012	2012	-	1 014	
469	232	500 NOK	3 mnd Nibor + margin	2018	2013	232	469	
362	-	450 NOK	3 mnd Nibor + margin	2017	2012	-	362	
84	82	75 NOK	3 mnd Nibor + margin	2019	2014	82	84	
-	825	825 NOK	3 mnd Nibor + margin	2022	2016	825	-	
2 587	1 883	Sum tidsbegrenset					1 883	2 587
		Fondsobligasjon						
992	992	1 000 NOK	3 mnd Nibor + margin			992	992	
485	428	75 USD	3 mnd Libor + margin			428	485	
719	741	684 NOK	3 mnd Nibor + margin			741	719	
115	115	116 NOK	3 mnd Nibor + margin			115	115	
40	40	40 NOK	3 mnd Nibor + margin			40	40	
2 351	2 316	Sum fondsobligasjon					2 316	2 351
37	24	Påløpte renter					24	37
4 975	4 223	Sum ansvarlig lånekapital					4 223	4 975

Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon i utenlandsk valuta inngår i konsernets totale valutaposisjon slik at det ikke er valutarisiko knyttet til lånene. Av totalt 4 223 mill kroner i ansvarlig lånekapital teller 2 242 mill kroner som kjernekapital og 1 876 mill kroner som tidsbegrenset ansvarlig kapital. Aktiverte kostnader ved låneopptak blir reflektert i beregning av amortisert kost.

Fondsobligasjoner kan maksimum utgjøre 15 prosent av samlet kjernekapital for obligasjoner med fastsatt løpetid og 35 prosent for fondsobligasjoner uten fastsatt løpetid. Eventuelt overskytende teller som evigvarende ansvarlig lånekapital.

Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån ¹⁾	2012	2011
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	1 876	2 575
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	2 242	2 273
Verdijusteringer	81	90
Påløpte renter	24	37
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	4 223	4 975

Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av ansvarlig lån/fondsobligasjonslån ¹⁾	Balanse 31.12.2011	Emitert 2012	Forfalt/innløst 2012	Valutakurs- og andre endringer 2012	Balanse 31.12.2012
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	2 575	825	-1 528	4	1 876
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	2 273			-31	2 242
Verdijusteringer	90			-9	81
Påløpte renter	37			-13	24
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	4 975	825	-1 528	-49	4 223

¹⁾ Notene er identisk for morbank.

NOTE 38 INVESTERINGER I EIERINTERESSER

Datterselskap, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Firma	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eierandel i prosent ¹⁾
Investeringer i datterselskaper			
Aksjer eid av morbanken			
SpareBank 1 SR-Finans	1987	Stavanger	100,00
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	1990	Stavanger	100,00
Westbroker Finans	1990	Stavanger	100,00
SR-Forvaltning	2001	Stavanger	100,00
SR-Investering	2005	Stavanger	100,00
SR-Forretningsservice	2007	Stavanger	100,00
Kvinnherad Sparebank Eigedom	2010	Stavanger	100,00
Rygir Industrier	2012	Stavanger	100,00
Rygir Portefølje	2012	Stavanger	100,00
Rygir Forvaltning	2012	Stavanger	100,00
HiLoad Holding	2012	Stavanger	100,00
Torp LNG	2012	Stavanger	90,02
Torp LNG Load	2012	Stavanger	90,02
Torp Italy	2012	Stavanger	90,02
Torp Technology	2012	Stavanger	90,02
Vitico	2012	Stavanger	100,00
Viti Invest	2012	Stavanger	66,70
Greg Invest	2012	Stavanger	66,70
Etis Eiendom	2012	Stavanger	100,00
Aksjer eid av datterselskaper			
Jærmegleren	2007	Stavanger	100,00
EiendomsMegler 1 Drift	2006	Stavanger	100,00
Investeringer i tilknyttede selskaper			
Admi-senteret	1984	Jørpeland	50,00
SpareBank 1 Boligkreditt	2005	Stavanger	29,89
SpareBank 1 Næringskreditt	2009	Stavanger	27,77
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest	2010	Oslo	3,27
Investeringer i felleskontrollert virksomhet			
SpareBank 1 Gruppen	1996	Oslo	19,50
Alliansesamarbeidet SpareBank 1	2004	Oslo	17,74
BN Bank	2008	Trondheim	23,50
Bank 1 Oslo Akershus ²⁾	2010	Oslo	19,50
SpareBank 1 Kredittkort	2012	Trondheim	18,97
SpareBank 1 Kundesenter	2012	Stavanger	25,97

¹⁾ Stemmeandel og eierandel er lik for alle selskaper

²⁾ Se note 43

(fortsettelse note 38)

Datterselskap**Aksjer i datterselskap morbank**

Investeringer er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Det foretas full konsolidering i konsernregnskapet.
(beløp i tusen kroner)

2012	Selskapets aksjekapital	Eierandel i prosent	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Selskapets årsresultat	Bokført verdi
SpareBank 1 SR-Finans	167 000	100,00	334 000	167 000	6 070 174	5 534 402	171 781	47 569	82 722	485 566
Sum investeringer i kreditt- institusjoner				167 000	6 070 174	5 534 402	171 781	47 569	82 722	485 566
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	1 500	100,00	150	1 500	208 414	148 225	432 535	346 180	61 712	97 205
Westbroker Finans	100	100,00	100	100	-	-	-	-	-	-
SR-Investering	35 000	100,00	3 500	35 000	206 593	24 411	19 776	-1 773	17 794	178 191
SR-Forvaltning	6 000	100,00	6 000	6 000	48 560	30 122	44 118	25 647	13 407	29 019
SR-Forretningservice	100	100,00	1 000	100	981	128	697	619	-10	125
Kvinnherad Sparebank Eigedom	15 000	100,00	3 000	15 000	30 711	6 692	777	1 358	-418	15 061
Rygir Industrier konsern	7 553	100,00	69 938	7 553	57 902	132 869	-	-	-	3 238
Etis Eiendom	1 000	100,00	10 000	1 000	10 360	7 918	23	8 075	-7 660	115
Sum andre investeringer				66 253	563 521	350 365	497 926	380 106	84 825	322 954
Sum investeringer i datter- selskap morbank				233 253	6 633 695	5 884 767	669 707	427 675	167 547	808 520
2011										
SpareBank 1 SR-Finans	167 000	100,00	334 000	167 000	5 404 334	4 922 366	152 269	35 122	71 748	439 566
Sum investeringer i kreditt- institusjoner				167 000	5 404 334	4 922 366	152 269	35 122	71 748	439 566
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	1 500	100,00	150	1 500	309 320	260 541	435 545	344 508	61 082	56 885
Westbroker Finans	100	100,00	100	100	-	-	-	-	-	-
SR-Investering	35 000	100,00	3 500	35 000	197 284	16 013	15 122	3 939	10 530	175 527
SR-Forvaltning	6 000	100,00	6 000	6 000	50 616	36 766	45 877	18 482	19 687	29 019
SR-Forretningservice	100	100,00	1 000	100	1 212	350	705	396	222	125
Kvinnherad Sparebank Eigedom	15 000	100,00	3 000	15 000	19 500	263	1 131	683	323	15 061
Sum andre investeringer				57 700	577 932	313 933	498 380	368 008	91 844	276 617
Sum investeringer i datter- selskap morbank				224 700	5 982 266	5 236 299	650 649	403 130	163 592	716 183

(fortsettelse note 38)

Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
2 448	3 352	Balansført verdi 1.1.	4 389	3 499
904	460	Tilgang/avgang	460	904
-	-	Egenkapital endringer	2	-66
-	-	Amortisering PPA	8	28
-	-	Nedskrivning	-1	-
-	-	Resultatandel	258	181
-	-	Utbetalt utbytte	-152	-157
3 352	3 812	Balansført verdi 31.12.	4 964	4 389
-	-	Resultatandel fra SpareBank 1 Gruppen	97	96
-	-	Resultatandel fra SpareBank 1 Boligkreditt	84	24
-	-	Resultatandel fra SpareBank 1 Næringskreditt	7	7
-	-	Resultatandel fra BN Bank	44	36
-	-	Resultatandel fra Bank 1 Oslo Akershus	25	16
-	-	Resultatandel fra Alliansesamarbeidet SpareBank 1	-	-
-	-	Resultatandel fra Samarbeidende Sparebanker Bankinvest	1	2
86	85	Utbytte fra SpareBank 1 Gruppen	-	-
26	24	Utbytte fra SpareBank 1 Boligkreditt	-	-
2	7	Utbytte fra SpareBank 1 Næringskreditt	-	-
7	13	Utbytte fra Bank 1 Oslo Akershus	-	-
36	22	Utbytte fra BN Bank	-	-
-	1	Utbytte fra Samspar Bank Invest	-	-
157	152	Sum inntekter	258	181

Investeringene i alle selskap vurderes etter kostmetoden i morbanken og egenkapitalmetoden i konsernet.

Investeringer i tilknyttede selskaper i konsernet 31.12.2012 inkluderer goodwill på 23 mill kroner (2011: 23 mill kroner).

(fortsettelse note 38)

Konsernets eierandeler i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

(tall i mill kroner)

2012		Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat	Bokført verdi 31.12.	Eierandel i %	Antall aksjer
SpareBank 1 Gruppen	Oslo	9 107	8 062	2 270	2 114	88	1 068	19,50	381 498
Alliansesamarbeidet SpareBank 1	Oslo	92	74	115	115	-	19	17,74	
SpareBank 1 Boligkreditt	Stavanger	55 790	53 463	130	10	84	2 338	29,89	15 037 616
Admi-senteret	Jørpeland						2	50,00	80
BN Bank	Trondheim	9 807	9 022	149	62	44	776	23,50	3 141 558
SpareBank 1 Næringskreditt	Stavanger	3 341	2 972	15	4	7	369	27,77	2 898 622
Bank 1 Oslo Akershus	Oslo	5 694	5 350	192	129	21	343	19,50	694 435
Samarbeidene Sparebanker Bankinvest	Oslo	22	1	1	-	1	19	3,27	327
SpareBank 1 Kredittkort	Trondheim	31	2	-	1	-	30	18,97	95 061
SpareBank 1 Kundesenter	Stavanger	-	-	-	-	-	-	25,97	2 597
Sum		83 853	78 944	2 872	2 434	245	4 964		

2011									
SpareBank 1 Gruppen	Oslo	8 188	7 234	1 750	1 674	93	977	19,50	364 728
Alliansesamarbeidet SpareBank 1	Oslo	97	78	101	101	-	18	17,74	
SpareBank 1 Boligkreditt	Stavanger	50 795	48 820	42	9	24	1 970	34,40	12 969 461
Admi-senteret	Jørpeland	11	9	2	2	-	2	50,00	80
BN Bank	Trondheim	9 572	8 830	115	55	36	724	23,50	3 052 258
SpareBank 1 Næringskreditt	Stavanger	2 861	2 492	14	3	7	370	30,71	2 898 622
Bank 1 Oslo Akershus	Oslo	5 498	5 188	155	122	16	310	19,50	665 709
Samarbeidene Sparebanker Bankinvest	Oslo	19	-	2	-	2	18	3,15	327
Sum		77 041	72 651	2 181	1 966	178	4 389		

NOTE 39 VESENTLIGE TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

(tall i mill kroner)

Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollert virksomhet, datterselskaper og nærstående til ledende ansatte og styremedlemmer. Bankens mellomværende med ledende ansatte og medlemmer av styret vises i note 22.

Datterselskap

2012	Utlån 31.12.	Innskudd 31.12.	Rente- inntekter	Rente- kostnader	Provisjons- inntekter	Andre inntekter	Drifts- kostnader
SR-Finans	5 294	40	170	-	17	-	-
EiendomsMegler 1	-	63	6	18	-	1	2
SR-Forvaltning	-	34	-	1	21	1	-
SR-Investering	-	32	-	1	-	-	-
SR-Forretningsservice	-	1	-	-	-	-	-
EiendomsMegler 1 Drift	-	2	-	-	-	-	4
Kvinnherad Eignedom	-	15	-	-	-	-	-
Rygir Industrier konsern	132	15	-	-	-	-	-
Etis Eiendom	7	1	-	-	-	-	-
Sum Datter	5 433	203	176	20	38	2	6

2011

SR-Finans	4 675	2	157	-	13	-	-
EiendomsMegler 1	-	78	5	20	-	1	2
SR-Forvaltning	-	36	-	1	24	-	-
SR-Investering	-	50	-	2	-	-	1
SR-Forretningsservice	-	1	-	-	-	-	-
EiendomsMegler 1 Drift	-	2	-	-	-	-	2
Kvinnherad Eignedom	-	6	-	-	-	-	-
Sum Datter	4 675	175	162	23	37	1	5

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet**2012**

SpareBank 1 Gruppen	42	6	1	-	212	-	-
Alliansesamarbeidet SB1	-	-	-	-	-	-	142
SpareBank 1 Boligkreditt	-	1 411	1	15	337	-	-
Admisenteret	16	1	1	-	-	-	-
SpareBank 1 Næringskreditt	-	392	-	12	3	-	-
SpareBank 1 Kundesenter	-	-	-	-	-	-	-
Sum tilknyttede og felles- kontrollerte selskaper	58	1 810	3	27	552	-	142

2011

SpareBank 1 Gruppen	42	10	1	-	210	-	-
Alliansesamarbeidet SB1	-	-	-	-	-	-	132
SpareBank 1 Boligkreditt	-	1 084	-	37	85	-	-
Admisenteret	17	1	1	-	-	-	-
SpareBank 1 Næringskreditt	-	291	-	15	2	-	-
Sum tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	59	1 386	2	52	297	-	132

Transaksjoner med nærstående til konsernledelsen

Det er ingen transaksjoner med nærstående til konsernledelsen.

Transaksjoner med nærstående til styret

Det er ingen transaksjoner med nærstående til styret unntatt for nærstående til styremedlem Erik Edvard Tønnesen som har lån på 10,8 mill kroner og renter på lån med 0,4 mill kroner.

NOTE 40 AKSJEKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Aksjekapital

SpareBank 1 SR-Bank sin aksjekapital utgjør 6 393 777 050 kroner fordelt på 255 751 082 aksjer, hver pålydende 25 kroner. Aksjekapitalen (tidligere eierandelskapitalen) er tatt opp på følgende måte/tidspunkt:

År		Endring i aksjekapital	Total aksjekapital	Antall aksjer
1994	Offentlig emisjon	744,0	744,0	7 440 000
2000	Ansatt emisjon	5,0	749,0	7 489 686
2001	Ansatt emisjon	4,8	753,8	7 538 194
2004	Fondsemisjon	150,8	904,6	9 045 834
2005	Fondsemisjon/splitt	226,1	1 130,7	22 614 585
2007	Rettet emisjon	200,0	1 330,7	26 613 716
2007	Fondsemisjon/splitt	443,5	1 774,2	70 969 909
2008	Utbytteemisjon	91,7	1 866,0	74 638 507
2008	Ansatt emisjon	6,6	1 872,6	74 903 345
2009	Fondsemisjon/splitt	374,5	2 247,1	89 884 014
2009	Rettet emisjon	776,2	3 023,3	120 933 730
2010	Ansatt emisjon	7,8	3 031,1	121 243 427
2010	Emisjon Kvinnherad	151,7	3 182,8	127 313 361
2012	Omdanning aksjebank	1804,4	4 987,2	199 489 669
2012	Rettet emisjon	1406,5	6 393,8	255 751 082

Foruten aksjekapital består egenkapitalen av overkursfond, fond for urealiserte gevinster samt annen egenkapital.

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 SR-Bank har som økonomisk mål for sin virksomhet å oppnå resultater som gir god og stabil avkastning på bankens egenkapital og derigjennom skape verdier for eierne ved konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på aksjene. Ved fastsettelse av størrelsen på årlig utbytte skal det tas hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at om lag halvparten av årets resultat etter skatt utdeles som utbytte.

Omsetning av egne aksjer i 2012

(tall i tusen kroner)

Beholdning pr 31.12.2011	3 331
Orsatt i 2012	5 322
Beholdning pr 31.12.2012	8 653

(fortsettelse note 40)

De 20 største aksjeeiere pr 31.12.2012

Eier	Aksjer	Prosentandel
Sparebankstiftelsen SR-Bank	79 735 551	31,2%
Gjensidige Forsikring ASA	26 483 470	10,4%
SpareBank 1-stiftinga Kvinnherad	6 226 583	2,4%
Folketrygdfondet	6 132 293	2,4%
Odin Norge	5 513 510	2,2%
Frank Mohn AS	5 372 587	2,1%
Odin Norden	4 148 475	1,6%
Skagen Global	3 661 486	1,4%
Clipper AS	2 178 837	0,9%
JPMorgan Chase Bank, U.K.	2 043 467	0,8%
Fondsfinans Spar	1 700 000	0,7%
JPMCB, Sverige	1 554 054	0,6%
Skagen Global II	1 402 174	0,5%
Tveteraas Finans AS	1 391 492	0,5%
Vpf Nordea Norge Verdi	1 373 529	0,5%
Westco AS	1 321 817	0,5%
Køhlergruppen AS	1 292 803	0,5%
FLPS, U.S.A.	1 250 000	0,5%
Varma Mutual Pension Insurance, Finland	1 248 017	0,5%
State Street Bank and Trust, U.S.A.	1 145 849	0,4%
Sum 20 største	155 175 994	60,7%
Øvrige eiere	100 575 088	39,3%
Utstedte aksjer	255 751 082	100,0 %

Totalt antall aksjeeiere pr 31.12.2012 er 11 959. Dette er en økning på 72 fra årskiftet 2011.

Andel aksjer hjemmehørende i Rogaland, Hordaland og Agder-fylkene er 61,2 prosent, og utenlandsandelen er 6,0 prosent.

Det vises forøvrig til oversikt over aksjeeiere i styret og representantskapet.

For flere detaljer vedrørende aksjen i SpareBank 1 SR-Bank henvises til eget kapittel i årsrapporten.

De 20 største egenkapitalbevisiere pr 31.12.2011

Eier	Egenkapitalbevis	Prosentandel
Gjensidige Forsikring ASA	20 713 065	16,3%
SpareBank 1-stiftinga Kvinnherad	6 069 934	4,8%
Odin Norge	3 598 122	2,8%
Odin Norden	3 091 553	2,4%
Clipper AS	1 685 357	1,3%
Frank Mohn AS	1 666 142	1,3%
Trygve Stangeland dødsbo	1 632 048	1,3%
JPMorgan Chase Bank, U.K.	1 598 223	1,3%
Varma Mutual Pension Insurance, Finland	1 496 091	1,2%
State Street Bank and Trust, U.S.A.	1 080 213	0,8%
Trygves Holding AS	1 070 939	0,8%
SHB Stockholm Clients Account, Sverige	1 070 000	0,8%
Fidelity Low-Priced Stock Fund, U.S.A.	1 061 327	0,8%
Westco AS	1 030 091	0,8%
Køhlergruppen AS	1 000 000	0,8%
Forsand kommune	769 230	0,6%
Tveteraas Finans AS	722 000	0,6%
Solvang Shipping AS	701 034	0,6%
Leif Inge Slethei AS	672 772	0,5%
Pareto AS	638 046	0,5%
Sum 20 største	51 366 187	40,3%
Øvrige eiere	75 947 174	59,7%
Utstedte egenkapitalbevis	127 313 361	100,0 %

Totalt antall egenkapitalbevisiere pr 31.12.2011 er 11 887. Dette er en reduksjon på 144 fra årskiftet 2010.

Andel egenkapitalbevis hjemmehørende i Rogaland, Hordaland og Agder-fylkene er 46,8 prosent, og utenlandsandelen er 9,6 prosent.

Det vises forøvrig til oversikt over egenkapitalbevisiere i styret og representantskapet.

NOTE 41 VIRKSOMHET SOM SKAL SELGES

SpareBank 1 SR-Bank etablerer, som en del av sin forretningsvirksomhet, investeringsprosjekter for salg til sine kunder. SpareBank 1 SR-Bank må også, som en del av sin forretningsvirksomhet, av ulike årsaker overta eiendeler fra enkelte av sine kunder.

Energiveien Eiendom Holding AS ble overtatt i 2008.

Etter salg i 2010 eier SpareBank 1 SR-Bank 49,86 prosent av aksjene i Energiveien Eiendom Holding AS. Posten er vurdert til virkelig verdi i regnskapet på 74 mill kroner i morbank og 75 mill kroner i konsern, og vurdert som virksomhet som skal selges.

Artemis Shipping AS ble overtatt i 2011, og ble vurdert som virksomhet som skal selges. Posten er vurdert til virkelig verdi i regnskapet på 10 mill kroner i morbank og 10 mill kroner i konsern, og vurdert som virksomhet som skal selges.

NOTE 42 ENDRINGER I EGENKAPITAL VED OMDANNING TIL ALLMENNAKSJESELSKAP

Morbank

(tall i mill kroner)	Eierandels- kapital	Egne aksjer	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Utjevning- fond	Utbytte til Eierandels- kapital- eiere	Grunn- fonds- kapital	Kompen- sasjons- fond	Gavefond	Utbytte til Grunnfonds- kapitaleiere	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 30.09.2011	3 183	-3		625	1 077		2 420	55	293		43	728	8 421
Omfordeling ved omdanning	-3 183	3	4 987	668	-1 077		-2 420	-55	-293			1 370	-
Egenkapital 30.09.2011 grunnlag for åpningsbalanse	-	-	4 987	1 293	-		-	-	-		43	2 098	8 421
Egenkapital 31.12.2011	3 183	-3		625	1 448	191	2 631	55	293	108	43	-	8 574
Omfordeling ved omdanning	-3 183		4 987	882	-1 448		-2 631	-55	-293			1 741	-
Egenkapital 01.01.2012	-	-3	4 987	1 507	-	191	-	-	-	108	43	1 741	8 574

Endring i egenkapital fra 31.12.2011 til 1.1.2012 var basert på avlagt regnskap 30.9.2011 og vedtak ble gjort av representantskapet 23.11.2011.

Beregning av eierbrøk

Aksjekapitalen ble fordelt på gjennomføringstidspunktet mellom eiere av egenkapitalbevis og og sparebankstiftelsen etter forholdet mellom eierandelskapitalen og grunnfondskapitalen slik disse kapitalstørrelsene defineres i Finansieringsvirksomhetsloven § 2b-1.

Overkursfondet talte med ved beregning av eierandelskapitalen og kompensasjonsfondet talte med ved beregning av grunnfondskapitalen.

Fordeling av aksjekapitalen ble da i samme forhold som eierbrøken.

Fordeling av aksjer mellom kapitalklassene ble gjennomført på grunnlag av avlagt regnskap pr 30.9.2011 i SpareBank 1 SR-Bank.

	Eierbrøk 30.9.2011	Eierbrøk 31.12.2011
Egenkapitalbeviskapital	3 180	3 180
Utjevningfond	1 077	1 448
Overkursfond	625	625
Utytte	-	191
A. Sum egenkapitalbeviserernes kapital	4 882	5 444
Sparebankens fond	2 420	2 631
Kompensasjonsfond	55	55
Gavefond	293	293
Utbytte	-	108
B. Sum sparebankens fond	2 768	3 087
Egenkapitalbevisbrøk (A/(A+B))	63,82 %	63,82 %

(fortsettelse note 42)

Beregning av antall aksjer og fordeling

Eiere av egenkapitalbevis i SpareBank 1 SR-Bank skulle på gjennomføringstidspunktet få sine egenkapitalbevis byttet om i aksjer i SpareBank 1 SR-Bank ASA. SpareBank 1 SR-Bank hadde utstedt 127 313 361 egenkapitalbevis som på tidspunkt for omdanning ble byttet om med tilsvarende antall aksjer i SpareBank 1 SR-Bank ASA.

Sparebankstiftelsen fikk tildelt aksjer i samsvar med eierbøk jfr over.

Dette gav en tildeling til Sparebankstiftelsen SR-Bank på 72 176 308 aksjer.

Andel av grunnfondskapital som ikke gav grunnlag for tildeling av aksjer til Sparebankstiftelsen ble tilført overkursfondet i SpareBank 1 SR Bank ASA.

Antall gamle egenkapitalbevis	127 313 361	
Eierbrøk	63,82 %	
Totalt antall aksjer etter omdanning	199 489 669	
Nye aksjer Stiftelse	72 176 308	36,18 %
Eksisterende eiere	127 313 361	63,82 %
Pålydende pr aksje	25	
Sum aksjekapital	4 987 241 725	

Kommentarer til åpningsbalanse SpareBank 1 SR-Bank ASA

Åpningsbalansen ble utarbeidet i henhold til International Financial Reporting Standard (IFRS).

Åpningsbalansen ble satt opp på bakgrunn av styrevedtak i SpareBank 1 SR-Bank 27.10.2011 og innstilling til vedtak i representantskapet i SpareBank 1 SR-Bank den 23.11.2011.

Vedtakene ble truffet i samsvar med lov om finansieringsvirksomhet § 2c-17, jfr aksjeloven kapittel 15 om omdanning.

Åpningsbalansen ble utarbeidet basert på regnskapet per 30.9.2011 for SpareBank 1 SR-Bank.

Åpningsbalansen ble regnskapsmessig behandlet etter kontinuitetsprinsippet.

Egenkapitalsammensetningen etter omdanning var sammensatt i samme forhold for bunden og fri egenkapital som før omdanningen.

Utdeling av utbytte 2011

SpareBank 1 SR-Bank var pr 31.12.2011 en sparebank som følger Finansieringsvirksomhetsloven.

Utdeling av utbytte var derfor i henhold til Finansieringsvirksomhetsloven § 2b-18.

På grunn av at eierbrøken og antall aksjer var gitt pr 30.9.2011 ble samme eierbrøk benyttet ved utdeling av utbytte 31.12.2011.

NOTE 43 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Eierandelen i Bank 1 Oslo Akershus AS ble redusert fra 19,5 prosent til 4,8 prosent 17. januar 2013 gjennom salg av aksjer til Sparebanken Hedmark.

Det har ikke vært vesentlige hendelser etter balansedato 31.12.2012 som påvirker det avlagte konsernregnskapet.

Foreslått utbytte er kr 1,50 pr aksje og vil totalt utgjøre 384 mill kroner.



Til generalforsamlingen i SpareBank 1 SR-Bank ASA

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for SpareBank 1 SR-Bank ASA som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjons-handlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet SpareBank 1 SR-Bank ASAs finansielle stilling per 31. desember 2012 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stavanger, 5. mars 2013

PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Gunnar Slettebø'.

Gunnar Slettebø
Statsautorisert revisor

ERKLÆRING FRA STYRET OG ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2012 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet og konsernet står overfor.

Stavanger, den 5. mars 2013



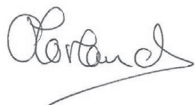
Kristian Eidesvik
Styreleder



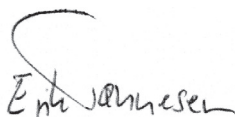
Gunn-Jane Håland



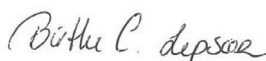
Erling Øverland



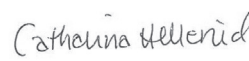
Odd Torland



Erik Edvard Tønnesen



Birthe Cecilie Lepsøe



Catharina Hellerud



Sally Lund-Andersen
Ansattes representant



Oddvar Rettedal
Ansattes representant



Arne Austreid
Administrerende direktør

KONTROLLKOMITEENS UTTALELSE

TIL REPRESENTANTSKAPET OG GENERALFORSAMLINGEN I SPAREBANK 1 SR-BANK ASA

Kontrollkomiteen har ført tilsyn med SpareBank 1 SR-Bank ASA og konsernet i henhold til lov og instruks fastsatt av representantskapet.

Kontrollkomiteen har i forbindelse med årsavslutningen for regnskapsåret 2012 gjennomgått årsberetningen, årsregnskapet

og revisors beretning for SpareBank 1 SR-Bank ASA. Komiteen finner at styrets vurdering av SpareBank 1 SR-Bank ASA og konsernets økonomiske stilling er dekkende og tilrår at årsberetningen og årsregnskapet for regnskapsåret 2012 godkjennes.

Stavanger, 15. mars 2013



Odd Jo Forsell
Leder



Egil Fjogstad



Vigdis Wiik Jacobsen